Poštnina plačana v gotovini.

Leto XII., štev. 232 Ljubljana, četrtek 8. oktobra 1931 Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122. 3123, 3124. 3125. 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana. Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180. Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 Din za inozemstvo 40 — Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 8. X. 1931
Izvrš. prilog.

Nova Hoovrova akcija

Ustanovitev finančnega zavoda za izredne kredite denarnim zavodom — Velika hausse na newyorški borzi

Washington, 7. okt. d. Predsednik Hoover je pred svojo snočnjo konferenco z voditelji strank, ki ji pripisujejo v ameriški javnosti veliko važnost, sprejel zastopnike tiska, ki jim je izjavil, da je namen te konference zahteva po nacijonalni slogi z združitvijo vseh konstruktivnih sil pri pobijanju gospodarske depresije.

Hoovrovo izjavo o potrebi nacijonalne sloge v konstruktivne svrhe tolmačijo nekateri, da se bavi z načrtom nacijonalne koalicijske vlade po angleškem zgledu. Kakor zatrjujejo, želi predsednik Hoover omogočiti tudi parlamentarno akcijo v zvezi s finančniki, ki bi obnovila zopet zaupanje javnosti ter dovedla zopet v gospodarsko življenje znatne kreditne rezerve, ki jih je občinstvo v svoji bojazni odtegnilo z denarnega trga. Tu prihajajo v poštev tudi mednarodna vprašanja, med njimi Nemčiji dovoljeni krediti ter njihovo prevzetje po Federalni rezervni banki ali pa s pomočjo posebne vladne akcije, o čemer so se že prej vršile konference s finančniki. Nasprotno zatrjujejo, da ni pričakovati niti v vprašanju razorožitve, niti glede novega moratorija za Nemčijo hitrejše akcije, čeprav proučujejo že nekaj časa oba problema razna ministrstva.

London, 7. okt. AA. »Daily Herald« prinaša vest, da namerava predsednik Hoover sestaviti nacijonalno vlado. Prav tako ima Hoover namen ustanoviti industrijski svet, kakršen je bil med vojno in ki bi bil pod nadzorstvom države.

Washington, 7. oktobra. g. Vesti, da je sklenil predsednik Hoover sestaviti nacijonalno koalicijsko vlado, z udeležbo obeh strank v kongresu, so izzvale v Ameriki ogromno senzacijo, ker bi v tem primeru prišla prvič, odkar so ustanovljene Zedinjene države, na krmilo koalicijska vlada. Niti med svetovno vojno ni bilo v Ameriki vlade obeh strank. V okolnostih, da hoče Hoover sedaj zavreči dosedanjo tradicijo in sestaviti zasilno vlado dveh strank, vidijo znake, da je položaj v Ameriki res resen.

Washington, 7. okt. AA. Na izredni konferenci visokih funkcijonarjev, senatorjev in poslancev je predsednik republike Hoover predlagal ustanovitev finančnega zavoda za izredne kredite, ki naj bi imel 500 milijonov dolarjev kapitala. Njegova naloga bi bila preskrbovati finančne ustanove s posojili, ki bi jih v celoti ali pa deloma podpisala državna zakladnica, reeskomptirala pa Federalna rezervna banka.

Govoreč o obisku francoskega ministrskega predsednika Lavala je Hoover izjavil, da bosta razpravljala o problemih, nastalih zaradi novih odredb, ki jih je gospodarska depresija diktirala. Glede medržavnih dolgov bosta razpravljala v skladu z načeli deklaracije z dne 20 junija.

Washington, 7. oktobra. s. Med udeleženci včerajšnje konference v Beli hiši prevladuje vtis, da se bo predsednik Hoover izrekel za podaljšanje moratorija za nedoločeno dobo ali vsaj za tako dolgo, dokler bo trajala depresija. Po Hoovrovih lastnih besedah pa ne more biti več dvoma, da bo odločno odklonil pogajanja o tem vprašanju z evropskimi državami, posebno pa s Francijo. Hoover namerava rešitev prepustiti Evropi sami, ki naj se zedini, pobudo pa naj bi dala Francija, predvsem pa Laval, ko bo prišel na obisk v Washington.

Newyork, 7 okt. d. Včerajšnja borza je bila popolnoma pod vplivom vesti, da namerava Hoover započeti novo akcijo za rešitev gospodarskega položaja v Evropi in sicer v raznih smereh. Vesti o nameravanem podaljšanju nemškega moratorija za nadaljnjih pet let, o velikem milijardnem posojilu banki za mednarodna plačila v Baslu v svrho ojačenja evropskih valut in o Hoovrovih predlogih za razorožitev so učinkovale izredno ugodno na borzne kroge. Prišlo je do velikih nakupov, ki so se razvili do prav živahne hausse. Promet je bil včeraj še mnogo bolj živahen kakor prejšnjega dne. Dočim so v ponedeljek prodali približno 3.2 milijona vrednostnih papirjev, je včeraj že do 2. popoldne menjalo lastnike 3.5 milijona vrednostnih papirjev.

Pričetek volilne borbe v Angliji

Kralj je včeraj podpisal ukaz o razpustu parlamenta Prvi volilni govor Macdonalda

London, 7. okt. s. Kralj je dopoldne podpisal naredbo vlade, s katero se odreja razpust parlamenta.

London, 7. oktob. s. Kraljev ukaz, ki odreja razpust parlamenta, naglaša med drugim, da so bili odnošaji Anglije do drugih držav stalno prijateljski, ter izraža, da bo konferenca za »okroglo mizo« privedla do pogodbe. Nato omenja, da je angleški narod v zadnjih tednih zadel na finančno in gospodarsko krizo, ki daje stalno povod za skrbi. Ukrepi, ki so jih uvedli ministri s podporo parlamenta, da bi zajezili te izredne razmere, zahtevajo žrtve od vsakogar. Kralj upa, da bodo državljani kakor v vseh prejšnjih primerih v zgodovini naroda tudi sedaj po svojih najboljših močeh sodelovali za blaginjo skupnosti. Končno naglaša, da je pristal na razne zakonske osnutke zadnjega časa, ki naj bi omilili kočljivi gospodarski položaj.

London, 7. okt. n. Volilna kampanja v Angliji je že v polnem razmahu. Nocoj ob pol 9 so govorili v londonskem radiju ministrski predsednik Macdonald, zastopnik konservativne stranke Baldwin in zastopnik liberalne stranke Herbert Samuel. Macdonald je razvil svoj volilni program in apeliral na volilce, naj dajo pri volitvah narodni vladi splošno pooblastilo za rešitev važnih finančnih problemov, kar je v interesu vse države. Pozval je volilce, naj ne nasedajo hujskarijam njegovih osebnih nasprotnikov. Baldwin in Samuel sta navezala na ta volilni govor Macdonalda krajše izjave, v katerih sta v imenu svojih strank pozvala volilce, naj izrazijo pri volitvah zaupnico vladi.

London, 7. oktobra. AA. Danes je bil angleški parlament razpuščen z običajnim ceremonijelom.

V spodnji zbornici je Baldwin na čelu poslancev korakal mimo ministrskega predsednika ter mu stisnil roke. Prav tako so se poslovili ostali poslanci. Posebno prisrčno se je poslovil od svojih tovarišev finančni minister Snowden. Razgovarjal se je dalje časa z ministrskim predsednikom in poslanci, nakar je obvisel njegov pogled na poslanskih klopeh. Nato je oprt na palico počasi odšel iz dvorane. Nekateri pravijo, da bo Snowden imenovan za člana lordske zbornice.

London, 7. oktobra, AA. Volilni proglas ministrskega predsednika Macdonalda bodo objavili brez odlašanja. Ker so sklenili, da gredo politične stranke v volilno borbo samostojno bodo stranke, zastopane v sedanji vladi, prav tako izdale svoje volilne proglase. Konservativni volilni manifest bo podpisal vodja konservativne stranke Stanley Baldwin, liberalni pa poslevodeči načelnik liberalne stranke Herbert Samuel. Manifesta soglašata v splošnem s političnimi smernicami ministrskega predsednika.

Trojne kandidature bodo omejene na najmanjšo mero, ker so se stranke dogovorile, da ne bodo postavljale kandidatov v krajih, kjer nimajo upanja na zmago.

Snoči je voditelj konzervativne stranke Baldwin govoril konzervativnim poslancem. Obrazložil jim je razmere, v katerih se bo vršil volilni boj in poudaril, da konzervativna stranka ni žrtvovala svojih načel. Poslanci so izrazili Baldwinu zaupnico brez glasovanja na predlog Winstona Churchilla. Prav tako je govoril snoči sir Herbert Samuel liberalnim poslancem, ki so se razšli brez glasovanja.

Novo ustanovljena liberalna skupina, ki šteje 21 članov, je izvolila včeraj za predsednika sira Johna Simona. Sestavila je organizacijo za podpiranje liberalnih kandidatov, ki popolnoma soglašajo s stališčem ministrskega predsednika.

Liberalni voditelj Loyd George je zelo ostro nastopil proti liberalnim ministrom, ki so se obvezali v vprašanju carin. Opozoril jih je na zmešnjavo, ki je nastala med liberalci zaradi nejasne interpretacije narodne politike v carinskem vprašanju.

Pri sedanjih volitvah bo manj kandidatov kakor pri prejšnjih. Konservativci ne bodo postavili kandidatov, kjer nimajo upanja na zmago. Liberalci bodo kandidirali najbrže v 150 do 200 okrajih. Delavska stranka je postavila pri zadnjih volitvah 569 kandidatov, pri sedanjih bo pa kandidirala v 540 okrajih.

Sklep vlade, da se razpusti parlament in razpišejo splošne volitve, je imel v londonskih finančnih krogih zelo ugoden vpliv. Tečaj funta je čvrst in tudi vrednostni papirji so zelo trdni. Vodilni državni papirji notirajo višje z naraščajočo tendenco.

London, 7. oktobra s. Dopoldanska konferenca delavske stranke v Scarboroughu je bila precej burna. Konferenca je bila podobna velikemu vojnemu svetu, ki pripravlja načrte in politiko za splošne volitve. Soglasno je bil sprejet predlog resolucije bivšega ministra za kmetijstvo Addisona, naj bi postala zemlja javna last pod javno kontrolo.

Predsedniške volitve v Avstriji

Dunaj, 7. oktobra. s. Ustavni odbor je sprejel danes zakon, po katerem se volitve zveznega predsednika ne bodo vršile s splošnim plebiscitom, temveč samo v skupščini, obstoječi iz Narodnega in zveznega sveta. Pri tem bo odločala absolutna večina oddanih veljavnih glasov. Funkcijska doba po teh določbah izvoljenega zveznega predsednika bo trajala štiri leta. Proti izvolitvi ni mogoč priziv.

Preosnova bolgarske vlade

Sofija, 7 oktobra AA. List »Zarja« prinaša vest, da vladni krogi smatrajo za zelo verjetno, da bo Malinov izstopil iz sedanje vlade. Po trditvi lista bo na njegovo mesto prišel sedanji notranji minister Mušanov, sedanji finančni minister Kirginov pa bi postal minister za notranje zadeve. Sedanji predsednik Sobranja Stefanov naj bi prevzel v tem primeru finančni portfelj.

Zaključitev trgovinskih pogajanj ČSR in Madžarske

Praga, 7. oktobra b. Po uradnih vesteh so bila danes v Budimpešti zaključena trgovsko-politična pogajanja med Češkoslovaško in Madžarsko. Češkoslovaška delegacija se je zopet vrnila v Prago. V najkrajšem času, po nekaterih vesteh v 10 dneh, se bosta obe delegaciji zopet sestali v Pragi zaradi podpisa pogodbe.

DRŽAVNA LISTA PETRA ŽIVKOVIĆA POTRJENA

Vložena in potrjena je bila včeraj pri kasacijskem sodišču v Beogradu — Sedaj se že lahko prijavljajo sreske kandidature

Beograd, 7. oktobra. AA. Danes 7. oktobra ob 9. so inž. Milan Nešić, predsednik občine mesta Beograda, Miljutin Stanojević, predsednik trgovske zbornice v Beogradu, Milan Stojanović, predsednik obrtne zbornice v Beogradu ter Radojko Gavrilović in Blagoje Antonijević, trgovca iz Beograda, **predložili kasacijskemu sodišču v Beogradu v potrditev kandidaturo državne liste za volitve narodnih poslancev dne 8. novembra z nosilcem Petrom R. Živkovićem, predsednikom ministrskega sveta in ministrom notranjih zadev.**

Kandidatna lista se glasi:

»Kandidiramo nosilca državne liste za volitve narodnih poslancev v narodno skupščino dne 8. novembra 1931.

Nosilec državne liste: Peter R. Živković, predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev, v Beogradu.

Zastopnika liste za glavni volilni odbor: Pera Djurić, trgovec iz Beograda, Sava Trpković, rentier iz Beograda.

Njuna namestnika: Mihajlo Šonda, industrijalec iz Beograda, Aca Dinić, trgovec iz Beograda.«

Beograjsko kasacijsko sodišče je to listo potrdilo danes 7. oktobra ob 16.30.

Beograd, 7. oktobra. AA. Predsednik vlade Peter Živković je danes sprejel zastopnike listov in jim dal to-le izjavo:

»Kasacijsko sodišče v Beogradu je potrdilo mojo državno listo. Od danes naprej morejo sreski kandidati postaviti svoje kandidature in se vezati na mojo državno listo.

Po poročilih, ki jih imam iz vse države, vlada med prebivalstvom veliko zanimanje za volitve. Pričakujem, da se bo narod v zelo velikem številu udeležil teh volitev in da se bo preko Narodnega predstavništva zbral k sodelovanju v duhu onih programatičnih idej, ki so naglašene v znanem volilnem proglasu članov mojega kabineta.

Ker je po volilnem sistemu mogoče, da se liste kandidatov v srezih vežejo z državno listo, bom vsakega kandidata, ki bo vezan z mojo listo, smatral za enako dobrega in dragega sodelavca. Na volilcih je, da popolnoma svobodno volijo, kogar hočejo.«

OSTAVKA BRüNINGOVE VLADE

Včeraj je dr. Brüning podal ostavko celotne vlade — Hindenburg poveril mandat za sestavo nove vlade dr. Brüningu brez medstrankarskih obveznosti

Berlin, 7. oktobra. n. Kakor so v poučenih krogih že sinoči napovedovali, je izzvala demisija zunanjega ministra dr. Curtiusa tudi krizo vlade same. Danes dopoldne se je vršila daljša seja vlade, na kateri je bilo sklenjeno, da se celotna vlada solidarizira z dr. Curtiusom in poda ostavko. O seji vlade je bil izdan sledeči komunike:

Na današnji seji vlade se je nadaljevala razprava o celotnem kompleksu političnih vprašanj, ki so se pričela že takoj po povratku ministrov iz Ženeve. Ko so ministri sprejeli željo dr. Curtiusa, da odstopi, na znanje, je vlada na predlog državnega kancelarja dr. Brüninga sklenila, da poda ostavko. Dr. Brüning se je pred zaključkom seje zahvalil dr. Curtiusu in vsem ostalim ministrom za njihovo požrtvovalno sodelovanje.

Takoj po seji vlade je dr. Brüning odšel v avdijenco k predsedniku republike ter mu predložil ostavko celokupne vlade. Hindenburg je ostavko sprejel in poveril kancelarju dr. Brüningu mandat za sestavo nove vlade. Predsednik Hindenburg je izrazil željo, naj sestavi vlado, ki bo čim manj odvisna od strankarsko - političnih konstelacij.

O sestavi nove vlade se širijo najrazličnejše kombinacije. Vsekakor nova vlada ne bo sestavljena pred petkom, ker večine bodočih ministrov ni v Berlinu. Gospodarsko ministrstvo bo brž kone prevzel profesor Warmhold. V vlado bi imel stopiti tudi predstavnik podjetja »Farben A. G.« dr. Schmitz.

Berlin, 7. oktobra, d. Nemška državna vlada je zašla v krizo, kakršno so želele desničarske stranke. Demisija celotne Brüningove vlade, do katere je danes prišlo, je bila podana na izrecno željo državnega predsednika Hindenburga, kar dokazuje, da še vedno obstoja vpliv desničarskih strank na njegove politične sklepe.

Ker še ni gotovo, kako bo nova vlada sestavljena, niso izključena presečenja. Iz nove vlade bosta razen dr. Curtiusa izpadla tudi sedanji notranji minister doktor Wirth in prometni minister Guerard. Negotovo je tudi, ali bo ostal na svojem mestu finančni minister Dietrich. Če bo Dietrich še nadalje finančni minister, se bo to zgodilo samo zato, ker bi mu ne našli nobenega primernega naslednika, kar je spričo velikih težkoč v nemških financah povsem razumljivo. Dr. Brüning hoče ob tej priliki zasesti tudi doslej izpraznjena ministrstva za pravosodje in gospodarstvo, tako da bi bilo potrebno nanovo imenovati zunanjega, notranjega, pravosodnega, gospodarskega, prometnega ministra in morda tudi finančnega.

Največjo pozornost vzbuja izločitev dosedanjega notranjega ministra dr. Wirtha. Na demisijo zunanjega ministra je bila javnost pripravljena že nekaj tednov in je znano, da je prišlo do nje pod pritiskom večine političnih strank. Za Guerarda je znano, da se je naveličal sodelovati v sedanji vladi in zato njegov odstop ne preseneča. Z Guerardom in Wirthom bo izgubil centrum dva svoja vplivna člana v vladi. Do odstopa Wirtha je prišlo brez dvoma na zahtevo desničarskih strank, ker je bil zlasti narodnim socialistom trn v peti.

Namen preosnove celotne Brüningove vlade je, spraviti v vlado ljudi, ki bi mogli bolje navezati na vlado vse parlamentarne stranke in skupine med centrumom in nemškimi nacionalci ter po možnosti oslabiti odpor nemških nacionalcev.

Dr. Brüning se seveda istočasno trudi, da bi ne izgubil podpore socialnih demokratov. Njegova naloga je torej zelo težka. Oficijozno sicer zatrjujejo, da se Brüningova smer ne bo izpremenila, vendar pa se mora smatrati, da pomeni preosnova njegove vlade preokret na desno.

Nova vlada

Berlin, 7. oktobra. g. Dr. Brüningu je bila poverjena sestava nove vlade s pogojem, da bo sestavljena brez obveznosti, ki so običajne med strankami. Po dosedanjem stanju pogajanj je skoraj gotovo, da dr. Curtius, dr. Wirth in Guerard ne bodo več člani nove vlade in da bo dr. Brüning sam obdržal zunanji portfelj. Ministrska lista, ki se kolportira v večernih urah, vsebuje naslednja imena:

kancelar in zunanje zadeve: dr. Brüning;
državna bramba: Gröner;
notranje zadeve: Gessler;
finance: Dietrich;
gospodarstvo: prof. Warmholdt;
delo: Steegerwald;
promet: Schmitz;
pravosodje: Joel;
prehrana: Schiele;
pošta: Schätzel.

Lista še ni končnoveljavna, vendar pa v njej najbrž ne bo več bistvenih sprememb.

Preorijentacija na desno

Izločitev dr. Wirtha iz vlade pomeni preorijentacijo na desno. Tudi dr. Curtius je zavzemal v nemški ljudski stranki ono mesto, kakor svoječasno dr. Stresemann in njegov odhod ne bo pustil parlamentarne barve državne vlade neizpremenjene. Značilno je, da bosta v novi vladi dva zastopnika koncerna I. G. Farben in sicer prof. Warmboldt in Schmitz. Kakor znano, je Schmitz generalni ravnatelj. Warmboldt pa član načelstva tega koncerna. Kot taka ih je smatrati kot zastopnika industrijskih interesov v vladi. Zopetni pojav Gesslerja je presenetljiv, ker je veljal doslej kot kandidat desničarskih strank za naslednika Hindenburga čeprav je bil prej demokrat in je šele pozneje vstopil v centrum. Zaradi svojega delovanja kot obrambni minister ni ostal pri levičarskih strankah v najboljšem spominu. Z novimi člani se je državna vlada eklatantno obrnila na desno. Vsekakor je treba počakati še na program nove vlade, ki ga bo dr. Brüning najbrž prihodnji torek predložil državnemu zboru. Parlamentarni položaj nove vlade vsekakor ni boljši, kakor je bil za stare vlade.

Socialni demokrati potisnjeni ob stran

Berlin, 7. okt. g. Pri sestavi nove vlade je dr. Brüning socialne demokrate potisnil popolnoma v stran. Socialni demokrati niso bili niti v naprej obveščeni o preosnovi vlade, temveč jih je dr. Brüning postavil pred gotovo dejstvo. To je izzvalo med njimi hudo razočaranje, ker je mogel dr. Brüning doslej vedno računati na njihovo podporo. Očividno dr. Brüning ne posveča parlamentarni strukturi tolikega pomena kakor prej. Značilno je tudi, da je bila važna tretja zasilna uredba objavljena istega dne, ko je vlada podala ostavko.

Nemška ljudska stranka, ki je zaradi preosnove vlade precej prizadeta, se vedno bolj približuje desničarski opoziciji. Odločitev je seveda v rokah strank takozvane narodne opozicije, ki se bodo v nedeljo sestale v Harzburgu. Za ta sestanek se že vršijo velike priprave. Hugenbergov »Der Tag« se izraža o sedanji sestavi vlade zelo podcenjujoče in pravi, da bo sestanek narodne opozicije v Harzburgu odločil in rešil preokret v usodi nemškega naroda.

Angleško-francoska pogajanja

Lord Reading je razpravljal s francoskimi državniki tudi o novih Hoovrovih načrtih

Pariz, 7. oktobra n. Prihod lorda Readinga je izzval tako v tisku kakor v političnih krogih živahne komentarje in kombinacije. Dočim na eni strani listi zanikajo politični pomen poseta angleškega zunanjega ministra, zatrjujejo levičarski listi, da je prišlo med člani vlade zaradi tega poseta celo do nesoglasij. Splošno se je opazilo, da na snočnjem banketu v angleškem poslaništvu ni bil navzoč niti en član francoske vlade.

Pariz, 7. oktobra s. Angleški zunanji minister Reading je imel dopoldne z zunanjim ministrom Briandom in ministrskim predsednikom Lavalom razgovore, ki so trajali približno eno uro. Nato je lord Reading izmenjal v polurnem razgovoru misli s finančnim ministrom Flandinom o finančnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav, posebno pa o vesteh iz Amerike. Opoldne je priredil zunanji minister Briand na čast svojega angleškega tovariša zajtrk, ki so se ga udeležili angleški poslanik lord Tyrrell, ministrski predsednik Laval, finančni minister Flandin, trgovski minister Rolin in nekateri višji uradniki zunanjega ministrstva.

Pariz, 7. oktobra s. Ministrski predsednik Laval je imel včeraj daljši razgovor s Herriotom.

Rim, 7. oktobra s. Ministrski predsednik Mussolini je sprejel včeraj lorda Roberta Cecila, s katerim je imel daljši razgovor.

Pariz, 7. oktobra. AA. Angleški zunanji minister lord Reading je bil sprejet popoldne od predsednika Doumerja v avdijenco. Jutri bo finančni minister Flandin priredil na čast lordu Readingu obed, na kar bo odpotoval v London.

Pariz, 7. oktobra. AA. List »Petit Parisien« se bavi z obiskom angleškega zunanjega ministra lorda Readinga v Parizu ter pravi, da ni prišel v Pariz z namenom, da se pogaja s francoskimi državniki, temveč da stopi v stike s francoskimi ministri ter izmenja z njimi nazore o glavnih vprašanjih, ki se tičejo francosko-angleškega sodelovanja. Ob tej priliki, pravi list, bo lord Reading brez dvoma obljubil pomoč Anglije francoski vladi v pogledu izvajanja francoskega ali ameriškega načrta za ublažitev gospodarske in finančne krize na svetu.

Pojasnila k volilnemu zakonu

Beograd, 7 oktobra. AA. Pravosodni minister je v smislu § 97 zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino z dne 10. septembra izdal tole tolmačenje:

1. V primeru, da je v kakem srezu več sreskih sodišč ali če se več srezov spoji v en volilni srez, je za sprejem volilnih aktov v smislu predpisa § 56 in 58 prej omenjenega zakona pristojno ono sresko sodišče, oziroma prvostopno sodišče, ki je pristojno za potrditev sreskih kandidacij.

2. Za potrdilo kandidacij sreskih kandidatov v smislu § 21 omenjenega zakona za področje uprave mesta Beograda je pristojno sresko sodišče za mesto Beograd v Beogradu kot sresko sodišče v kraju, kjer se nahaja sedež za področje uprave mesta Beograda.

Rumunski zunanji minister pride v Beograd

Beograd, 7. oktobra, M. Jutri dopoldne prispe v Beograd rumunski zunanji minister princ Gikha v svrho nadaljevanja razgovorov, pričetih v Ženevi, ki se nanašajo na vprašanja, ki posebej zanimajo Jugoslavijo in Rumunijo. Pri tej priliki bo sprejet tudi v avdijenco pri Nj. Vel. kralju. Na kolodvoru ga bo sprejel naš zunanji minister dr. Marinković z višjim uradništvom zunanjega ministrstva.

Najdba bomb v Sofiji

Sofija, 7. okt. AA. Delavci, ki so zidali v ulici Danov novo pekarno, so našli snoči v globini enega metra tri zaboje bomb. V zabojih je bilo 16 bomb avstrijskega izvora. Kakor trdijo strokovnjaki, so ležale bombe že sedem do osem let zakopane v zemlji.

Odločitev za močno državo

Cilj vsega političnega prizadevanja po zgodovinskem 6. januarju je popolna konsolidacija Jugoslavije. Izkušnje več ko desetih let političnega boja za notranjo obliko Jugoslavije so pokazale, da se država ne more ustaliti na nobeni stari podlagi, ki bi narod še nadalje ločila in drobila, kakor ga je v preteklosti, ko so močnejši tujci odločali o njegovi usodi. Izjalovili so se vsi poizkusi, da bi se našel obojestransko zadovoljiv kompromis med plemenskozgodovinskim stališčem in novim stanjem, ki je nastalo v trenutku, ko so se vsi, dotlej razkosani deli jugoslovenskega političnega naroda zedinili v skupno državo. O tem so se vodile tako obsežne diskusije, da so vprašanja osvetljena z vseh vidikov. Sklepali so se že mnogi »sporazumi«, ki pa so se naposled razkrili kot navadne strankarske kupčije, kot strankarske zveze ad hoc.

Jasno je bilo, da tako stanje ne more dolgo trajati, ker živimo v preveč težkih in odgovornih časih. Razmere so same klicale po temeljiti odločitvi. Tragičen dogodek v Narodni skupščini jo je pospešil. Ta odločitev v danem položaju ni mogla biti drugačna: država je nujno morala postaviti svoj interes v ospredje vsega javnega življenja. Napočila je bila doba, ko smo morali Jugosloveni pričeti resno misliti — ne vsak na svojo pokrajino, na svojo stranko, svojo vero, marveč na jugoslovensko državo.

Na videz se zdi čudno, da državo ločimo od onih skupin, ki so pri nas po načelih demokracije odločevale o nje usodi. Toda če se ozremo po svetu, vidimo, da se v večini držav opažajo enaki pojavi. Vsi politični teoretiki razpravljajo o vprašanju demokracije in avtoritete. Strankarsko cepljenje, izvirajoče iz preveč enostranskega pojmovanja demokratičnih načel, je začelo resno ogražati življenjsko zmožnost držav. Z raznimi, po večini le na kratek odpovedni rok sklenjenimi strankarsko političnimi aranžmani, se ustvarjajo večine, ki dobe popoln vpliv na državno oblast, ki pa v resnici nimajo ne avtoritete niti dovolj močnega smisla za celoto, — torej pogojev, ki jih državno življenje nujno zahteva in ki so zlasti za konsolidacijo mladih držav najvišja politična zahteva. Zaradi tega se že v mnogih državah opaža velik odpor proti nadaljnjemu strankarskemu cepljenju in težnja po takih oblikah političnega življenja, ki bodo državi kot najvišji organizaciji naroda zasigurale nemoteno delovanje in popolno avtoriteto.

Težka gospodarska kriza, ki je narode in države vrgla v skrajno neugoden položaj, zahteva močnih, energičnih odločitev. Ni časa za večno obotavljanje, za malomeščansko strankarsko politiko, ki jo Nemci dobro imenujejo »Bierbankpolitik«. Čas kliče po močni državi, hoče premišljenih, po državni celoti, ne pa po interesih posameznih slojev ali pokrajin preudarjenih dejanj. Predvsem pa zahteva dejanj: treba se je za nekaj odločiti, zavzeti neko stališče, kreniti določeno pot, ne pa »politizirati« po starem načinu, ki je luksuz za dobre čase, ni pa primeren za dobo, ki jo preživljamo sedaj.

Vladni krogi v Jugoslaviji se dobro zavedajo odgovornosti, ki jo imajo vsi daljnosežni ukrepi zlasti v današnjem času. Z zavestjo polne odgovornosti kličejo vse dobre državljane k soodgovornosti. Poudarjajo, da sedaj ne gre zgolj za volitve, kakor smo jih imeli tolikokrat pred 6. januarjem, temveč da gre tudi za vse kaj drugega, za mnogo več: za ustalitev nove državne in nacionalne politike. Doslej je naša politika vsepovsod imela še obeležje preteklosti. Zaznamovana s starimi nazori in nasloniena z nekaterimi izjemami le na mentaliteto razdinjenega naroda, ni mogla prejšnja politika rešiti vprašanj, ki jih je stavila državna celota. Iz prejšnje brezusmerjenosti in iz vseh vrst partikularizma vodi samo en kompas, eno vodilno načelo: državna in narodna skupnost. V tem znamenju se je začela politika 6 januarja. Ta vodilna ideja je postala miselna podlaga močne jugoslovenske države. Samo v njenem znamenju smo končno zedinjeni, brez nje bi šli vsaksebi kakor razvezane Svatoplukove palice.

Odločitev za močno jugoslovensko državo! — to je najvišje geslo predvolilnih dni. Za vse drugo je še časa dovolj v bodočnosti. sedaj je treba definitivno ustaliti državno politiko in takoj preiti k reševanju težkih gospodarskih vprašanj. Za pravega državljana je odločitev lahka: kliče ga interes državne celote in neodvisnosti, vabita ga državljanska čast in ponos.

Odmevi ministrskih volilnih govorov

Ministri so vzgled složnega dela – Skrb vlade za kmečko prebivalstvo – Volilni pokret na Hrvatskem

Beograd, 7. oktobra. r. Današnje »Vreme« objavlja pod naslovom »Povodom prvih volilnih govorov« uvodnik, v katerem pravi med drugim:

»Pozivajoč državljane, da se združijo in zberejo vsi brez razlike na prošlost okoli velikega jugoslovenskega nacionalnega in državnega programa, ki ne upošteva koristi posameznih skupin ali razredov, marveč samo veličino vsega naroda in moč države, so dali člani vlade vzgled, ki mu morajo slediti vsi ostali državljani. Ko so nad dve leti skoro anonimno skupno delali na velikem nacionalnem poslu konsolidacije razmer in ojačanja narodnega edinstva nastopajo člani vlade tudi sedaj složno, da obrazložijo rezultate svojega dela od 6. januarja dalje in da pozovejo vse k pozitivnemu sodelovanju pri nadaljnji izvedbi začetega velikega vsenarodnega dela. Z največjo upravičenostjo apelirajo na vse državljane, da jim za novo razdobje dela in ustvarjanja poklonijo svoje zaupanje in svoje sodelovanje, kajti dosedaj v relativno kratkem času doseženi uspehi so tako očividni in prepričujoči, da lahko vsak član vlade mirno ponovi besede ministra dr. Srskića na sestanku v Mostarju: Delali bomo tudi nadalje to, kar smo doslej!

Beograd, 7. oktobra. r. Poročila o konferencah in volilnih sestankih, ki se vrše po vsej državi, pričajo, da je naletel volilni proglas članov vlade zlasti tudi med kmečkim prebivalstvom na velik odmev. Konferenc in sestankov se udeležujejo zastopniki kmečkega prebivalstva iz vseh krajev države in neki hrvatski seljak, ki je zapisal v zagrebških »Narodnih Novinah« besede: »Zbrali se bomo okrog prijatelja kmečkega naroda Petra Živkovića«, je pripros to, a naitočneje obeležil razpoloženje, ki vlada med širokimi narodnimi masami v pričakovanju volitev 8. novembra. Kmečko prebivalstvo vidi in se zaveda, da je vlada kljub veliki gospodarski krizi, ki tare ves svet, vedno skušala pomagati kmetu kjerkoli se je dalo, bilo to v obliki podpore po raznih vremenskih neprilikah, bilo v obliki omilienja davčnih bremen z uvedbo najskrajnejše štednje v državnem, banovinskem in občinskem gospodarstvu, štednje, katere dobrodejne posledice se bodo šele polagoma pokazale v polni meri. Tudi kmečko zadružništvo se je v zadnjih dveh letih izredno okrepilo, kar je prav nailepši dokaz splošnega napredka na gospodarskem polju. Nihče ne more ugovarjati, da je vlada z g. Živkovićem na čelu v toku zadnjih dveh let s svojim mirnim in stvarnim delom postavila trdne temelje za nadaljnji napredek in razvoj naše vasi in našega kmeta. S tem pa je zagotovljen tudi uspešen napredek vsega ostalega gospodarstva.

Belovar, 7. oktobra. r. Banski svetnik Stepan Šiftar je imel volilne shode v Zrinjskem Topolovcu, Gorniem Središču, Doniem Mostu in v Lipovom brdu v belovarskem srezu. Na vseh teh, zelo dobro obiskanih shodih je bila soglasno postavljena za nosilca državne liste kandidatura g. Petra Živkovića.

Zagreb, 7. oktobra. r. Na sestankih zastopnikov srezov Nova Gradiška, Novska in Sisak je bilo soglasno sklenjeno, da se določi za nosilca državne liste ministrski predsednik Peter Živković, kateremu so bili z vseh sestankov poslani brzojavni pozdravi. Tudi v vseh drugih srezih savske banovine je volilni pokret že zelo živahen.

Kruševac, 7. oktobra. r. Na sestanku prebivalstva Kruševca in rasinskega sreza je bila z velikimi ovacijami Jugoslaviji in kralju proklamirana kandidatura ministrskega predsednika Petra Živkovića za nosilca državne liste.

Samo še danes!

ELIZABET BERGNER

Arijana

Prvi govoreči film velike umetnice!

Po znamenitem istoimenskem romanu Claude Anita

Občinstvo je navdušeno!

Dopolnilo: Paramountov zvočni tednik

Predstave ob 4., 7¼ in 9¼

Abonma predstava 2

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Madžarski transport lastovic

Budimpešta, 7. oktobra. AA. Prvi madžarski prevoz lastovic se je danes izvršil z letališča Mathiasfeld z letalom družbe »Cydna«. Letalo, v katerem je 5000 teh koristnih ptic, je namenjeno v Carigrad.

Zaradi neugodnih atmosferskih razmer in mraza ne samo na Madžarskem, nego tudi na Poljskem, v Rusiji in na otoku Helgolandu, so bile lastovice, ki so letele iz omenjenih krajev, prisiljene svoj polet na jug prekiniti. Iz raznih krajev Madžarske so mnogi prijatelji živali in ptic poslali veliko število napol zmrzlih lastovic v Budimpešto kjer je skrb zanje prevzelo tamošnje društvo za varstvo živali.

Letalo družbe »Cydna«, ki je odpremilo lastovice v Carigrad, pilotira madžarski letalec Nivari, ki je pred nekaj dnevi vodil tudi avstrijsko letalo z lastovicami v Benetke.

WAC : Sparta 2:0 (1:0)

Praga, 7. oktobra h. Danes se je vršila pred 25.000 gledalci tretja odločilna tekma za vstop v finale za srednjeevropski pokal. Kakor znano, sta dosegla tekmeca, dunajski WAC in praška Sparta, v dveh tekmah enako število točk in enako razliko golov. Današnjo tekmo so Dunajčani po zelo živahni in tehnično boljši igri z 2:0 (1:0) odločili v svojo korist. Tekmo je sodil Italijan Carraro. S to zmago je postal WAC prvi finalist v letošnji srednjeevropski nogometni konkurenci.

Lord Greystoke in njegova žena sta stala pri miru in pogumno čakala, kaj bo. In za njima izza nizkega griča so ju opazovale druge oči — — prekanjene, hudobno se žareče izpod košatih obrvi!

Nova slikanica „Jutra“

TARZAN

Ko jo boste gledali in brali, boste razumeli, zakaj jo v Ameriki imenujejo

slikanica vseh slikanic!

Višek napetosti!
Višek romantičnosti!
Višek razburljivosti!

Izhajati začne

?

Koroško pismo

Celovec, 7. oktobra.

Te dni je imela vsenemška stranka svoj občni zbor, na katerem je razpravljala o raznih tekočih zadevah, predvsem o redukciji plač državnih nameščencev, o sanaciji Avstrije in o puču. Glede na to, da je pretežna večina članov stranke iz vrst javnih nameščencev, se je vodstvo izreklo proti redukciji plač in proti predlogom dr. Burescha za sanacijo Avstrije. Bremena, katera mora prevzeti avstrijska vlada na ukaz Društva narodov, naj bi se razdelila na vse panoge prebivalstva enakomerno. Sprejeta je bila resolucija, ki obsoja akcijo Heimatschutza ter poziva vlado, naj ukrene vse, da se za bodoče onemogočijo take avanture. Stanje v vsenemški stranki se po poročilih funkcijonarjev sicer bistveno ni spremenilo, vendar pa je dejstvo, da je veliko članov vsenemške stranke in celo njeni odborniki, dalo pri zadnjih občinskih volitvah v Celovcu svoje glasove hitlerijancem in da ima vsenemška stranka na Koroškem vedno manjši vpliv. Za predsednika je bil izvoljen namesto prof. dr. Plascha bivši polkovnik in državni poslanec Klimann, za namestnika stavbni mojster Willroider v Beljaku ter šolski nadzornik Rainer v Št. Vidu ob Glini, za blagajnika pa Göttlich in učitelj Tratnik iz Celovca, sin slovenskih staršev.

Istočasno, kakor vsenemška stranka svoj občni zbor, so imeli koroški voditelji Heimatschutza svoje tajno posvetovanje. Pod predsedstvom velikovškega župana in višjega deželnega sodnega svetnika dr. Pötscha je general Hülgerth, kandidat za zveznega predsednika, poročal o stanju v Avstriji pred 13. septembrom, obžaloval, da se inscenirani puč ni posrečil ter govoril o možnosti novega puča, ki bi bil boljše pripravljen in organiziran. Po njegovem mnenju bo do tega tudi gotovo prišlo, ako bo bil izvoljen za novega zveznega predsednika socialni demokrat dr. Renner. Vodstvo je sklenilo, da priredi v nedeljo, dne 4. oktobra, pred poslopjem koroške deželne vlade demonstracijo vseh koroških Heimatschützlerjev, da izrazi s tem nezadovoljstvo s postopanjem avstrijskih oblasti napram pučistom in zahteva, da se mora Heimatschutz respektirati. Socialistični graški »Arbeiterwille« zahteva v odgovor odstavitev vseh aktivnih državnih uslužbencev ter ustavitev plače in penzije vsem onim, ki so se udeležili tajne seje Heimatschutza.

Dne 30. septembra je bil koroški rojak Maks Kratz s silo izgnan iz Belgije. Kratz bi moral na povabilo nemške domovinske zveze v Eupen-Malmedya v Belgiji absolvirati 11 predavanj o lepoti Koroške v sliki in pesmi. Pred prireditvijo v mestu Malmedyju, ki bi se morala vršiti dne 24. septembra, je sedel v nekem hotelu v družbi voditeljev nemške domovinske zveze. Nenadoma sta stopila k njemu dva orožnika in ga odvedla na žandarmerijsko poveljstvo. Še isti večer je moral zapustiti nato Belgijo.

Kratz je v zadnjih letih potoval pod firmo koroškega tujsko-prometnega društva po Nemčiji in drugih severnih deželah ter prirejah koroške večere. Agitiral pa ni samo za tujski promet, temveč predvsem za okupacijo Koroške po rajhovcih in za koroški Heimatbund. Okraj Eupen-Malmedy je sicer integralen del Belgije, toda Nemci še vedno niso opustili nade, da dosežejo kdaj za ta izgubljeni okraj plebiscit, ki bi ga zopet vrnil v naročje Nemčije.

»Verein für das Deutschtum im Auslande« je vpeljal zbirko pod imenom »Ostmarkhilfe«. Dosedaj je nabranih okrog 5 milijonov mark. Od te vsote je bila določena četrtina za gmotno pomoč rajhovcem, ki so se naselili v zadnjih letih na Koroškem ter v raznarodovalne namene med koroškimi Slovenci.

V noči od 28 na 29. septembra je nastal v Vogljah pri Sinči vasi velik ogenj, ki je upepelil stanovanjska in gospodarska poslopja posestnikoma p. d. Kurniku in Primožiču. Ognja vsled nizke megle dolgo časa niso opazili, tako da so gasilci iz Sinče vasi in Velikovca prišli zelo pozno na pogorišče. Ogenj je bil najbrž podtaknjen, ker je začelo naenkrat goreti več poslopij, oddaljenih medsebojno po 100 metrov.

pk.

Slaba letina na Češkoslovaškem

Praga, 7. oktobra. h. Državni statistični urad je zaključil začasno cenitev uspehov letošnje letine. Iz njegovih podatkov je razvidno, da bo letina pšenice, rži, ovsa, ječmena in koruze za 1.812 milijonov meterskih stotov manjša kakor lani, kar pomeni denarno izgubo 1718 milijonov kron. Če se priračunajo k tem izgubam še izgube v drugih poljedelskih panogah, kakor pri sadju, krmi za živino, ter upošteva, da je bilo treba letos uvoziti približno 80.000 vagonov žita za kruh, kar pomeni vrednost ene milijarde kron, je letos češkoslovaško poljedelstvo izgubilo skupno nad 3 milijarde kron.

Uspel polet iz Avstralije v Evropo

Rim, 7. oktobra AA. Avstralski letalec Kingsforth Smith je snoči ob 17.03 priletel semkaj iz Aten. Danes je nadaljeval polet v London.

Pomoč države in dobrih src našemu kmetu

Dravska banovina je dala 60.000 Din, pomožni odbor pa je nabral 30.000 Din za semensko žito po toči poškodovanim občinam celjskega sreza

Dramlje, 6. oktobra.

Vsem je še v živem spominu silna uima, ki je 17. junija obiskala našo občino in nekaj vasi sosednjih občin. Za kurje jajce debela toča je tolkla celih 17 minut in je zbila v tla zorečo strn in vse druge pridelke. Uradna komisija je cenila škodo na 7 milijonov dinarjev. Vsi smo bili obupani kje bomo vzeli denar za seme in bi bili izročeni gotovi propasti, če bi se ne zavzel za nas sam g. ban dr. Marušič. Naklonil nam je v zadostnih množinah semensko žito. Ker smo jo zgodaj sejali, smo jo kljub slani še precej pridelali, da bomo imeli vsaj mal pribolišek k sami repi in krompirju.

Že takrat smo prosili semena za jesensko setev. In res se nas je prav očetovsko spomnila banovina, ki nam je naklonila 60 tisoč Din za semensko pšenico. Na pobudo našega srezkega načelnika g. dr. Hubada se je ustanovil v Celju pomožni odbor za oškodovance po toči, ki je zbral doslej 30 tisoč Din, ki so se uporabili za nakup semenske pšenice. Od nakupljene pšenice sta dobili občini Dramlje in Šmartno v Rožni dolini po 1 vagon selekcionirane pšenice Sherban prolifik 27 iz osješke semenarske zadruge, nadalje Dramlje en in Šmartno pol vagona selekcionirane pšenice vrste Križevci 6. Voinik ter Škofja vas pa 30 metrskih stotov selekcionirane pšenice Beltinci 277 in 87.

Vsega skupaj smo prejeli oškodovanci 4 vagone semenske pšenice. Nabiralna akcija pomožnega odbora deluje še dalje in bo naklonila še za pomladno setev jarega ječmena in ovsa.

Vsi oškodovanci čutimo prijetno dolžnost, da se zahvalimo banu dravske banovine g. dr. Marušiču kot zastopniku države, pomožnemu odboru ter vsem, ki so se nas spomnili v naši stiski.

Poslednja pot dr. Fr. Jerale

Škofja Loka, 7. oktobra.

Bilo je včeraj krasno popoldne, ko se je zbirala Škofja Loka ob 15. na Poljanski cesti, da izkaže poslednjo čast svojemu spoštovanemu sodelavcu. Ko je duhovščina opravila molitve in je sokolski pevski zbor intoniral »Vigred«, so prenesli krsto na pogrebni voz. Pod vodstvom domačega pogrebnega zavoda se je razvil preko Mestnega trga dolg sprevod.

Za križem in nosilci vencev, med katerimi sta bila posebno opažena venec mestne občine in škofjeloške podružnice SPD, se je zvrstila gasilska godba. Močni sokolski četi s praporom je sledila deputacija gasilcev in podružnica SPD. Krsti so sledili globoko užaloščeni svojci, nato pa zastopniki škofjeloških državnih, samoupravnih in civilnih oblastev z oficirskim zborom. Prav številno so prispeli stanovski tovariši pokojnika s tričlansko deputacijo advokatske komore, nadalje so bili v sprevodu sreska poglavarja Franjo Levičnik in dr. Andrejka, predstojnika okr. sodišča dr. Jakob Prešern, ravnatelj banovinske mlekarske šole inž. Srečko Šabec, dolgoletni najožji sodelavec pokojnikov dr. M. Pire, Franc Krapeš, domači župan Josip Hafner, starološki župan Anton Hafner, zastopnik kranjske podružnice SPD Andrej Rojc, podpolkovnik Markulj, predstavniki Okrajne hranilnice in posojilnice itd. Na pokopališču so se zgrnile množice ljudstva kraj groba. Čim je zbor odpel turobno »Blagor mu«, je prekrila gruda zemlje zemske ostanke vrlega Jugoslovena.

Zbor učiteljstva iz slovenjgraškega sreza

Slovenjgradec, 7. oktobra.

V soboto se je vršilo tu zborovanje učiteljskega društva za srez Slovenjgradec. Predsednik tov. Kopač Leopold je zlasti še pozdravil novega člana sreskega nadzornika Germovška Miloša in častnega člana Purkharta Josipa, nakar je bodril navzoče naj v sedanjih težavnih razmerah ne klonijo, temveč naj se poprimejo dela še z večjo intenzivnostjo, požrtvovalnostjo in tovariško vzajemnostjo, ki bodo dvignile ugled učiteljskega stanu in šole še na višjo stopnjo. Nato je obširno poročal o banovinski in glavni skupščini ter o stanju v organizaciji.

Po prečitanju zapisnika in obravnavi došlih dopisov sta sledili tajniško poročilo in razprava o računih, ki sta bili brez debate sprejeti. Po poročilu revizorjev so bili blagajničarka in vsi ostali odborniki razrešeni funkcij. S soglasnim sklepom je bila izvedena likvidacija starega ter ustanovitev novega sreskega društva v Slovenjgradcu. Volitve so se izvršile z vzklikom ter so bili soglasno izvoljeni v upravni odbor tov. Kopač Leopold za predsednika, Šinigoj Asta za podpredsednico, Iglar Rajko za tajnika, Vaupot Antonija za blagajničarko ter trije odborniki: Kavčič, Gorup, Zehrer in dve namestnici: Arnuš Marija in Vovk Slava, v nadzorni odbor pa Moder, Mrovlje, Bregant in Gorup. Članarina se je določila na 16 Din, za omožene učiteljice pa po 8 Din. Prihodnje zborovanje bo prvo soboto v decembru v Slovenjgradcu. Referirala bosta tov. Mrovlje in tov. Šinigojeva.

Soglasno sta bila sprejeta tudi naslednja predloga: a) Naprosijo naj se vsi merodajni faktorji, da se v prihodnje vsi počitniški tečaji za nadaljnjo izobrazbo učiteljstva razpišejo vsaj do 1. maja in istočasno. b) Učiteljstvo kraljevine Jugoslavije naj bi kot eminenten kulturni faktor naše države zavzelo svoje stališče k reformi koledarja, ki se z njo bavi Društvo narodov in ki je za našo državo velike važnosti, osobito tudi glede na unifikacijo.

Hmeljski trg

Žatec, 7. oktobra h. Položaj na trgu in cene nezpremenjene.

Vzajemnost obmejnih evangeličanov

Gornja Radgona, 7. oktobra.

Kakor smo beležili, je evangelska cerkvena občina v avstrijski Radgoni dogradila novo cerkev, ki je bila prejšnjo nedeljo svečano posvečena. Lep jesenski dan je k slavnosti privabil številno množico evangeličanov. Ker pa na naši strani v bližini meje ni daleč naokoli sličnega božjega hrama, zahajajo tjakaj tudi evangeličani to in onstran Mure in tako je bila udeležba iz našega Prekmurja in Apačke kotline tudi pri tej priliki zelo številna. Za postavitev nove cerkve gre vsekakor priznanje župniku g. Gotschenhoferju, ki se je v nemškem nagovoru zahvalil vernikom za požrtvovalnost. Evangeličane iz naših obmejnih krajev pa je v izbrani slovenščini pozdravil evangelski župnik iz Murske Sobote g. Kovač, ki se jim je posebno toplo zahvalil za velikodušno podporo v znesku 7000 šilingov (56.000 Din), ki so jo prispevali naši ljudje prostovoljno za postavitev nove evangelske cerkve. Sledila je še slovenska pridiga g. Kovača, nakar so slovenski pevci iz Št. Ilja zapeli nekaj blagoglasnih cerkvenih pesmi.

Ker se je število priseljencev evangelske veroizpovedi iz Prekmurja posebno v povojni dobi v Apački kotlini precej pomnožilo, je bila tudi v Apačah ustanovljena evangelska cerkvena občina, ki je letošnjo pomlad kupila od ge. Ane Šaupove vilo v Apačah, katero namerava, čim bodo nastale ugodnejše gmotne razmere, preurediti v svoj božji hram, kar bo vsekakor v korist vsem evangeličanom obsežne Apačke kotline od Gornje Radgone do Gornjega Cmureka.

Drzen vlom

Novo mesto, 7. oktobra

Na križišču stare in nove državne ceste pri Kovačem gozdu v Žabji vasi je bil danes med 13. in 14. uro izvršen drzen vlom v samotno hišo posestnika Frana Novaka. Vlomilec se je priklatil v hišo v času, ko ni bilo nobenega pravega varuha doma, razen 8-letnega sinčka Metoda, katerega pa je prepodil. Odšel je v šupo po tesarsko sekiro, razbil na desnem pročelju hiše okno in se nato splazil v notranjost. Pleniti je pričel, kar mu je prišlo pod roke. Snel je s stene dve stenski uri, zbral razno žensko perilo, razbil s sekiro veliko omaro in znesel na prosto vso pripravljeno balo domače hčerke Marije, ki je uslužbena v tovarni perila g. Povha. Polastil se je tudi 500 Din gotovine ter hranilne knjižice novomeške hranilnice za 1.300 Din. S sekiro je pričel razsekavati tudi v zid vdelano shrambo, vendar pa je delo opustil ter sekiro položil v otroško posteljo, ker se mu je očividno že zelo mudilo. Preden je pobegnil, se je še napil domače slivovke. Težko otovorjen z ukradenimi predmeti, ki jih je zavil v posteljno odejo, je izginil čez državno cesto v gozd proti Cegelnici. K sreči ga je zagledal na cesti zaposleni pomožni cestar Fran Hren iz Cikave, ki se je pognal za njim s kopačico. Pogumnemu možu se je posrečilo vlomilca preplašiti, da je odvrgel težki tovor, ki ga je kasneje Hren vrnil obupanemu lastniku. Tat je, žal, odnesel s seboj ukradeno gotovino in hranilno knjižico. Pri Novakovih je napravil tudi mnogo škode na pohištvu, v katerega je vlomil. Vlomilca so kasneje opazili tudi v Smolenji vasi, odkoder je najbrž pobegnil proti Bučki ali pa v Krško. Bil je star približno 30 let ter majhne in čokate postave. Na glavi je imel belo čepico. O vlomu so bili takoj obveščeni tukajšnji orožniki, ki vlomilca sedaj marljivo zasledujejo.

Rumunski trgovci zahtevajo izplačila v zlatu

Pariz, 7. oktobra. Zveza rumunskih trgovcev je poslala predsedstvu pariške borze spomenico, v kateri zahteva, naj se vse kupčije, sklenjene v angleških funtih, izplačujejo v zlatu, ker bi bili v nasprotnem primeru rumunski trgovci občutno oškodovani in najhuje prizadet rumunski izvoz. Ta zahteva rumunskih trgovcev je izzvala v pariških borznih krogih veliko ogorčenje. Predsedstvo borze je izročilo spomenico vladi s prošnjo, naj zadevo uredi po diplomatskem potu.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Polagoma porast visoke oblačnosti, vetrovno, toplo, pripravlja se sprememba. — **Situacija včerajšnjega dne:** Anticiklon, ki je pokrival srednjo in južno Evropo, je precej oslabel in se umika proti jugovzhodu. Nad severnim kontinentom leži relativno nižji pritisk, ki se naglo širi proti jugu. Zračni tlak je povsod padel za 2.5 do 8 mm, najmanj v Primorju, največ v gorskih krajih. Temperature so ostale nespremenjene samo v Primorju, dočim so drugod narasle za 1 do 11 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Val zapadnega zraka; nagla pooblačitev. Ponekod padavine; zjutraj toplejše, okoli poldneva hladnejše kakor doslej. Motnje ne bodo trajale dolgo.

Naši kraji in ljudje

Zanimivosti Ptuja in njegove okolice

Izleti ob priliki sadne razstave — Živahno vrvenje po vinskih goricah ob trgatvi

Ptuj, 7. oktobra.

Dne 11. t. m. se otvori v Ptuju I. banovinska sadna razstava, za katero je dovoljena polovična vožnja po železnici. Kdor bo razstavo obiskal, gotovo ne bo zamudil ugodne prilike, da si ogleda Ptuj in okolico.

Ptuj je starodavno rimsko mesto ob Dravi, Drava loči lepe Slovenske gorice od slikovitih Haloz in deli Dravsko polje na dva dela. Na Gornjem Dravskem polju najbolj uspeva krompir, poleg pa še koruza in vsi znani poljski pridelki. Zlasti je doma tu reja svinj. Sloviti špeharji imajo domove na tem polju in imajo že od Marije Terezije svoj patent, da smejo špehatiri na trgih v Mariboru in Ptuju. Gor, ü Poljanci so zdravi, krepki in pridni ljudje s posebnim narečjem So bojeviti in imajo talent za trgovino. Med njimi imajo mnogi turška imena, kakor Mustafa, Sagadin, Hasenmali. To so ostanki Turkov, ki so vpadali na Ptujsko polje in oblegali cerkev na Ptujski gori.

Spodnje Dravsko polje na levi strani Drave od Ptuja navzdol posedujejo lükarji, ki govore svoj prleški dialekt. To ime so dobili ob lüka (čebule), ki ga v veliki meri pridelujejo in prodajajo po svetu. Kdo ne pozna kmečkega voza, pokritega s plahto, polnega lüka, katerega vleče dobro rejen konj po vsej drav. banovini in še dalje. Na vozu pa sedita lükar in lükarica, ki ponujata čebulo po hišah: »Boste küpili lük?« Pa je res izvrstna čebula in zelo čislana v vsaki kuhinji. Konjereja je tu doma in težki konji so ponos kmetovalca. Lükarji so pridni, varčni in skrbni ljudje, pa se radi pobahajo, da kaj imajo.

Mesto Ptuj nudi s svojimi starorimskimi in drugimi starimi spomeniki mnogo zanimivega in poučnega. Grad Herbersteinov daje obiskovalcu krasen razgled po okolici. V bivšem dominikanskem samostanu se nahaja muzej, ki se lahko ponaša z vsebino, kakor je drugi muzeji nimajo. Sploh vse mesto je en sam muzej. Koder greš, povsod se najdejo starodavni spomeniki, ki spominjajo na slavno preteklost Ptuja. Na Bregu pri Ptuju je Mitrov tempelj, ki zlasti zanima vsakega tujca.

Ptuj ima krasno gotsko cerkev, ki vzbuja interes zgodovinarjev, in lepo prenovljeno minoritsko cerkev s krasnim pročeljem. Tujec obstoji in jo občuduje in se poda v prelepo notranjost in gre naprej do zvonika, ločenega od cerkve in obdanega od starih spomenikov. Šaljivci pravijo, da je zvonik največji liberalec, ker se je od cerkve ločil in ne more nazaj.

Pa so še druge zanimivosti, samo pogledati jih je treba! Za želodec skrbijo v Ptuju dobre gostilničarske kuhinje po zmernih cenah. Žejo gasita ljutomerčan in haložan, po katerih glava ne boli. Ptuj ima gimnazijo, dijaški dom, meščansko šolo, pletarsko šolo, tovarno čevljev, tovarno šampanjca in tovarno grozdnih in sadnih sokov.

Ptujsko Dravsko polje obkrožujejo na desni strani Drave slikovite vinorodne, a revne Haloze, na levi strani Drave pa bogate in lepe Slovenske gorice. Sedaj je živahno življenje v teh vinorodnih krajih, saj je vinska trgatev v polnem razvoju, ki bo trajala ves oktober.

Četudi ima Haložan malo kruha, pa se vinske trgatve le veseli in vriska in poje, da odmeva in se razlega od griča do griča. Klopotci potrkavajo v vseh zvokih od vinograda do vinograda v hitrem tempu koračnice, še polomljeni, ki ga je jesenska burja napravila invalida, pomaga v tričetrtinskem taktu. Zvečer pa »psi zalajajo po celi vas na glas« in topič zagrmi, »da mamca se zbudi!« Mlado in staro hiti v vinograd s pipcem, škafom, puto in brento. Po cestah je polno voznikov in po slabih občinskih cestah kriči in poka voznik. Med vinskimi hrami doni praznih sodov bobneči glas, katere popravljata in pripravljata gospodar in viničar. Zvečer po trgatvi se spravijo k stiskalnici, da iztisnejo do zadnje kaplje žlahtni vinski sok, trgači pa posedajo okrog. se med seboj šalijo in dražijo, lupijo pečene kostanje in pijejo sladek mošt ali vino. Pogosto zadoni katera domača narodna pesem v lepih ubranih glasovih. Pojejo pa res lepo, kakor da so jim grla namazana, in vmes zauka še ledig fant, da dekle na hribu sosednem že zna, kateri fantič tam službo ima«. Če pa je deževno vreme, tedaj je bolj žalostno. Gospodar in viničar, blatna in mokra, robantita iz kota v kot in ne najdeta na dela, ne miru, dokler spet ne posije toplo solnce. Pa je spet srce veselo, kakor da nikoli žalostno ni bilo.

Tako in enako se praznuje trgatev, ki se v kratkih besedah ne da povedati. Doživeti jo moraš!

Obiskovalci sadne razstave bodo porabili ugodno priliko in se napotili ali v Haloze ali v Slovenske gorice. Priložnosti bo dovolj. Po lepi cesti na Ptujsko goro zapelje omnibus obiskovalca na to prelepo božjo pot, pa dalje vzdolž ob Dravinji k Sv. Trojici v Halozah. Peš pa greš od Ptujske gore preko Sv. Janža in Sv Duha v Halozah do Nove cerkve in nazaj v Ptuj. Druga pot vodi od Sv. Trojice v Halozah preko Gruškovja k Sv. Andražu v Leskovcu in mimo Št. Vida ob izlivu Dravinje v Dravo na Ptuj. Lep razgled nudi izlet iz Ptuja na Leskovec v Srednjih Halozah, odtam pa po lepi serpentinski cesti preko Okiča k Sv. Barbari v Sp. Halozah. Kdor pa še hoče iti dalje, jo mahne na Gorenjski in Turški vrh na Zavrč, da pokusi pristni zavrčan na licu mesta. Lepi izleti so dalje na Vurberg, k Sv. Urbanu v Slovenskih goricah, pa k Sv. Bolfenku, k Sv. Andražu in k Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah, kjer so lepe razgledne točke; če omenim še poleg tega Alelujo in Vinšak, je dovolj. Iz Ptuja na Polenšak in še dalje k Sv. Tomažu v Slovenskih goricah vodi ugodna cesta v srce Prlekije. Ptuj - Ormož - Ljutomer so zvezani z ugodno železniško zvezo. Iz Ormoža se napravi izlet v bogate jeruzalemske vinograde, iz Ljutomera pa v lepe Ljutomerske gorice.

Ljudstvo je dobro, uslužno in potrpežljivo in še ni zavrglo lepe slovanske gostoljubnosti. Mesto Ptuj je otvorilo že več avtomobilskil zvez v Haloze in Slovenske gorice in avtomobilski izvoščki so na razpolago, da lahko izletnik brzo pohiti v zaželjene kraje.

Praznik varstva živali

Delovanje Društva za varstvo živali v Ljubljani — Poziv javnosti

Ljubljana, 7. oktobra

Odbor Slovenskega društva za varstvo živali je imel v nedeljo pod vodstvom predsednika živinozdravnika dr. Rebernaka v prostorih hotela Mikliča svoje redno zborovanje. Četrti oktober ima za vsa mednarodna društva za varstvo živali svoj posebni, svečani pomen. V dneh od 7. do 9. maja letos se je namreč vršil v Florenci mednarodni kongres društev za varstvo živali. Na kongresu, ki je potekel izredno svečano, se je med drugim sklenilo, da naj velja dan smrti sv. Frančiška Asiškega, ki velja za vzor pravega ljubitelja živali, kot svetovni praznik pokreta za varstvo živali. Društva vsega sveta naj se obvežejo, da ta dan prav posebno praznujejo.

V povodu tega dne apelira Društvo za varstvo živali v Ljubljani na vse posestnike živali, naj smatrajo te za svoje pomočnike in prijatelje in naj ravnajo z njimi kakor s svojimi sotrudniki, ki jim mnogo koristijo. Hrana živali naj bo vedno primerna zaposlitvi, nega naj ustreza zdravstvenim potrebam in ravnanje z njimi naj bo dostojno. Od živali naj se nikdar ne zahteva več kakor zmorejo, nikdar naj se ne dovoli, da bi se živali mučile in trpinčile. Žival pri tem neizmerno trpi ne samo telesno, ker je za nepravično ravnanje zelo občutljiva.

Društvo za varstvo živali v Ljubljani se je ustanovilo in deluje v globokem prepričanju potrebe in velike splošne koristi. Služijo mu za vzor in ga vzpodbujajo k intenzivnemu delu uspehi, ki so jih dosegla društva za varstvo živali v drugih državah. Ta društva so povsod nositelji srčne vzgoje širokih plasti ljudstva in zagovorniki pravičnosti za v tolikih primerih, žal, brezpravne živali. Društvo deluje popolnoma nesebično in ima edino zadoščenje v doseženih uspehih, v vzbujenem razumevanju ljudstva za idejo pokreta. Zato tudi ponavlja baš na dan, posvečen varstvu živali, svoje vabilo k mnogobrojnemu pristopu v vrste društvenih članov.

Društvo je prepričano, da bo varstvo živali, ki v sedanji obliki svoje organizacije razpolaga le z neznatnimi pravnimi sredstvi, v bodoče doseglo močnejša zakonita sredstva, s katerimi bo trpeča žival primerno zaščitena pred brezmejnim izkoriščanjem. V taki zakonodaji vidi svoj končni smoter. Državo, ki bo prva uvedla tako popolno zakonito zaščito živali, bomo vsi pozdravili z najglobljim priznanjem in spoštovanjem.

Rdeči križ za gladujoče brate

Poziv ljubljanskega oblastnega odbora vsem dobrim srcem v Sloveniji

Ljubljana, 7. oktobra.

Ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa kraljevine Jugoslavije se obrača z iskrenim in resnim pozivom do vsega prebivalstva dravske banovine v mestih, trgih in vaseh ter trka na dobrotljiva srca, da nujno priskočijo na pomoč našim rojakom v onih kršnih pokrajinah, katerim preti zaradi grozne letošnje suše popolna propast, ne samo golemu življenju njih samih in njihovih otrok, temveč tudi njihovi živini in drobnici, ki jim je na trdih kraških tleh edina hraniteljica.

Usodepolna suša in pripeka letošnjega poletja, kakršne ljudje že davno ne pomnijo, je v predelih savske, vrbaske, primorske in zetske banovine, a tudi na mnogih krajih ostalih banovin, uničila ne samo sadeže in žito na poljih, tako da prebivalstvo nima ničesar za hrano, ampak je zatrla tudi travo in bilje, tako da so travniki in pašniki ostali brez sena in otave. Beda je nepopisna. Naš narod je že v težjih časih pokazal, kako je njegovo srce plemenito in usmiljeno in kako visoko pojmuje sveto dolžnost, kadar vidi svojega bližnjega, svojega brata, v nesreči in pomanjkanju. Tedaj se čustvo edinstva in bratstva, ki nas vse skupaj veže v človečansko občestvo, pojavi v vsej svoji prasilni dejavnosti. In tako imamo sedaj ne samo priliko, temveč vzvišeno dolžnost, da vsak poedinec in vsi skupaj pokažemo, da smo enega srca in ene krvi in da obupni krik enega nesrečnega kraja v naši širni domovini najde odmev tudi v naši slovenski pokrajini, ki po uimah in vremenskih nezgodah ni bila tako hudo prizadeta in se je letina v njej obilneje obnesla.

Vsak naj si pritrga vsaj nekaj in podari onim, ki so ostali brez vsega, da bodo mogli čez zimo, ki stoji že pred durmi, prehraniti sebe, svojo gladujočo družino in živino.

Rdeči križ kot dobrotvorna mirovna organizacija čuti svojo sveto dolžnost, da iskreno prosi in poziva ves narod, vse rojake dobrega srca in plemenite duše, da s prispevki v denarju in blagu pomorejo blažiti nepopisno bedo, ki je zavladala v nekaterih naših pasivnih pokrajinah. Skrčimo svoje potrebe na najnujnejše in podarimo, kolikor le moremo utrpeti, svojim bednim bratom in rojakom, da jim s tem življenje olajšamo in obstanek rešimo!

Danes jaz tebi, jutri ti meni! Najlepši zgled milosrčnosti in dobrodelnosti nam je dala prevzvišena kraljevska rodbina, ki je prva prihitela na pomoč gladujočim rojakom z visokimi darili v gotovini. Z združenimi močmi in vnetim sodelovanjem državnih, samoupravnih in cerkvenih činiteljev, vseh humanitarnih in prosvetnih ustanov hoče Rdeči križ v vseh krajih dravske banovine zbirati darove, da jih po navodilih Centralnega narodnega odbora Rdečega križa v Beogradu odpremi tjakaj, kjer bo pomoč najnujneje potrebna. Vsi krajevni odbori Rdečega križa v naši banovini so dobili navodila, da nabiralno akcijo kar najbolj pospešijo. Od našega dobrosrčnega naroda pa trdno pričakujemo, da prošnja, izrečena v imenu več tisočev bednih in gladujočih, ne ostane neuslišana.

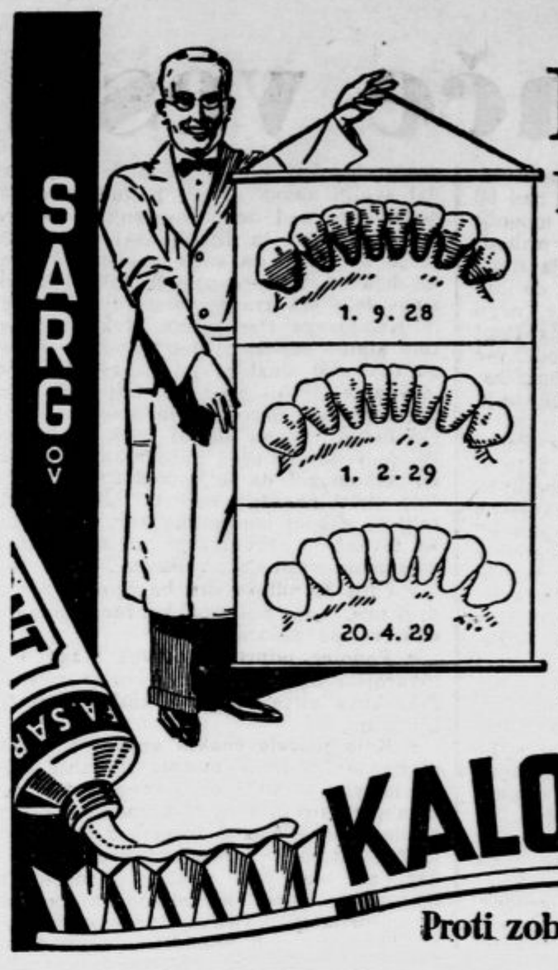

Niti 8 mesecev

V tem kratkem času je bil zredno uporabo Kalodonta v enem težkem slučaju zobni kamen popolnoma odstranjen. Samo Sargov Kalodont vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu). Tako si more sedaj vsakdo ohraniti zdravje in lepoto zob.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Dvakrat dá, kdor naglo dá! Beda in glad ne trpita odlašanja.

•

Župan g. dr. Dinko Puc je danes naslovil na ljubljansko prebivalstvo poseben proglas.

Tudi ljubljanska občina bo v zvezi s krajevnim odborom Rdečega križa skušala podpreti trpeče ljudstvo v težko prizadetih pokrajinah. Mestno načelstvo vabi ljubljanske meščane, da blagovolijo denarne prispevke, s katerimi bi hoteli ublažiti bedo in prožiti pomoč nujno potrebnim rojakom, pošiljati na naslov mestne občine ljubljanske ali pa na krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani, ki bosta oddala nabrane vsote centralnemu akcijskemu odboru v dravski banovini. Prepričan sem, poudarja g. župan, da se bo ljubljansko prebivalstvo, ki je znano po svoji darežljivosti in je vedno znalo sočustvovati z *bednimi, v znatni meri* udeležilo te akcije in rade volje priskočilo na pomoč bednemu ljudstvu.

Odpust delavcev v mežiškem rudniku

Guštanj, 7. oktobra.

Ravnateljstvo svinčenega rudnika v Mežici je odpovedalo pogodbo 27 delavcem z odpustom 1. oktobra. Te redukcije so zadele odpuščene kar nepričakovano, brez kakih tehtnejših vzrokov, dva z motivacijo, da vlada pomanjkanje naročil. Kljub temu, da so reducirali mlajše in malo bolje situirane delavske moči, so se v domove odpuščenih naselili težki, črni dnevi skrbi in borbe za vsakdanji kruh, tembolj sedaj na zimo, ko ni nikjer dobiti dela in zaslužka.

Po uboju se je sam prijavil orožnikom

Sevnica, 7. oktobra.

Danes zjutraj se je javil na orožniški stanici v Planini nad Sevnico bivši 40 letni delavec Jože Romih iz Zabukovja in prijavil, da je z nožem dvakrat sunil v prsi posestnikovega sina Franceta **Kunška** iz Trnovca, občina Zabukovje. Oba sunka v prsi sta bila smrtonosna in je nesrečni Kunšek že čez pol ure izkrvavel. Skesanega ubijalca so obdržali na orožniški stanici, orožniki pa so obenem obvestili o zločinu pristojna oblastva. Komisija bo jutri odpotovala na kraj zločina.

Smrt žrtve spopada na veselici

Maribor, 7. oktobra.

V nedeljo so imeli v Trničah pri Sv. Marjeti na Dravskem polju veselico z vinsko trgatvijo, ki se je pa žalostno končala. Med zabavo je nastal spor med vinjenimi fanti in nekim orožnikom zaradi dekleta. 22letni Štefan Svenšek je hotel med plesom orožniku prevzeti dekle, ta pa mladenke ni pustil plesati z njim. To je imelo usodne posledice. Kar na mah so fantje obkolili orožnika, ki je v silobranu potegnil samokres. Hotel je fante samo prestrašiti, dosegel je pa baš nasprotno. Fantje so se še bolj zarburili in gotovo bi planili na orožnika, temu se je pa v hipni razburjenosti sprožil samokres in krogla je zadela Štefana Svenška v prsi, mu preluknjala pljuča in obtičala v ledvicah.

Težko ranjenega Svenška so z reševalnim avtom prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je pa po težko prečuti noči včeraj dopoldne izdihnil.

S trebuhom na kol

Jesenice, 7. oktobra

Silno huda nesreča se je pripetila 30letnemu progovnemu delavcu Feliksu Repetu na Jesenicah. V prostem času je doma obiral brajdo. Povzpel se je na lestvi precej visoko, nenadoma pa mu je spodletelo — padel je in se s trebuhom nasadil na kol. Takoj so mu prihiteli na pomoč, ga rešili iz mučnega položaja in odpeljali k zdravniku, ki je zaradi hude poškodbe odredil takojšnji prevoz v ljubljansko bolnišnico.

Tragedija mladega zakona

Novi Sad, 7. oktobra.

Mladi novosadski pilot Vladislav Gojković se je letos 16. junija kmalu po svoji poroki smrtno ponesrečil. Njegova soproga Branka je bivala po pogrebu svojega moža pri svojih starših, te dni pa je nenadoma prispela v Novi Sad pod pretvezo, da bo obiskala neke znance. Obiskala pa ni nikogar.

Nastanila se je takoj v hotelu »Kraljica Marija«. Ker je ves dan ni bilo na spregled, je sobarica trkala na vrata njene sobe. Vrata so bila odprta in ker se na trkanje ni nihče odzval, je sobarica stopila v sobo in našla tam nesrečno vdovo v globoki nezavesti. Takoj so alarmirali policijo, ki je odredila prevoz nesrečnice v bolnišnico. V hotelski sobi niso našli nobenih pisem in tudi od strupa, ki ga je nesrečna žena zavžila, ni bilo nobenih ostankov. V neutešnem žalovanju je hotela slediti svojemu možu v smrt.

Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, natrganih črevah, abcesih, sečnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** vedno prijetno olajšanje, često tudi popolnoma ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše **»Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Še v teku oktobra bo izšel pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani moderni španski roman

Pot k popolnosti

delo Pia Baroje, v prevodu izvrstnega poznavalca španske književnosti **dr. Stanka Lebna.** Splošno trdijo, da je ta roman solnčne Španije eno najpomembnejših del sodobne svetovne književnosti sploh.

KULTURNI PREGLED

Koncert violinista Karla Rupla v Ljubljani

V ponedeljek je priredil naš violinist Karlo Rupel po enoletnem odmoru koncert z lepo izbranim sporedom. Žal da je bil koncert neprimerno slabo obiskan, kar je moralo vplivati na dobro voljo izvajalca.

Že takoj pri prvi točki, slovitem **Bachovem** koncertu v a-molu, je pokazal Rupel, kako velik je bil njegov napredek od zadnjega koncerta dalje. Ne samo, da je tehnično kar najsolidneje obvladal ves težavni part, tudi v interpretaciji je pokazal nesorazmerno večjo poglobitev in razumevanje. Odigral je z ono klasično, umerjeno bravuro, kakor pritiče delom, ki ne zahtevajo temperamentne in ognjevite, temveč bolj izenačeno, vzvišeno izvajanje. Prav tako je bil tudi **Tartini** smiselno podan. Njegova sonata, v katere zadnjem stavku nastopi kadenca, zaradi katere je pridobila sonata naziv »Vražji trilček«, se odlikuje po lahni, vprav italijanski melodiki, ki pa ni brez globine in ki je lep cvet italijanske klasike. V kadenci je imel violinist priliko se izkazati, kar je tudi v največji meri storil. Noviteta je bila S. **Osterčeva** »Fantazija« za violino s spremljevanjem klavirja. Po enkratnem slišanju je o tako sodobno usmerjenih delih pač težko izreči obvezno sodbo. Vsekakor očituje tudi to delo ono konciznost v izraževanju in pomanjkanje vsake čustvenosti (mislim, da je namerno), ki karakterizira skladateljevo kompozicijsko delovanje. Delo je ugajalo predvsem mladini, medtem ko je bilo za ostalo koncertno publiko očividno trši oreh.

Druga polovica sporeda je navajala poljudnejša dela violinske literature. Predvsem ljubko **Dalcrozovo** plesno pesmico, pri kateri je zanimiva združitev različnega ritma. **Ravel** je bil zastopan s »Habanero«, **Debussy** pa s transkripcijo klavirske skladbe »Minstrels« (iz »Preludes«). Izzvala je toliko odobravanja, da jo je moral ponoviti. **Tartini-Kreislerjeve** varijacije na Corellijev tema niso le izredno težke, temveč tudi prav tako hvaležne; podobno **Wieniawskega** »Scherzo-Tarentelle«. Po teh virtuoznih preizkušnjah je moral Rupel na nenehajoč aplavz dodati še nadaljnje točke. Izbral si je **Schubert-Elmanovo** uspavanko, **Dvořakov** slovanski ples v e-molu in **Albenizev** tango, same jako efektne in v pravem violinskem duhu pisane skladbe.

Od Rupla smo od nekdaj pričakovali mnogo in še pričakujemo. Velik del nad, ki so bile stavljene vanj, je že izpolnil in danes lahko rečemo, da me je zrelost tega njegovega nastopa prijetno iznenadila. Da je imel polno dvorano, kakor jo je zaslužil, bi gotovo ne izostala tudi ona ognjevitost, katero so menda nekateri pogrešali. Za svojo osebo pa morem reči, da mi je bila korektnost njegovega izvajanja ljubša kakor boli ali manj lažna ognjevitost marsikaterega umetnika, ki za to značko le skriva nedovršenost. Pri klavirju se je odlično izkazal M. Lipovšek. **L. M. Š.**

Vitezslava Novaka opera »Laterna«

Drevi se bo otvorila tudi operna sezona. Za otvoritev je bila srečno izbrana velika operna skladba Čeha Vítězslava Novaka **»Laterna«**. Tako se bo občinstvu nudila prilika, da zopet spozna novo slovansko opero.

»Laterna« ima naslednjo vsebino:

I. Na Češkem je za časa tlake živel mlinar, ki je bil tlake osvobojen, samo eno dolžnost je imel: spremljati gosposko kadarkoli. Nekoč je gosposka zahtevala, da bi vodil sprevod v počast novi knežni in poslal svojo varovanko in ljubico Hanico na grad. Mlinar je izjavil, da ne pojde in ne pošlje.

V sosedni vasi je prebival reven pomožni učitelj. Naslovil je na knežno prošnjo, ki jo je hotel izročiti na gradu po končani serenadi, katero bo zaigral z vaškimi godci.

V mlinskem potoku se je naselil povodni mož Mihec, ki se je hudo zaljubil v mlinarjevo Hanico.

II. Mihca je obiskal drugi povodni mož — mračni Ivan. Seliti se je moral, ker so iz njegovega ribnika izpustili vodo. Sedaj si hoče izbrati novi dom v jezerčku ob lovskem gradiču. Prav tega dne gre dvorjan z glavarjem nad mlinarja. Na pragu uzre Hanico in se zagleda vanjo. Sklene, da mora postati njegova, če treba tudi s silo.

II. Knežna, sita dvornega življenja in želja lepega doživljaja, si poželi trdoglavega — mlinarja. Ukaže mu, naj jo spremlja z laterno na grad, kamor so pred njima šli tudi vaški godci. Klaskova (njen mož je bil vaški godec), ženska strupenega jezika, gre tudi za njimi in zasleduje moža. V grad se napoti tudi Hanica. Boji se za svojega mlinarja. Njegova spremljevalka ji dela skrbi. Mihcu, povodnemu možu in tudi Haničinemu zalezovalcu je to zelo všeč; zbežita za njo. Ko pride Mihec do lipe, zasliši govorjenje muštetirja, ki se pravkar pripravlja posekati mlinarjevo staro lipo, ki se je hoče gosposka polastiti zase. Rada bi ugrabila še Hanico. Klaskova pride, ugleda povodnega moža, izve od njega vse, kar je na skrivaj slišal ter ga nato še prisili, da jo spremlja na gradič.

III. Ivan - mračni se je počutil zelo dobro v novem ribniku, a samo malo časa. Prišla sta lakaj in komornica, da pogrneta knežni na terasi. Komaj ju je Ivan prepodil, je že prišla knežna z mlinarjem. Všeč ji je bil in obljubila mu je zlate gradove, samo če bi hotel ž njo na grad. Mlinar se je domislil, da bi mogel s svojim vplivom pri knežni koristiti ljudstvu. Nič čudnega, če bi ga knežna zapeljala. — Pa že je Klaskova tu. Opozori mlinarja, da se nekaj snuje zoper njega, Hanico in lipo. Mlinar plane pokonci, pusti knežno in zbeži, da bi zlobnežem preprečil nakane.

IV. Ko čaka mlinar na Hanico, zagleda učitelja, ki išče prošnjo, katero je bil zgubil pod lipo takrat, ko je preplašil njega in tovariše Hejkal (gozdni mož) Nenadno so tukaj vile. Glavar je Hanici za petami, vile vzamejo Hanico v svoj krog in ko se lipa odpre, skoči Hanica v deblo ter izgine glavarju izpred oči. Glavarju ostane samo še učitelj. Glavar hoče izvedeti, kje je dekle, obeta in preti, a ne izve niti besedice. Ukaže drvarjem, da posekajo lipo. V tem trenutku skoči k lipi s sekiro oborožen mlinar. Iz lipine krone se oglasi skrivnostno petje, vejice zažarijo, deblo se odpre in Hanica skoči iz njega naravnost v mlinarjevo naročje. Knežna, ki se je vračala na grad, je bila priča čudežu. O glavarjevih nakanah prej ni vedela, zato razbije laterno in oprosti mlinarja podložništva. Tudi učitelj je dobil, kar je hotel imeti: svojo šolo. Mihec — povodni mož se z zlomljenim srcem izseli iz mlinskega potoka.

Jose Zahonero, slavni španski romanopisec, je umrl v starosti 78 let. Zaradi svojega političnega mišljenja je prebil več let v izgnanstvu.

Spomine Luja Brentana, v septembru umrlega nemškega narodno-gospodarskega teoretika in bojevnika za novi liberalizem, bo izdala založba Eugena Diederichsa v Jeni z naslovom: »Mein Leben im Kampf um die soziale Entwicklung Deutschlands«.

Velik uspeh Emila Ludwiga. Spisi nemškega esejista in biografa Emila Ludwiga so prevedeni v 25 jezikov. Naključje je naneslo, da je 25. jezik slovenščina. Pred njo se vrste angleški, arabski, finski, francoski, grški, holandski, italijanski, španski, madžarski, poljski, hebrejski, katalonski, romunski, švedski, češki, slovaški, turški, ruski, japonski, bolgarski, židovski, litavski in norveški jezik.

Antologijo povojne češke poezije v redakciji pesnika Josefa Hore napoveduje Državno založništvo v Pragi. Prijatelji češke književnosti so tak cvetober doslej pogrešali.

Antologijo modernih nemških pisateljev s socialnimi motivi in tezami napoveduje znana berlinska založba Malik. Imenovala se bo po vzorcu pred leti izišlega izbora ruske proze »30 neue Erzähler des Neuen Deutschland«.

Domače vesti

* **Knjige Vodnikove družbe so natisnjene** in so že v knjigoveznici. Vezati nad 80 tisoč knjig ni malenkost, zato bo mogoče knjige razpošiljati šele v začetku prihodnjega meseca. Ker se obeta zgodnja zima, bo gotovo ustreženo vsem članom, da jim pridejo letos knjige prej v roke nego prejšnja leta. Zato je potrebno, da člani in poverjeniki te dni čim prej urede vse glede članarine, da ne bo potem zopet zamudnikov in nereda pri razdeljevanju knjig.

* **Prihod »Jutrove« ekskurzije v Pariz.** Udeleženci šestega »Jutrovega« potovanja, ki so v ponedeljek zvečer odpotovali iz Ljubljane, so po brzojavnem obvestilu po 26-urni vožnji v redu in srečno dospeli v torek ponoči ob 23. v Pariz. Zastopnik pariške agenture, ki aranžira pariški ogledni program, je člane ekskurzije sprejel na kolodvoru, nakar so se odpeljali z avtokari v hotel »Charleston« (55 Boulevard Rochechouart), kjer bodo za bivanja v Parizu ložirali. Na ta naslov lahko svojci udeležencev naslovijo eventuelno pošto. Včeraj so si člani ekskurzije z avtokari ogledovali dopoldne in popoldne Pariz. Za danes je na programu pohod na Eiffelov stolp in za jutri ogled kolonijalne razstave. Izletniki ostanejo do srede 14. t. m. v Parizu. Ta dan odpotujejo in prispejo v četrtek 15. t. m. ob 8.40 predpoldne z gorenjskim brzovlakom v Ljubljano.

* **Konferenca za določitev mednarodnega železniškega voznega reda** bo letos v Londonu. Ljubljansko železniško direkcijo bo zastopal g. Milan Petek. Naši delegati so že odpotovali v London. Na konferenci bodo razpravljali o mednarodnih železniških zvezah za brze in poštne vlake.

* **Upokojitve v železniški službi.** Upokojeni so uradniki VIII. položajne skupine: Vajevec Ivan, Mramor Franc, Baluk Izidor, Furlan Ivan, Esich Martin, Stibrlč Ivan, Černe Ivan, Jurkovič Ivan, Detiček Josip, Šulgaj Ivan, Kenič Ivan, Zor Leopold, Lenarčič Franc in Filipčič Anton. Nadalje zvaničniki I. kategorije, I. položajne skupine: Klasinc Karel, Kek Franc, Oswald Jakob, Maggioli Alojzij, Flego Anton, Česnik Lovrenc, Štrubelj Franc, Šinkovec Franc, Brezan Jakob, Kink Janez, Fuš Pavel, Kos Ivan, Kastelic Frančišek, Kovšča Franc, Koren Anton, Špacapan Alojzij, Vučajnik Josip, Miklavec Peter, Vrabič Ivan, Deutschman Franc, Noč Valentin, Bezlaj Janez, Omerzel Janez, Schauperl Ivan in Mahorčič Ivan.

* **Poljske pisateljice v Dalmaciji.** Predvčerajšnjim so prispele v Split znane poljske pisateljice Sofija Nalkowska, Wanda Selkerjeva, Jadwiga Krimanska in Kreslava Wojewska. Ogledale so si mesto in njegovo okolico, potem pa so nadaljevale potovanje v Dubrovnik. O svojih vtisih bodo poročale v uglednih poljskih listih.

* **Američanka predava o Jugoslaviji.** Ameriška pisateljica gospa Myrtle Hague Robinson se pripravlja, kakor poročajo naši ameriški listi, na ponovno potovanje v Jugoslavijo. Pred letom se je delj časa mudila na Jadranu in v Črni gori. Ko se je vrnila v Ameriko, je v odličnih ameriških krogih in klubih priredila vrsto predavanj o Jugoslaviji, iz katerih je odsevala topla simpatija za našo domovino. Naši ameriški listi izražajo željo, naj bi jugoslovenske oblasti posvetile vso pozornost odlični ameriški pisateljici.

Zvočni kino Ideal

Olga Čehova
Trude Berliner
H. Ad. Schlettow
v filmu življenja hamburške luke

Ena tistih

Nove popevke! — Krasna igra! — Prvič v Ljubljani!

Ob 4., pol 8. in 9¼ zvečer.

* **400-letnica trsatskih stopnic.** V soboto in nedeljo se bo proslavila 400-letnica znanih stopnic, ki s Sušaka vodijo na Trsat in k starodavnemu gradu Frankopanov. Na svečan način se bo odkrila spominska plošča brambelju Klisa, kapetanu Petru Kružiću, ki je zgradil del teh v vsem gornjem Primorju znanih stopnic. Na proslavo pride tudi delegacija Senja in Klisa. Jadranska plovitba je vsem udeležencem dovolila polovično vožnjo.

* **Za novo lekarno na Viču** razpisuje kr. banska uprava natečaj do 1. novembra.

* **Vilfanova koča na Begunjščici** je zaprta in bo oskrbovana samo še ob nedeljah pri ugodnem vremenu.

* **Smrt narodnega borca v Dalmaciji.** V Splitu je v ponedeljek v 68. letu umrl Mirko Kulić, dolgoletni občinski tajnik v raznih dalmatinskih občinah. V mlajših letih je stal v prvih vrstah narodnega pokreta v Dalmaciji. Po prevratu je bil deli časa urednik splitskega lista »Hrvatska Riječ«.

* **Novi grobovi.** V Ljubljani je po kratki bolezni v čestiti starosti 84 let umrla ga. Berta Strafella, vdova po odvetniku. Pogreb bo danes ob pol 16. izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti 9 k Sv. Križu. — V Mariboru je včeraj zjutraj umri v starosti 61 let g. Alojzij Lešnik, bivši lastnik kavarne »Promenada« in bivši upravitelj posestev grofice Erdödy. — Včeraj so v Mariboru pokopali lastnico znane gostilne »Balkan« go. Ingoričevo. Sprevod je vodil bratranec pokojnice ptujski prošt dr. Ivan Žagar, žalostinke pa je pelo pevsko društvo pekov. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

* **Odhod odličnega ekonoma z Bleda.** Pišejo nam: Te dni odide z Bleda g. Franc Jelovšek, ravnatelj Kendovih posestev, v Prekmurje, kjer ima več sto oralov obsegajoče posestvo, da ga uredi. Ni skoraj Blejca, ki bi ne poznal dobrega in prijaznega gospoda, ki je rad pomagal vsakemu in so ga posebna delavci vzljubili. Več let je vzorno vodil Kendovo veleposestvo in ga tudi moderno preuredil. Kendovi obširni sadonosniki, katere je on zasadil (okrog 7000 sadnih dreves), pričajo, da je bil mož res priden kakor mravlja in da se je zavedal svojih nalog. Vodil je tudi strokovno nadzorstvo nad novo zasajenimi drevoredi na Prešernovi in Ljubljanski cesti. Zelo se je zavzemal za svoje prekmurske rojake delavce. Več sto njih je dobilo preteklo zimo delo pri gradnji blejske kanalizacije in Kendovega Parkhotela. Nekateri pa so tudi stalno zaposleni kot hlapci in delavci, pa tudi več služkinj je iz Prekmurja. Jelovška, ki je bil pred več leti tudi ravnatelj ogromnih Szaparijevih posestev v Murski Soboti, pozna skoraj vsak Prekmurec. Bil je vedno odločen narodnjak in je mnogo pripomogel, da se je med Prekmurci začela širiti narodna zavest. Številni prijatelji in znanci mu želimo kar najprijetnejše bivanje v Prekmurju in se nadejamo zopetnega svidenja na Bledu.

* **Ciril Metodova družba** prosi svoje podružnice, da pošljejo nabrano članarino vodstvu po položnici.

* **Popolna odprodaja vsega blaga** po tovarniški ceni v trgovini Hočevar-Meglič, Pražakova ulica 15 ob Miklošičevi cesti v Ljubljani.

* **Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani** naznanja, da je moralo žrebanje efektne loterije meseca oktobra preložiti zaradi nepričakovanih ovir. Žrebanje pa se bo vršilo neprekinjeno v decembru t. l. — natančni datum se bo objavil pravočasno —, kar naj blagovoli občinstvo upoštevati. Iskreno se prosi, da velikodušni dobrotniki in prijatelji »Kola« pridno segajo po srečkah, katerih dohodek je namenjen Dečjemu domu Franje Tavčarjeve v Kranjski.

* **Pregnani vlomilci.** Iz Selc nad Škofjo Loko nam poročajo: Skrajno drzno je bil poskušen vlom v trgovino g. Bertonclja, ki se nahaja sredi vasi. Trije moški, ki so gotovo vedeli, da nad trgovino nihče ne spi, so se spravili na posel. Okrog polnoči je slišala slučajno bdeča domača hči neko sumljivo hreščanje in ropot. Nič hudega sluteča je pogledala skozi okno v noč ter zavpila: »Kdo je?« A v tem je že padel strel, ki pa je k sreči zgrešil. Hudo preplašeni so vsi domači, zbujeni po strelu, pričeli klicati na pomoč, nihče pa se ni upal iz hiše zaradi temne noči in v bojazni, da ne bi zlikovci ponovno streljali. Klice je zaslišal trgovčev sosed, ki je odda strele v zrak in tako prepodil vlomilce. Orožniki iz Železnikov so vlomilcem že na sledu. Ljudstvo je razburjeno, saj pri nas že dolga leta ni bilo vloma.

* **Montafončkova domačija pogorela.** V Dolini pod Sv. Križem je nastal pred dnevi nenadoma požar, o katerem splošno sodijo, da je bil podtaknjen. Okoličani in stanovalci pri posestnici Teranki so začuli okrog 21. zvečer več strelov, kmalu zatem pa je bilo posestvo mahoma v ognju; očividci trdijo celo, da je pričelo goreti ob istem času na več krajih. Stanovalci so si rešili le golo življenje, vse drugo je uničil požar. Najbolj je oškodovana posestnica Teranka, ki je prišla ob hišo, hlev in gospodarska poslopja, v katerih je pogorel tudi ves letošnji pridelek in nekaj glav živine. Mina Teranova je sporočila orožnikom, da ji je bil požig že prej napovedan. V veri, da so to le grožnje katerega njenih nasprotnikov, pisma ni vzela resno. Kakor menijo poznavalci razmer, je vzrok za ta požar znani opitani vol montafonček, ki ga je Mina sama vzgojila in ga ni hotela prodati za noben denar, čeprav so se zglašali kupci vsak dan. Ko pa je poskočila teža debeluharja do 1600 kg, je začel menda montafonec pešati in takrat je Mina pristala na kupčijo, ki pa se je zaradi vesti, da je živinčetovo meso neužitno, razdrla. Že vplačana ara je zapadla, nastale so tožbe, sodišče je imelo zaradi montafončka že več pravd. Tako si je Mina nakopala nekatere nasprotnike. Za požigalcem stika orožništvo, ki mu je menda že na sledi.

* **Maščevanje odslovljenega ljubimca.** V naselbini Berberski pri Velikem Bečkereku je z vdovo Vero Dominikovo živel že dalje časa Matija Petrovič in so se odrasli otroci vdove nad tem silno zgražali. Mati se je končno vdala in Petroviču povedala, da jo bo moral zapustiti. Petrovič pa ji je v odpor prizadel z nožem na vratu in po rokah smrtno nevarne rane in zbežal, pa je bil v okolici aretiran še isti večer.

* **Če policija ne verjame bajki o stricu.** Osiješka policija je v zadnjih dneh polovila člane drzne vlomilske družbe. Neki policijski agent je na ulici ustavil neznanca, ki je nosil v vreči različne stvari. Ko je neznanec izjavil, da nosi to svojemu stricu, je agent sklenil, da vpraša »strica« o znanju z aretirancem. Neznanec je nato pustil vrečo in začel bežati, agent pa ga je kmalu vlovil in aretiral. Bil je to Bogdan Radivojević, po poklicu brivski pomočnik, ki je izdal tudi svoje pomagače, ki so zakrivili že številne vlome. Na periferiji mesta so imeli celo skladišče ukradenih predmetov.

* **»PAN« ovratnik, Novo mesto: Medic, Barborič.**

»ITO« zobna pasta najboljša.

Izvršujemo vsa fotoamaterska dela
v 12 urah. Drogerija Kanc, Ljubljana — Maribor 2

Iz Ljubljane

u— **Ljubljanski javnosti v dobrohotno vednost.** Akcijo za stradajoče vsled suše vodi za mesto Ljubljana krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani. Darovi se naj blagovolijo izročati v pisarni Rdečega križa, Wolfova ulica 12, »Oražnov dom«, od 9. do 12. ure, ali pa pošiljati po položnici št. 11104.

u— **Predavanje o pohodih s filmsko kamero v Julijske Alpe** je v torek zvečer zelo lepo uspelo. Velika dvorana Kazine je bila polna. Občinstvo je bilo iz vseh ljubljanskih slojev posebno mnogo pa seveda planinarjev iz fotoamaterjev. Lepe izbrane slike, ki pa jih je bilo 90, so navduševale in mladi predavatelj g. Cveto Švigelj je ob zaključku svojega prijetnega predavanja žel mnogo odobravanja.

u— **I. simfonični koncert letošnje sezije** bo v ponedeljek 12. t. m. Kakor že lani, bo tudi letos uprava Narodnega gledališča priredila serijo koncertov, na katerih se bo izvajal izbran spored svetovnih in domačih simfoničnih del. Prvega teh koncertov dirigira prof. L. M. Škerjanc, ki si je izbrali veliko Brahmsovo simfonijo, dalje »Caprice« skladatelja Lajovica, svojo »Lirično uverturo« in pa Čajkovskega klavirski koncert v b-molu, ki je že lani žel v interpretaciji pianista Noča tako ogromen uspeh. Orkester, ki bo štel krog 70 članov, sestavljajo naše najboljše instrumentalne moči iz opernega orkestra. Orkestralnega društva in pa orkestra drž. konservatorija. Vstopnice v Matični knjigarni.

u— **Ljubljanski Sokol** je uvedel telovadbo **starejših članic**, ki se bo za enkrat vršila vsako sredo od pol 19. do pol 20. v društveni telovadnici v Narodnem domu. Sestre, ki bi želele posečati to telovadbo, vabimo, da se prijavijo vodnici vrste v telovadnici sami pred pričetkom telovadbe.

u— **Montblanc v prvem govorečem filmu.** Jutri in v soboto bo predvajala ZKD v prostorih Elitnega kina Matice veliki alpinski film, ki predočuje gledalcem vzpon na Montblanc, življenje na tamkajšnjem observatoriju, težavne plezalne ture v večnem snegu in ledu, pristanek letalca E. Udeta na ledeniku montblanškega masiva in še druge alpinske senzacije. Krasni naravni posnetki in lepa igra glavnih igralcev (Lene Riefenstahl, Sepp Rist) očarajo vsakega gledalca. Priporočamo toplo ogled tega krasnega filmskega veledela. — Cene nizke.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Danes neprekinjeno zadnjikrat ob 4., pol 8. in 9. uri

Greta Garbo
v ljubavnem filmu
POLJUB

Cene 4 in 6 Din.

u— **Otvoritev JNAD Jadranovih plesnih** vaj bo 15. t. m. ob pol 21. v veliki dvorani Trgovskega doma, pod pokroviteljstvom ge. Kramerjeve, Pucove in Fettichove ter pod vodstvom g. Jenka. Vabila so razposlana, reklamacije dnevno od 10. do 12. v prostorih JNAD Jadrana, Tomanova ulica 3 (tel. 2974).

u— **Otvoritvena plesna vaja SO »Preporoda»** bo v soboto 10. t. m. točno ob pol 20. izjemoma v dvorani Trgovskega doma pod častnim damskim pokroviteljstvom. Vodi g. prof. Jenko. Vse ostale plesne vaje se bodo vršile vsako soboto ob pol 20. v areni Narodnega doma. Vljudno vabljeni! Odbor

u— **Otvoritev plesnih vaj maturantov** Tehniške srednje šole bo v soboto 10. tega meseca ob pol 17. pod vodstvom plesnega mojstra g. Jenka. Igra Sonny boj-jazz.

u— **Elitni plesni tečaj v Kazini** — otvoritev jutri v petek ob 20. Reklamacije vabil pri g. Jenku v Kazini. Drevi četrtkov plesni tečaj Jenkove šole v Kazini. Začetniki-ce vabljeni točno ob 20.

u— **Walet-Expres, Mestni trg 5/II.** lika, kemično čisti, pošije, modernizira, obrne moško, damsko garderobo. Likanje 18 Din, obračanje 280 Din.

r— **Uspešno negovanje obraza** s prvovrstnimi preparati kosmetični salon Darinka Vdovič, Ljubljana Gradišče 2.

u— **Nezgode.** Marija Lilek, rudarjeva žena iz Kaplje vasi, je včeraj doma na podstrešju padla in si zlomila desnico. — Hčerka premogarskega delavca Angela Čehova z Ižanske ceste 51 se je pri igranju nevarno obrezala na desni roki. — Josip Adamič, 3-letni posestnikov sinček iz Malih Lipljen, je v torek vtaknil desno roko med slamoreznico, ki mu jo je zlomila. — Vsi trije se zdravijo v bolnici.

u— **Tatvine.** Včeraj sta bili znova ukradeni dve kolesi. Prvo je bilo odpeljano pleskarskemu mojstru Blažu Jančarju iz neke gostilne za Gradom. Vredno je bilo 400 Din in je znamke »Rabler«. Drugo kolo je bilo odpeljano zidarskemu polirju Jožetu Sršanu izpred hiše 38 na Dunajski cesti. Je znamke »Dürkopp«, skoraj novo in vredno 2000 Din. — V Pollakovi tovarni zaposleni čevljarski pomočnik Feliks Kepic si je v torek zvečer po delu šel umit roke, pustil pa je srebrno, 350 Din vredno zapestno uro za hip v strojnici. Priliko je izkoristil tat. — Mehaniški vajenec Anton Srebotnjak je imel v torek popoldne opravka v poslopju OUZD. V oskrbi vratarja je pustil kolo, na katerem je imel pritrjeno aktovko z raznimi predmeti. Kolo je ostalo, aktovka pa je izginila.

Iz Celja

e— **Kolo jugoslovenskih sester** bo priredilo za nabavo hrane za dijaško kuhinjo Podmladka rdečega križa cvetlični dan v nedeljo 11. t. m. Naj ne bo nikogar, ki ne bi prispeval vsaj malega daru v ta namen!

e— **Pevsko društvo »Oljka«** bo pričelo z rednimi pevskimi vajami v petek 9. t. m. ob 20. v začasnem društvenem lokalu v Bergerjevi gostilni, vhod z Dečkovega trga. Sprejemajo se tudi novi pevci vsak torek in petek istotam do vključno 6. novembra, ker pozneje pristopivši pevci ne bi mogli sodelovati pri prihodnjih koncertih in drugih javnih nastopih.

e— **Izžrebane srečke** lahko zamenjate za neizžrebane v tekočem kolu le še nekaj dni, dokler traja zaloga. Zato nikar ne odlašajte!

e— **Nesreča otroka.** 2 in polletni sinček malega posestnika Joško Špegu iz Studenc, občina Velika Pirešica, je korakal poleg voza, s katerim so se peljali starši na nji-

VSAK PETEK SVEŽE
MORSKE RIBE
ANT. STACUL, Šelenburgova
12568

Jutri, pojutrišnjem izide v založbi Tiskovne zadruge roman Josefa Conrada

Senčna črta

ki ga je napisal mornar-pripovednik, a poslovenil **Oton Župančič.**

vo. Nenadoma je padel pod voz in so mu kolesa odtrgala kožo na trebuhu in prsih, obenem pa je dobil deček tudi težke notranje poškodbe. Zdravi se v celjski bolnici.

e— **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. nemi film »Madona spalnih voz«, izdelan po slovitem romanu Maurica Decobre z Mariborčanom Olafom Fjordom v glavni vlogi.

Iz Maribora

a— **Zlata poroka.** Dne 10. t. m. slavi v širši javnosti znani in priljubljeni g. profesor Josip Fistravec s soprogo Ano redko slavje zlate poroke. Slavljenca, ki sta še pri najboljšem zdravju, živita od prevrata dalje v Mariboru, kjer je služboval g. profesor na realki. Njegova skromnost in pripravljenost, v dijaških krogih vsakemu in vsejej pomagati, kakor tudi njegova ljubezen do ožje domovine, so mu pridobili povsod prijatelje, ki se ga bodo tega dne gotovo radi spominjali. Slavljencema naj bo usojeno dočakati še diamantno poroko.

a— **Ljudska univerza** opozarja ponovno na nastop odličnega koncertnega pevca Svetozarja Banovca, ki poje pri nas prvič v petek 9. t. m. svoj amerikanski program. Predprodaja vstopnic se je že pričela in sicer pri ge. Brišnik in g. Höferju.

a— **Iz gledališča.** Jutri bo prva ponovitev Anzengruberjeve komedije s petjem »Slaba vest«. Dejanje je opremljeno s prleškimi narodnimi pesmimi, zelo dramatično in zabavno. Ab. C. — V soboto se bo uprizorila klasična komedija »Volpone«, zelo duhovita satira na pohlepnost po denarju, skopuštvo in pohoto. V nedeljo bo prva repriza zgodovinske žaloigre »Mayerling«. Prihodnji teden bo premijera operete »Zemlja solnca«, po »Grofici Marici« največji šlager sedanjosti.

a— **Otvoritev mariborske razstave.** Danes ob pol 12. dopoldne se otvori v bivši kavarni v parku razstava Maribora, ki je bila že na jesenski veleseimski prireditvi v Ljubljani predmet splošne pozornosti in bo gotovo tudi v Mariboru polnoštevilno obiskana.

a— **K ustanovitvi društva »Ogenj«,** ki bo v soboto 10. t. m. ob 20. »Pri zamorcu«, so javljeni odlični zastopniki sorodnih društev. Predvsem bo zastopano centralno jugoslovensko društvo »Ogenj« v Beogradu po tajniku g. Savi Djordjeviču, publicistu, in zagrebški »Ogenj« po odborniku g. dr. Sternu. Tudi graško društvo »Flamme« pošlje zastopnika in brzčas tudi društvo »Krematorium« iz Prage. Vabljeni so ziasti tudi člani iz vseh krajev banovine, ki so se zadnje mesece prijavili, in vsak prijatelj stremljenj društva.

a— **Samaritanski tečaji Rdečega križa** so bili otvorjeni v torek zvečer. Navzočih je bilo 47 udeležencev, predsednik državni pravdnik dr. Jančič je govoril o pomenu tečajev. Vodstvo tečajev je poverjeno ravnatelju splošne bolnice dr. Vrečku, skupaj z 8 drugimi zdravniki. Administracijo upravlja vadniški učitelj g. Ravter. Sestanki bodo vsak torek in petek od pol 19. do 20. Prvi mesec bo pouk teoretičen, drugi mesec pa praktičen.

a— **Tečaji Esperantskega društva** bodo pričeli 15. t. m. v dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici.

a— **Izlet k Šmarjeti ob Pesnici.** Sreska N. O. priredi v nedeljo 11. t. m. za občinstvo izlet k Šmarjeti, kjer nastopi ob 15. Sokolska četa s telovadbo in pevskim zborom, nakar sledi prosta zabava s srečolovom na grozdje itd. Izletnikom bo ob četrt na 15 na Grajskem trgu na razpolago omnibus. Vožnja tja in nazaj po 10 Din, za otroke do 10. leta polovica, odhod ob pol 15., povratek iz Šmarjete ob 19., ozir. na vseobčo zahtevo poznejše. Prijave v pisarni N. O. v Grajski ulici 5 v nedeljo od 10. do 12.

a— **Mariborsko okrožno sodišče** je obsodilo 35 letnega Slavka Gerčarja zaradi goljufije na 8 mesecev stroge ječe in na 3 letno izgubo častnih pravic. Gerčar je inseriral v nekem ljubljanskem dnevniku, da išče nevesto. Na ta način se je seznanil z neko revno šiviljo iz Studencev pri Mariboru, kateri je izvabil vse prihranke, ter jo pregovoril, da je prodala tudi svoje pohištvo. Ko je bila šivilja brez sredstev, je šele prišla na to, da je nasedla lažnivemu sleparju, in ga je naznanila sodišču.

a— **Kinematografske predstave.** Grajski kino od danes dalje veliki nemški cirkuški film Sence cirkusa«. — Union kino od danes dalje nemška vojaška humoreska »Don Juani garnizije«.

Iz Kranja

r— **Krožek prijateljev Francije** sporoča vsem interesentom za francoske jezikovne tečaje (začetni, nadaljevalni in konverzacijsko-literarni), da je v njih lastnem interesu, da se udeleže razgovora za določitev urnika v petek 9. t. m. v gimnaziji ob pol 19. Sprejemale se bodo tudi nove prijave.

Iz Litije

i— **Odhodnica na Sv. gori.** Danes se bodo na prijazni Sv. gori zbrali številni njeni prijatelji, odborniki litijske podružnice SPD in planinske stavbne zadruge Zasavska koča ter zastopniki oblastev. Vršila se bo uradna kolavdacija v avgustu otvorjene nove koče, obenem pa odhodnica dolgoletnemu planinskemu tovarišu notarju dr. Krevlu, ki se seli iz Litije v Ljubljano. V nad desetletni dobi svojega udejstvovanja v Litiji si je g. dr. Krevl pridobil lepe zasluge, bil je marljiv starosta Sokolu Litija—Šmartno, planinarji so mu zaupali načelstvo Stavbne zadruge in je njegova nemala zasluga, da krasi novi dom najbolj ljubko izletniško točko v Zasavju. G. dr. Krevl si je pridobil velik krog prijateljev, zlasti tudi med kmetskim prebivalstvom, kateremu je bil vedno očetovski svetovalec. —nč—

i— **Učiteljsko zborovanje** JUU za litijski okraj bo imelo občni zbor v soboto 18. t. m. ob 9. dopoldne v beli dvorani Unione v Ljubljani.

i— **Tudi zanimiv rekord.** Gospa A. T. iz Gradca pri Litiji je dobila te dni 2 razglednici, ki sta dospeli na njen naslov res s prav polževo brzino — namreč šele po 14 letih. Oddani sta bili na pošto l. 1917 na dveh različnih krajih, ena v Kranju, druga v Ljubljani.

Iz Tehovelj

t— *Socialno delo za rudarsko družino.* Prejeli smo: Pod gornjim naslovom je prinesel nedeljski »Slovenec« dopis o neki rudarjevi ženi, ki baje ni dobila v rudniškem konsumu živil, češ da mož nima toliko zasluženega. Ako bi se bil dopisnik informiral pri vodstvu rudniškega konsuma, bi tega ne bil zapisal. Dobrote rudniškega konsuma znajo najbolje ceniti nerudarske družine, ki so bile letos izključene od nakupovanja. Nele, da ima konsum prvovrstno blago po najnižjih cenah, nego tudi razdeli z novim letom ves čisti dobiček med stalne odjemalce. Lani se je razdelilo okrog 300.000 Din. Brej upanja na kritje seveda tudi konsum ne more dajati blaga.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že več kot 30 let

po spodaj navedenem navodilu za uporabo

levje francosko žganje

IN BLAGOSLAVLJAJO NJEGOV NEPREKOSLJIV ČUDOVIT UČINEK

Pri revmi, protinu, išias natrite boleče mesto. — Pri zobnih bolečinah vdrgnite dlesno, izperite ustno votlino in grgrajte! — Pri glavobolu, nervoznosti in nespanju vdrgnite telo in vse telo in vzemite, predno ležete spat, mlačno kopelj z dodatkom levjega francoskega žganja. — Pri utrujenosti za masažo vsega telesa. Pri želodčnih bolečinah vzemite košček sladkorja z 10 kapljicami tega žganja. Pri izpadanju las in prhljaju za masažo kože na glavi. Kot ustna voda itd. — Pri potenju pod pazduho, potenju nog, rok ali telesa umijte znojene dele zjutraj in zvečer.

Levje francosko žganje
je pristno le v tu naslikani in plombirani ORIGINALNI STEKLENICI.

Zahtevajte izrecno

Levje francosko žganje
in zavrnite odločno vsak nadomestek!

Levje francosko žganje
dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po Din 10.—, 26.—, 52.—.

Varujte se pred potvorbami!

Centralni biro:
LAVJA MENTOL - DROŽDJENKA,
Zagreb, Marulićev trg 5. Telefon 73—52.

Iz Novega mesta

n— **Svečan zaključek letnih strelskih vaj** novomeške strelske družine je bil v nedeljo popoldne na vojaškem strelišču pri Sv. Ani. Zaključka vaj so se udeležili vsi člani družine in številni prijatelji tega sporta. Vaje je posetil sreski načelnik g. Loger. S strelskimi vajam je bil združen mal poljski piknik, ki ga je aranžiral požrtvovalni predsednik strelske družine, priljubljeni komandant mesta podpolkovnik gospod Vaclav Dic. Prireditve so se udeležili tudi funkcijonarji oblastne strelske družine iz Ljubljane polkovnik g. Novaković in drugi. Pri pikniku je bilo izrečenih več pozdravnih govorov in zdravic Nj. Vel. kralju in vsemu kraljevskemu domu. Gostje so se okrog 17. po prisrčnem slovesu odpeljali z avtomobili proti Grosuplju.

Iz Konjic

nj— **Veliko obrtniško zborovanje** priredi Zveza obrtnih društev dravske banovine v Konjicah v nedeljo 11. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani Narodnega doma. Dnevni red: obrtniške organizacije in stanovska zavest, obrtniški krediti, ustanovitev Obrtnega društva v Konjicah, ustanovitev cenzurnega odbora Obrtniške banke za srez Konjice in slučanjosti. Obrtniki in prijatelji obrtnikov, pridite na zbor iz vsega sreza. Z ustanovitvijo Obrtnega društva v Konjicah se bo izpolnila davna želja obrtnikov iz konjiškega sreza, ki so spoznali, kakega velikega pomena je v današnjih časih organizacija.

Iz Marenberga

mb —**Stavbno gibanje** je bilo letos v Marenbergu precej živahno. Na novo sta postavila hiši trgovec Rihard Zmork in posestnik Müler. Svojo hišo pa je preuredil in jo dvignil za eno nadstropje gostilničar in mesar Alojz Brudermann.

Iz Prekmurja

pm— **Zaključek analfabetskega tečaja v Dolnji Lendavi.** Vse priznanje zasluži naše vojaško oblastvo, ki nudi fantom - vojakom poleg drugega znanja tudi možnost, da se priučе tudi čitanju, pisanju in računanju. Tak tečaj se je vršil tudi v Dolnji Lendavi. Z izrednim zanimanjem so ga posečali vsi nepismeni vojaki tukajšnje čete. Predaval je šolski upravitelj gosp. Simon Gorišek. Namen je dosežen v polni meri. 85% je odgo- [illegible] je bil tečaj zaključen pod predsedstvom sreskega šolskega nadzornika gosp. Belšaka in komandanta mesta gosp. Markoviča. Izpiti so pokazali prav lepe uspehe. Predavalo se je dvakrat tedensko po 3 ure, in to v mesecih juniju, juliju in avgustu, septembra pa dnevno po 2 uri. Vojaško oblastvo je rednemu pouku posvečalo vso pozornost.

Za desinfekcijo rok in perila se priporoča

SANOFORM

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Ugodna prilika!

Zimske damske svilene kombineže	Din 40.—
Zim. dam. svilene hlače .	Din 20.—
Zim. otroč. triko hlačke .	Din 14.—
Nogavice svilene damske .	Din 15.—
Nogavice flor damske od .	Din 9.—

naprej.

Ako želite kupiti zimsko blago po nizki ceni, tedaj obiščite naše trgovine:

CIRIL AHLIN,
Miklošičeva cesta 14, Poljanska c. 5,
Celovška cesta 56.

Trgatev na Dolenjskem

Krško, 7. oktobra.

Jesen — čas trgatve, žetev žuljavih rok! Kako bi ne bili veseli, ko je vsaj delen blagoslov plačilo za trud in skrbi. Oživelo je vse. Vesele pesmi odmevajo z brega v breg, pozabljene so težave, v odprtih vinskih hramih pa pokajo stiskalnice noč in dan.

Še pred svitom romajo trume v vinograde, obložene s potrebno posodo, škafci, brentami in košarami. Brentači, ki imajo letos, vsaj v našem okraju, precej posla, so posebno ponosni na svoje palice, ki nosijo na stotine zarez — znakov znošenih brent. Najživahnejšo sliko prikazujejo vinski holmi v Tršljavcu, kjer so v tekočem tednu pričeli vinogradniki s pravo trgatvijo. Ker je potreba velika, trgačev pa malo, je v vinogradih zaposlena seveda tudi vsa mladina od prodajalcev platna dalje, saj je za pobiranje jagod bolj sposobna, ker je še mehka v hrbtenici, pride pa tudi do svojega sladkega deleža...

Trgatev prav lepo napreduje, obeta lep donos in prvovrsten pridelek. Vse do zadnjih dni se je vreme držalo izredno naklonjeno, tako, da je bil marsikdo presenečen nad doblieno količino vinskega pridelka, ker je bilo le malo »gnivca«. Na splošno je letošnji mošt pokazal 16 do 19 odstotkov sladkorja in bo znatno nadkrilil lanski pridelek. Ker pa so bili mnogi vinogradi v poletju po vremenskih katastrofah docela ali deloma uničeni, je upati, da se dvigne tudi cena moštu in vinu.

Iz življenja na deželi

BLED. Prva vaja blejskega sokolskega zbora bo v četrtek 8. t. m. v Sokolskem domu točno ob 19. Na veliki tomboli gasilnega društva na Mlinem 4. t. m. je zadel glavni dobitek (kravo s teletom) Matevž Bevk, šofer iz Kranja. — Znano Rotovo gostilno na Bohinjski Beli je prevzel gospod Zrimec mlajši z Bleda. — Radovljiško učiteljsko društvo preloži svoj redni občni zbor na soboto 10. t. m. Udeležba za vsakega člana obvezna.

GROSUPLJE. Krajevni šolski odbor je pred leti zaprosil višjo šolsko oblast, naj po možnosti nastavi na tukajšnji novi osnovni šoli učiteljsko moč, veščo vodstva gospodinjskih tečajev. Z velikimi žrtvami ljudstva je pripravil in opremil prostor za stalne gospodinjske tečaje; šolska oblast je radevolje ustregla tej prošnji ter namestila na tukajšnji šoli učiteljico gdč. Vido Jakličevo. Pretekli teden pa smo zvedeli žalostno novico, da je gdč. Vida Jakličeva premeščena iz Grosuplja v Gerlince v Prekmurju. Ljudstvu je žal, da ni moglo z njeno pomočjo dočakati sadu delovanja tihe, skromne in požrtvovalne učiteljice tudi na izvenšolskem polju v vodstvu dekliških gospodinjskih tečajev. Višja šolska oblast bi ljudem zelo ustregla, če bi jim vrnila tako priljubljeno učiteljico. Krajevni šolski odbor, Grosuplje.

SV. JURIJ OB JUŽNI ŽELEZNICI. Veliko zanimanje vlada za sadno razstavo, ki jo priredi naša podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva. Razstava bo prihodnjo nedeljo 11. t. m. v osnovni šoli. Ob otvoritvi ob 9. bo tudi predavanje. Razstavljalcem najlepšega sadja se bodo dala odlikovanja in nagrade. Udeleženci sadne razstave se naprošajo, da spravijo sadje do petka 9. t. m. zvečer v osnovno šolo, kjer ga naj izroče g. upravitelju šole. Vabijo se tudi kupci, da obiščejo sadno razstavo, kjer se jim bo nudila najlepša prilika za nakup sadja.

SEVNICA. Ljudje se splošno pritožujejo, da neki mladi fantje vedno brezobzirno drvijo z avtomobili po trgu in okoliških cestah, čeprav niti nimajo šoferskega izpita. Najbrž ni orožništvo o tem obveščeno.

Ni je duhovitosti, ki bi presegla Voltairejevo! — Zato berite

Kandida

ki ga je prevel **Oton Župančič**. — Tudi oprema je biser slovenske knjige.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 8.: Zaprto.
Petek, 9.: Pritličje in prvo nadstropje. — Red A.
Sobota, 10.: Takšna je prava. Red C.
Nedelja, 11.: Kralj na Betajnovi. — Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20

Četertek, 8.: Laterna, premijera. Izven.
Petek, 9.: Zaprto.
Sobota, 10.: Viktorija in njen huzar, opereta. Premijera. Izven.
Nedelja, 11.: Vijolica z Montmartra, opereta, Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 12.: Simfonični koncert opernega orkestra v unionski dvorani. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Četrtek, 8.: »Slaba vest«. C.
Petek, 9.: Zaprto.
Sobota, 10.: »Volpone«. A.
Nedelja, 11.: »Mayerling«.

Prihodnja premijera bo v sredo 14. t. m. V režiji g. Debevca se vprizori tridejanska igra s prologom »Vest«, ki jo je napisal Maurice Rostand.

»Viktorija in njen huzar«. Pavel Abraham je napisal opereto, ki je s svojimi »šlagerji« užgala na prvi mah in ki se danes poje vsepovsod. Takoj po krstni predstavi je nad 100 gledališč poseglo po tej opereti, ki jim prinaša danes polne blagajne. Kakor je bila prej priljubljena opereta »Grofica Marica« tako jo je danes skoraj popolnoma izpodrinila »Viktorija«. Premiera bo v soboto.

Prva številka opernega gledališkega lista je izšla včeraj z vsebino, ki se nanaša na premijero Novakove opere »Laterna«. Gledališki list urejuje Matija Bravničar. Dramskega gledališkega lista pod uredništvom Frana Lipaha pa so izšle do sedaj štiri številke. Gledališki list se dobiva pri blagajni in biljeterijih.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi svoje p. n. abonente, da vplačajo drugi obrok abonmaja do 14. t. m.

GOSPODARSTVO

Svetovna denarna kriza

V dveh tednih, odkar je Anglija opustila zlati standard so se valutne razmere v Evropi iz temelja spremenile. Zaradi padca angleškega funta se je zamajalo vse svetovno denarno gospodarstvo. To je razumljivo, če pomislimo, kakšno vlogo je doslej igral funt v svetovni trgovini; polovica vseh kupčij v svetovni trgovini je slonela na funtih in je padec funta povzročil izgube povsod v svetu.

Vso to krizo so neposredno povzročile upniške države, ki so pred meseci pričele v državah dolžnicah odpovedovati vse kredite, ki so se dali kolikortoliko realizirati. Ker pa so po vojni dosegli kratkoročni krediti v mednarod. kreditnem gospodarstvu ogromne dimenzije, kakoršnih pred vojno izdaleka nismo poznali, so imele odpovedi teh kreditov tako dalekosežne posledice.

Značilno za današnjo situacijo je okolnost, da sedanjo svetovno kreditno krizo niso v toliki meri povzročili materijalni kakor psihološki faktorji; zaupanje, ki je podlaga kreditnega gospodarstva, je nenadoma popustilo in je sprožilo veliko mednarodno gibanje kratkoročnega kapitala. Kriza je najprej zajela izrazite države dolžnice, kakor Nemčijo, Avstrijo, Madžarsko in južnoameriške države, ki so podlegle navalu upnikov in so se morale zateči k več ali manj odkritim moratorijem. Imobilizacija kratkoročnih kreditov v teh državah pa je potegnila za seboj tudi države — posredovalke za kredit, predvsem Anglijo in Švedsko.

Jugoslavija je najmanj prizadeta

Značilna stran sedanje svetovne finančne krize je tudi, da ta kriza ni v večji meri prizadela vzhodne Evrope, razen Madžarske, ker te države nikoli niso bile nasproti inozemstvu v večji meri kratkoročno zadolžene. To velja zlasti za Jugoslavijo, čije gospodarstvo je imelo lani ob koncu leta vsega manj kakor pol milijarde Din kratkoročnih obveznosti nasproti inozemstvu. Ti kratkoročni krediti pa so bili večinoma vrnjeni že v juniju, po polomu dunajskega Kreditanstalta. Če so v našem kreditnem gospodarstvu v zadnjih tednih nastopile nekatere težkoče, tedaj je jasno, da so te težkoče nastale le zaradi neosnovane zbeganosti nekaterih naših ljudi, ki niso razumeli situacije ali pa so bili zapeljani od temnih elementov. Usoda je hotela, da je moral marsikateri od teh zbegancev že težko plačati svoje nezaupanje. Oni, ki so kupili funte, so izgubili 20 do 25 odstotkov, drugi, ki so svoj denar iznesli v Avstrijo ali Italijo, pa so vnaglici dvignili tamošnje naložbe in jih prinesli nazaj v Jugoslavijo, seveda zaradi padca lire in šilinga z izgubo od 5 do 10 odstotkov. Generalni ravnatelj Poštne hranilnice dr. Nedeljković se v svojem apelu javnosti pravilno vprašuje: Kam naj bežimo? V tujino? Ali je tam morda bolje?

V Švici, kamor se je zateklo mnogo kapitala iz Nemčije, Avstrije in drugih držav, čeprav banke ne plačujejo za vloge nikakih obresti več, so v vedno večjih skrbeh, kako bodo banke vzdržale dviganje naložb, če nastopi zopet pomirjenje in se bo ta zbegani kapital zopet pričel naglo vračati v domovino. Tudi ne smemo misliti, da je denar v državah, kjer vlada velika likvidnost (Amerika, Francija, Švica) bolj siguren; nasprotno, zaradi minimalne obrestne mere imajo tamošnje banke le minimalne možnosti zaslužka in zato tudi ne morejo izdržati nobenega večjega pretresljaja. To nam dokazuje tudi dejstvo, da čujemo danes o velikih bančnih polomih in težkočah v glavnem le iz Švice (Banque de Genove), Francije (Banque Nationale de Crédit, Banque de l' Union Parisienne) in Zedinjenih držav. Nasprotno pa so se v ostalih državah zaradi splošnega dviga obrestne mere zaslužki denarnih zavodov povečali, tako da je tem bankam lažje iz tekočih dobičkov kriti eventualno nastale dubioze. Zadrževanje gotovine v blagajnah in skrinjah pri današnji situaciji je nesmiselno in povzroča le umetno krčenje pravega obtoka, kar povzroča pomanjkanje gotovine. Naš dinar je danes bolj krit kakor marsikatera druga evropska valuta, saj ima celo češkoslovaška krona po zadnjem izkazu slabše kritje kakor dinar.

Kako je v drugih državah

Kakor znano so **Anglija, Danska, Švedska** in **Norveška** opustile zlati standard in so vse te valute mednarodno padle za okrog 20 odstotkov, **Nemčija** je dosegla polletni moratorij za preostale kratkoročne inozemske kredite in s težavo vzdržuje svojo valuto, prav tako **Madžarska**. V Nemčiji, kakor tudi v Madžarski je danes devizni promet pod najstrožjo kontrolo, tako da iznos kapitala nikakor ni več mogoč.

Avstrija formalno ni uvedla deviznih omejitev, vendar pa je avstrijska **Narodna banka** občutno restringirala dodelitev deviz, tako da o prostem deviznem prometu tudi tu ni več govora. Zato je bila v inozemstvu ukinjena notacija devize Dunaj. Te dni pa je avstrijska poštna uprava ukinila tudi sprejem denarnih nakazil v poštno-nakazniškem prometu s Švico, Francijo, Češkoslovaško, Poljsko in Belgijo, ker so mnogi uporabili možnost poštnih nakazil, da obidejo omejitve v dodelitvi deviz od strani Narodne banke. Deviza Dunaj se trguje dalje precej pod pariteto. Po zadnji oficijelni notaciji je znašala dispariteta že 10 odstotkov.

Češkoslovaška vlada je že v soboto 3. oktobra zopet uvedla vse devizne omejitve, ki so veljale na podlagi deviznih naredb iz l. 1924 vse do leta 1928, ko so bile v zvezi z zakonsko stabilizacijo češkoslovaške krone ukinjene. Stara naredba je bila le nebistveno spremenjena. V ponedeljek 6. t. m. pa so bile izdane dopolnitve k tej devizni naredbi, ki poslovanje z devizami še poostrujejo (z uvedbo omejitev izvoza bankovcev, dobropisov v Kč na tekoče račune inozemcev in nakazil v poštno nakazniškem prometu).

Do teh poostritev je prišlo, ker so se devizne rezerve češkoslov. Narodne banke v zadnjem času naglo zmanjšale. Po stanju od 30. septembra izkazuje češkoslovaška Narodna banka le za 1177 milijonov Kč deviz nasproti 2422 milijonom v istem času preteklega leta (stanje deviznih rezerv je danes nižje, kakor je bilo leta 1926, ko je bilo zabeleženo najnižje stanje od 1202 milijona čeških kron. V zadnji četrtini septembra je morala Narodna banka izdati na reeskompt menic in efektov ter na lombard za 700 milijonov Kč novih bankovcev, tako da so se vsa posojila povečala na 1720 milijonov Kč (lani ob istem času komaj 185 milijonov); obtok bankovcev pa se je dvignil za 1017 na 7172 milijonov. Seveda je zaradi tega kritje občutno padlo, in sicer v enem tednu od 39.3 na 34.7 odstotkov (lani 47.9 odst.). Kritje češkoslovaške krone je torej slabše kakor kritje dinarja (po zadnjem izkazu 37.8 odst.) in je padlo že pod zakoniti minimum, ki znaša 35 odstotkov. Pri interpretaciji valutnega zakona pa smatra češkoslovaška Narodna banka, da velja minimalno 35 odst. kritje šele od leta 1935 naprej.

V nervoznosti, ki je zajela denarno gospodarstvo Evrope, je morala tudi **italijanska** vlada poseči po zasilnih ukrepih. Italijanska dovčarična banka je zvišala diskont od 5.5 na 7%. Ko je italijanska deviza na mednarodnih deviznih tržiščih nenadoma padla do 8% pod pariteto, si je finančni minister izposloval zakonsko pooblastilo za izdajanje ukrepov v svrho reguliranja deviznega prometa. Istočasno je bil izdan dekret, ki določa najstrožje kazni za kršitev predpisov. Oni, ki bodo kršili te predpise, bodo izročeni lokalnim komisijam za konfiniranje. Nakup deviz je omejen le na potrebo uvoza in plačevanja anuitet za posojila.

Devizne omejitve pa so bile uvedene tudi v drugih državah, tako v Grčiji, Poljski in v baltiških državah.

= **Svetovna žitna letina.** Mednarodni poljedelski urad v Rimu je izdal novo cenitev svetovnega žitnega pridelka. Ta cenitev kaže, da je letošnji svetovni pridelek krušnega žita manjši nego je bil lani, kar je razvidno iz naslednje primerjave (v milijonih met. stotov):

	1931	1930	1929	1928	1927
pšenica	735	780	718	812	754
rž	189	234	234	227	207
ječmen	229	284	286	289	241
oves	394	434	430	470	412

Pridelek pšenice (ki se nanaša na 29 držav) je zaostal nasproti lanskemu letu za 45 milijonov stotov, še bolj pa je nazadoval pridelek rži, ki je manjši kakor v vseh zadnjih 6 letih. Zelo slab je bil tudi svetovni pridelek krmilnega žita, tako ječmena kakor tudi ovsa.

= **Burni dogodki na bratislavski žitni borzi.** Na žitni borzi v Bratislavi je prišlo do burnih dogodkov, ker je češkoslovaška vlada ukinila izdajanje uvoznih dovoljenj za žito. Skladišča v Bratislavi so polna rumunskega in jugoslovenskega tranzitnega žita, ki še ni zacarinjeno. V luki ni mogoče več razkladati žita iz šlepov, ker ni možnosti niti za tranzitno vskladiščenje niti za ocarinjenje, ker vlada ne izdaja uvoznih dovoljenj. Luka je s šlepi in vlačilci prenatrpana. Trenutno je v Bratislavi v skladiščih in v šlepih 7200 vagonov inozemske pšenice od tega 2700 vagonov jugoslovenske pšenice. Rumunski in jugoslovenski izvozniki, ki so blago prodali češkoslovaškim kupcem tranzitno Bratislava, vztrajajo na tem, da je stvar češkoslovaških kupcev, da si preskrbijo uvozna dovolienja. Češkoslovaški kupci pa se zgovarjajo na vis maior. Stojnine za šlepe rastejo iz dneva v dan, raztovoriti pa teh šlepov ni mogoče brez uvoznega dovoljenia. V ponedeljek je bila odrejena eksekutivna prodaja od 67 vagonov pšenice in rži. Eksekutivna prodaja pa se ni mogla vršiti, ker se zaradi solidarnosti nihče ni hotel udeležiti licitacije. Borza je poslala brzojavne predstavke vladi, v katerih napoveduje insolvenco vseh žitnih trgovcev, če vlada ne bo izdala uvoznih dovoljenj.

= **Ustanovitev kluba izložbenih aranžerjev.** Kakor doznavamo, je v teku akcija, da se vsi izložbeni aranžerji v dravski banovini združijo v posebni organizaciji v okviru mednarodne organizacije aranžerjev. Gosp. Zvonko Čulk, aranžer pri tvrdki I. Samec v Ljubljani, si je nadel nalogo, da osnuje Klub izložbenih aranžerjev dravske banovine. Delo na ustanovitvi tega kluba je že v polnem teku, in sicer s sodelovanjem trgovskih gremijev.

= **Ukinjenje izvozne carine na ovčjo volno.** V »Službenih novinah« od 6. okt. je objavljen razpis finančnega ministra, s katerim se ukinja izvozna carina na ovčjo volno iz št. 14., točke 1 izvozne carinske tarife.

= *Oddaja zakupa nove kolodvorske restavracije na postaji Grosuplje* se bo vršila potom licitacije 20. t. m. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani).

Hmelj

+ **Žalec, 7. oktobra.** Mrtvilo na našem tržišču traja dalje, vendar pa se kupci nadejajo skorajšnjih nalogov za nakup in se zato še ne pripravljajo za odhod.

Borze

7. oktobra.

Na ljubljanski borzi notirata devizi Curih in New York nadalje nespremenjeno. Praga je ponovno nekoliko popustila, prav tako Pariz, dočim so se devize London, Bruselj in Amsterdam nekoliko dvignile. Med efekti je prišlo do zaključkov v Ljubljanski kreditni po 115, v Vevčah po 110 in v Kranjski industrijski po 288. Eksekutivno je bilo prodanih 50 delnic pivovarne Union po 155 Din.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda danes za malenkost popustila. Trgovala se je le za kaso po 300 in za december po 312. 8% Blairovo posojilo je bilo zaključeno po 55 in 56, 7% pa po 58. Promet je bil še v 6% begluških obveznicah po 45. Med bančnimi vrednotami so bili zabeleženi zaključki v Praštedioni po 957.5, v Srpski po 187, v Zemaljski po 110, v Ljubljanski kreditni po 115, v Jugo banki po 67 in v Poljodelski po 45 in 47. Od industrijskih vrednot so se trgovale Trboveljska po 190, Vevče po 110 in Šećerana po 160.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2257.28 — 2264.12, Bruselj 783.96 — 786.32, Curih 1098.45 do 1101.75, London 216.27—223.77, New York 5591.01—5608.01, Pariz 220.79—221.45, Praga 165.86—166.36, Trst 283.02—289.02.

Zagreb. Amsterdam 2257.28—2264.12, Bruselj 783.96—786.32, London 216.27—217.09, Milan 283.62—284.52, Newyork kabel 5602.01 do 5619.01, Newyork ček 5591.01—5608.01, Pariz 220.79—221.45, Praga 165.86—166.36, Curih 1098.45—1101.75.

Curih. Pariz 20.09, London 20, Newyork 509.87, Bruselj 71.50, Milan 26.10, Madrid 46, Amsterdam 205.75, Berlin 116.25, Stokholm 118, Oslo 116, Kobenhavn 115, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57, Budimpešta 90.0250, Bukarešta 3.05.

Efekti.

Ljubljana. 8 odst. Blair 59 bl., 7 odst. Blair 54 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kreditna 115 zaklj., Kreditni zavod 195 den., Vevče 110 zaklj., Kranjska industrijska 288 zaklj., Ruše 125 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 295 — 300, kasa 300 bl., za dec. 310 — 313, investicijsko 62 — 68, 4 odst. agrarne 40 bl., 7 odst. Blair 52 — 55, 8 odstotni Blair 55.75 — 56, 7 odst. Drž. hip. banka 58 — 63, 6 odst. begluške 44 — 46; bančne vrednote: Praštediona 957.50 — 960, Union 135 bl., Jugo 67 — 68, Ljublj. kreditna 115 — 118, Srpska 187 — 188, Zemaljska 110 — 112; industrijske vrednote: Našička 680 bl., Gutmann 110 bl., Slavonija 200 bl., Drava 185 den., Šećerana 160 — 170, Brod vagon 55 bl., Vevče 110 — 115, Dubrovačka 290 bl., Oceanija 190 bl., Trbovlje 190 — 200.

Beograd. Vojna škoda 301, 300.50 zaklj., za nov. 306 den., za dec. 310, 309 zaklj., Investicijsko 66.25 zaklj., 4 odst. agrarne 40 blago, 6 odst. begluške 45, 45.75, 46 zaklj., 8 odst. Blair 55 den., 7 odst. Blair 52.50 zaklj. 7 odst. Drž. hip. banka 60.25 den., Narodna 5000—6000.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (7. t. m.). Tendenca za les mlačna. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za rezano jelovino v fiksnih merah (I., II., III., paralelno, 32 m³, franko parobrod Sušak).

ŽITO

+ **Novosadska blagovna borza** (7. t. m.). Tendenca nespremenjena; promet 36 vagonov. **Pšenica:** srem. 225 zaklj. **Oves:** baški, sremski, slav. 132.50—135. **Ječmen:** baški in sremski novi, 63/64 kg 110—115. **Koruza:** baška 100—103; okolica Sombor 100—103; gornjebanatska 95—97.50; banatska 92.50 do 95; sremska, okolica Indjija 100—103; okolica Šid 102—105; baška nova, umetno sušena 78—82, banaška, nova, umetno sušena 74—76. **Moka:** baška, banatska »0« in »00« 355—375; »2« 335—355; »5« 300—310; »6« 250—260; »7« 190—200; »8« 130—140. **Otrobi:** baški 92.50—95. **Fižol:** baški, beli 170 do 175.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (7. t. m.). Tendenca čvrsta, promet omejen. **Pšenica:** za dec. 9.50—9.52, za marc 10.65—10.66, **rž:** za marc 10.72—10.75; **koruza:** za maj 10.62—10.65.

Sport

Balkanska olimpijada v Atenah

Atene, 2. oktobra.

V sredo 30. septembra so odpotovali iz Ljubljane, Zagreba, Beograda in Pančeva lahkoatletski reprezentanti naše države na III. balkanske igre v Atene. Po udobni in zanimivi 46 urni vožnji so srečno dospeli v grško prestolnico, kjer so jih prav prisrčno pozdravili atenski sportniki. Naši lahkoatleti so skupno z Bolgari, Rumuni in Turki nastanjeni v najlepšem atenskem hotelu »Akropole Palace«.

Balkanske igre se vršijo letos že tretjič. Tekmuje se v vseh lahkoatletskih disciplinah, od lani pa tudi v tenisu. Za končni placement se seštejo točke v tenisu in v lahki atletiki. Lani je naša reprezentanca nastopila brez teniških igračev.

Po dogovoru bi se te igre morale vršiti vsako leto v drugih mestih balkanskih držav, toda lahkoatletska prireditev tako velikega stila je mogoča samo v Atenah. Zanimanje grškega občinstva pa je zares ogromno. Tekmovanju prisostvuje do 80 tisoč gledalcev.

Že drugo jutro po prihodu Jugoslovenov jih je čakala pred hotelom cela vrsta fotografov in karikaturistov ter je pričel pravcati lov na naše rekorderje. Pred prihodom so vsi listi objavili slike naših lahkoatletskih matadorjev. Nekateri od Jugoslovenov se udeležujejo balkanskih iger že tretjič, in sicer Buratović, dr. Narančić, Šporn, Skok ter so med atensko publiko že dokaj popularni.

V hotelu je seveda med atleti raznih narodnosti že najlepše prijateljstvo. Neprestano povpraševanje po rezultatih poedinca, razna ugibanja o zmagah. Vse je nestrpno. Velik plakati vabijo in gledalci so priča res lepih in veličastnih borb in zmag. O rezultatih bomo seveda še poročali.

Če želite, da ostane Vaše perilo trajno in lepo, rabite samo

LUX

Končne teniške rezultate smo že objavili. Naši so se plasirali na prvo mesto. Dodati je treba še to, da se sistem teniškega igranja na balkanskih igrah deli na dva dela. Prvi del je navadni turnirski sistem, tako da zmagovalec v finalu dobi pet točk in mu ni treba igrati dalje. V drugem delu igrajo vsi neplasirani igrači in igračice med seboj za ostala mesta, tako da zmagovalec drugega dela dobi 4 točke, drugi 3 točke itd. Pri doublu in mixed doublu se odredi placement poedinih parov takoj v prvem delu igre.

Koturaški savez kraljevine Jugoslavije, pododbor Ljubljana vabi tem potom vse člane svojih kolesarskih klubov, da se v čim večjem številu udeleže prireditve medklubskih kolesarskih dirk bratskega kluba ASK Primorja, ki bodo v nedeljo 11. t. m. ob 14.30 na sportnem igrišču ASK Primorja.

Cross-country tek za smučarje Ilirije razpisuje klub za verificirane člane svoje smučarske sekcije. Interni kondicijski cross-country tek bo v nedeljo 18. t. m. Tekmuje se v dveh kategorijah. Seniorji: start na igrišču Ilirije, obrat pri cerkvi na Rožniku, kjer je kontrola. Cilj na igrišču. Dolžina proge cca 6 km. Juniorji: start na igrišču, obrat pri Tivolskem gradu, kjer je kontrola, cilj je zopet na igrišču, proga cca 2 km. Progo izbira vsak tekmovalec poljubno, vendar mora pasirati kontrolo pri obratu. Prvoplasirani v vsaki skupini prejme kot darilo smuči, drugoplasirani pa palice. Vsa darila je poklonila sportna trgovina »Alpina«. Start točno ob 10. dopoldne. Prijave sprejema do 17. t. m. g. Mahkovec Alojzij, kavarna Evropa, odnosno oskrbnik nogometnega igrišča.

Prvenstvena tekma Amater : Trbovlje je končala z zmago Amaterja s 3 : 1, ki se je s to zmago plasiral na I. mesto prvenstvene tabele v okrožju Trboveli. Tekma je bila vseskozi fair brez vsakih incidentov. Prisostvovala je velika množica občinstva. Sodil je s. s. g. Dolinar strogo in objektivno. — V predtekmi je porazila rezerva SK Amater kombinirano moštvo SK Zagorje z 2 : 1.

SK Hrastnik : SK Doberna 4 : 2. Tekma se je vršila v znamenju borbe za točke z zadnjim plasiranim klubom SK Doberno, ki je vsekakor dobro igral na tujem, bolj majhnem igrišču SK Hrastnika. Sodnik g. Janežič iz Celja.

S KSvoboda (Ljubljana). Obvezen trening prvega moštva in rezerve danes od 17. dalje na igrišču Primorja. Drevi ob 20. redna odborova seja.

Pšenico

domačo, samo od producentov, kupuje in mlinom prodaja za račun »Prizada«

GOSPODARSKA ZVEZA
Ljubljana 12539

Kupim rabljene tračnice

par tisoč metrov za poljsko železnico.

Ponuditi na opekarno Comino, Škofljica. 12484

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša ljubljena babica oziroma prababica, gospa

BERTA STRAFELLA

vdova odvetnika

po kratki bolezni, v 84. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojnice bo v četrtek dne 8. oktobra 1931 ob ½ 4. uri popoldne izpred mrtvašnice, Vidovdanska cesta 9 (Zavetišče Sv. Jožefa) na pokopališče k Sv. Križu. 12607

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1931.

Žalujoči ostali.

Jugoslovenski patent br. 2461

„Način i naprava za fotografsko snimanje“

svojina **Umberto Nistri** u Rimu, prodaje se ili se daje licenca istog.

Informacije u patentnoj kancelariji **dr. Janka Olipa**, advokata, Beograd, Terazije 42. 12609

Iz življenja in sveta

Povratek iz večnega ledu

Groenlandski raziskovalec dr. Georgi pripoveduje o svojem delu

Kakor smo že poročali, sta se pred kratkim vrnila z Groenlanda člana Wegenerjeve ekspedicije dr. Sorge in dr. Georgi. Obema se zdaj kar nič več ne pozna, da sta prebila celo leto v ledeni jami, zavita v tjulnove kože. Pripovedujeta pa zanimive stvari iz tega življenja.

Temperatura je dosegla včasi do —60 stopinj C, stalno pa je bila vsaj na —10 stopinj. Če sta hotela pisati, sta morala pisanje neprestano prekinjati, da si ogrejeta zamrle prste v kožuhu. Pismo je zahtevalo pod takšnimi pogoji do dva dni, vmes pa je bilo treba neprestano sekati led in kidati sneg, ki je dostikrat zametel njiju bivališče.

Dr. Georgi je bil nekoč 4 mesece čisto sam na »Srednji postaji«, a navzlic potlačenosti, ki se loteva človeka v takšnih okoliščinah, je znanstveno delo napredovalo. Na obeh ostalih postajah ni bilo delo nič bolj prijetno.

Ekspedicija se je bila preskrbela z 10 tisoč kg provianta za poldrugo leto, konserv, suhe zelenjave, mesa, malenkostjo alkohola za božične praznike in za darila Groenlandcem, sadjem, zlasti bananami in marelicami, ki so od mraza otrdele kakor biljardne krogle, itd.

Za prenos in prevoz vseh potrebščin do višine 1000 m so imeli 30 islandskih konj, do višine 3000 m pa 15 sani in za vsake po 10 psov. Na vsake sani je šlo 300 kg tovora.

Znanstveno delo je imelo velikanski uspeh in nabrano gradivo bo obdelovati še cela leta. Na Groenlandu vladajo razmere, ki sličijo do podrobnosti razmeram v naših krajih za ledene dobe. Ta doba se ne da nikjer bolje in nazorneje študirati nego tu. Debelino celinskega ledovja so merili po akustični metodi, z razpoki, ki so povzročali umetne potrese ledovja. Po času ki je pretekel do odmeva in po seizmografskih meritvah, so določali debelino ledu, ki gre preko 1000 m. Ozračne prilike so raziskovali tudi z registrirnimi baloni, ki so se dvigali do 17.000 m visoko. Beležke o opazovanjih so si delali s svinčnikom, kajti črnilo je tam neuporabno, ker zamrzne. Svoje prostore so kurili s petrolejskimi pečmi.

Edisonu ugaša življenje

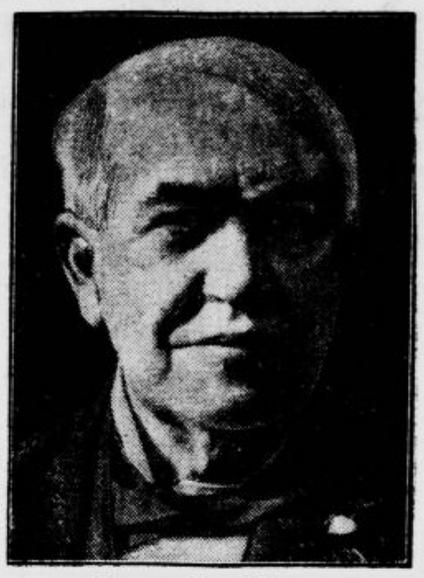

Thomas Alva Edison

Zdravniki, ki so nenehoma ob smrtni postelji velikega izumitelja, izjavljajo, da izgublja Edison zanimanje za svojo okolico. Ne more se več vzravnati, niti ne more več sam uživati hrane. Življenjska moč pojema od dne do dne.

Obvezna telovadba na Češkoslovaškem

Češkoslovaška vlada proučuje zakonski načrt, po katerem bi se uvedla obvezna telesna vzgoja za vse moške državljane med 6. in 24. letom in za ženske med 6. pa 21. letom.

To vzgojo bodo uravnavala ministrstva za prosveto, zdravstvo in vojno, in sicer po Tyrševem sistemu. Občine bodo vodile evidenco o osebah, ki bodo obvezane skrbeti za svojo telesno vzgojo v državnih in zasebnih ustanovah, ki bodo v to svrho določene, instruktorje bo preskrbela država, ki bo prevzela tudi odgovornost za nezgode.

Občine bodo s svoje strani spet prisiljene skrbeti za pripravne lokale, dalje za igrišča otrokom med 2. in 6. letom. Osnoval se bo tudi državni zavod za telesno vzgojo z značajem visoke šole. Vsakdo, ki se bo odtegnil dolžnosti svoje telesne vzgoje, bo plačal 10 do 2000 Kč globe, za šoloobvezne otroke pa bodo odgovarjali starši.

Lord Reading v Parizu

Angleški vnanji minister lord Reading, ki je dospel v Pariz, kjer se posvetuje z vodilnimi francoskimi državniki o bodočih francosko-angleških odnošajih

Prvi smehljaj dojenčka

zazveni navadno po kopeli.

Ko padajo neskončno majhna nežna zrnca palmira-baby praška za posipanje na njegovo kožo, se dojenček veselo zasmeji.

Veseli se življenja in hladečega učinka po palmira-baby prašku.

Zdravilišče za samomorilce

Znani grafolog Rafael Schermann je napisal članek, v katerem predlaga, naj bi se pobirala malenkostna davščina, ki bi omogočila ustanoviti posebna zdravilišča za duševno obupane. V teh zdraviliščih naj bi se poskusili še enkrat spraviti z življenjem, preden bi si storili kaj zlega.

Schermann je prepričan, da bi se na ta način lahko tisoči samomorilnih kandidatov ohranili življenju, seveda bi morali skrbeti za njihovo duševno ozdravljenje še posebno spretni psihiatri.

Takšni zavodi ne bi bili nič nemogočega, kar se tiče stroškov. Schermann navaja za primer Nemčijo. Če bi tam vsak izmed 37 milijonov davkoplačevalcev odrinil letno samo 10 pfenigov, bi se nabralo 3.7 milijona mark (okrog 50 milijonov dinarjev) in zavod bi se lahko ustanovil in ohranil z eno potezo peresa.

Obtoženec X

Trgovci iz Alžirja in Tunisa, ki so prišli na pariško kolonilano razstavo, so utrpeli nepričakovane izgube. Občinstvo ni maralo kupovati njih preprog, nakita in sl., ker se je pričela širiti neutemeljena govorica, da je obolelo več kupcev na gobah. Trgovci so zaman razglašali, da ni med njimi nobenega gobavca. Pariška medicinska akademija jim je potrdila, da niso gobe v Evropi nalezljive. Vsekakor postane bolezen očitna šele po sedmih letih, in torej ni mogoče, da bi obolel kdo izmed sedanjih obiskovalcev razstave. Na tožbo trgovcev je obsodila pariška trgovska sodnija »nepoznanega povzročitelja nedokazanih govoric gospoda X« na plačilo povzročenih izgub.

Čitajte ilustrovano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Demisija nemške vlade

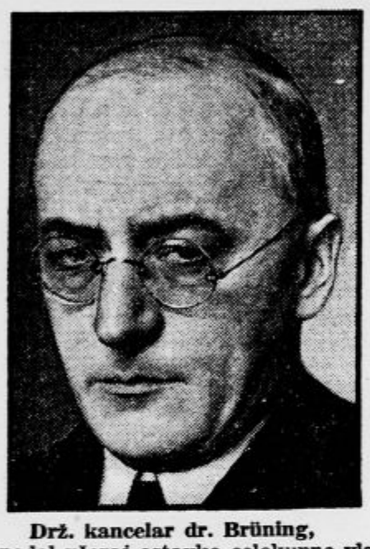

Drž. kancelar dr. Brüning, ki je podal včeraj ostavko celokupne vlade.

Največja cesta na svetu

Kanadska vlada je sklenila zgraditi 3500 milj dolgo cesto nad Atlantskim in Tihim oceanom, ki bo potemtakem najdaljša cesta na svetu. Začela se bo v Ledenem zalivu in končala v Vancouvru.

Prvi polet čez Tihi ocean

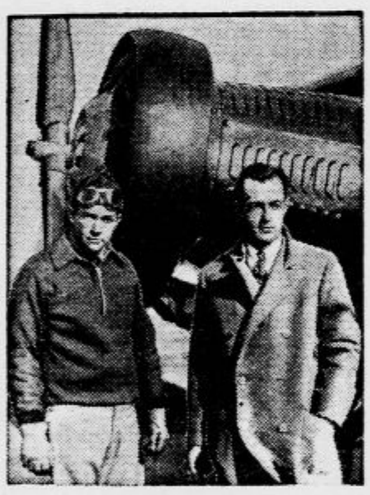

Oba svetovna letalca Pangborn in Herndon, ki sta — kakor smo poročali — startala na Japonskem, sta srečno pristala v Ameriki

Časnik rubi državo

Krakovski list »Naprej« je vložil pri sodišču zahtevo naj da zarubiti najemnine v nekem državnem stanovanjskem poslopju, dokler mu ne bo povrnjena škoda, ki mu je nastala zaradi opetovanih neupravičenih zaplemb njegovih izdaj. Neupravičenost teh zaplemb so priznala pristojna sodišča sama, ki so državo tudi obsodila, da mora plačati listu določeno odškodnino. A država te ni hotela plačati. Predlog za gori omenjeno rubežen je sodišče sprejelo in tako bo list sam toliko časa pobiral najemnine v državni hiši, dokler ne bo vsa škoda poravnana.

Dolga hvaležnost

Potomec lorda Nelsona, slavnega zmagovalca v pomorski bitki pri Trafalgarju, prejema še danes 5000 funtov iz državne blagajne v priznanje zaslug svojega prednika.

Te dni so v spodnji zbornici nekateri ljudski zastopniki postavili predlog, naj bi se v tem težkem času gospodarske krize spomnil znamenitih besed velikega admirala, ko je dejal pred bitko svojim mornarjem: »Anglija pričakuje, da bo vsak izvršil svojo dolžnost.« To pomeni, da naj bi se odrekel nagrade, ki mu jo plačuje država.

Finančni minister Snowden je odgovoril, da je bil že sam stopil v zvezo z Nelsonovim potomcem in da pričakuje vsak čas njegovega odgovora.

Trenchcoate
dežne plašče, Bajazzo obleke za motocikliste v veliki izberi in najcenejše pri
Drago Schwab, Ljubljana

Nemška ekspedicija na Kančindžingo izjalovljena

Iz Dardžilinga poročajo, da je bila nemška ekspedicija na Kančindžingo pod vodstvom prof. Bauerja prisiljena vrniti se 655 m pod vrhom, ker ji je 150 m visoka navpična stena zapirala pot. Ekspedicija vendar ne bo skušala premagati drugega najvišjega vrha na svetu, temveč se bo vrnila v Nemčijo. Nemci so imeli s svojo namero torej že v drugič neuspeh. L. 1929. so se morali vrniti, ker jim je snežni vihar v višini 7000 m pretil s pogubo.

Ostavka avstrijskega finančnega ministra

Prof. dr. Jos. Redlich je podal ostavko na svoje mesto.

Japonske čete v Mukdenu

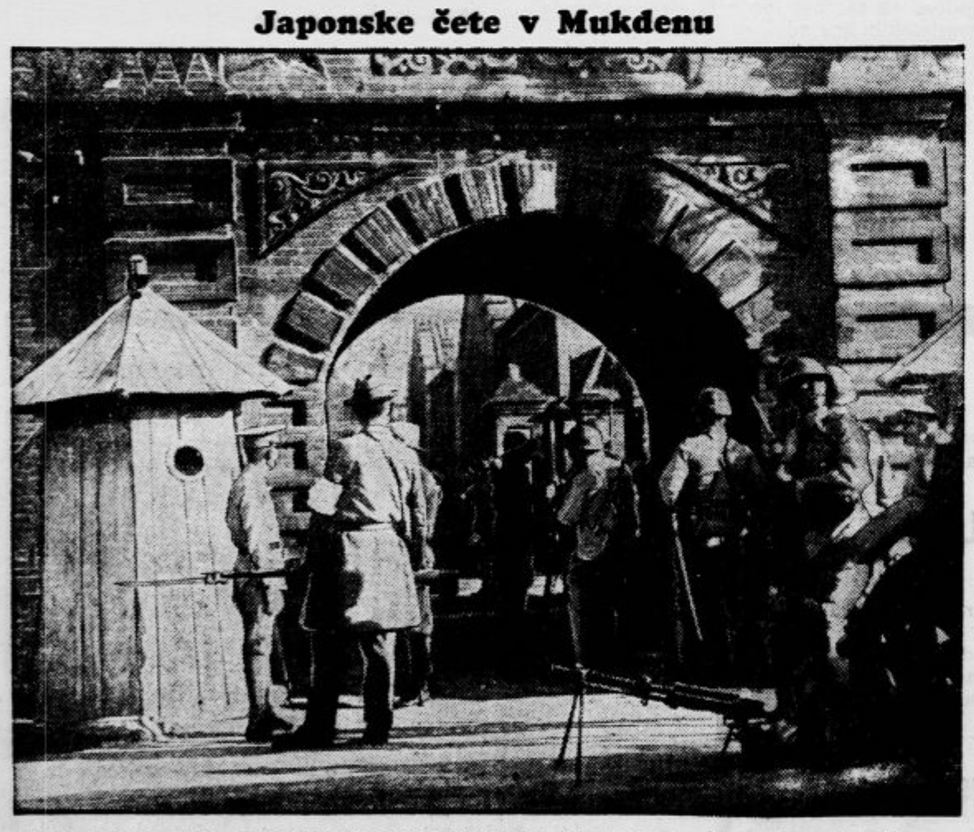

Prva izvirna slika o zasedbi južnomandžurskega glavnega mesta po Japonski: japonska straža pred mestnimi vrati

Oddelek za ladjedelstvo na zagrebški tehniki

V preudarek mladim tehnikom, ki se nameravajo letos vpisati na tehniške fakultete

V naslednjem prinašamo nekaj misli o studiju ladjedelstva na tehniški visoki šoli v Zagrebu, vzetih iz daljšega sestavka o ladjegradnji in nje študiranju, ki ga je napisal profesor na zagrebški tehniški fakulteti in bivši docent ljubljanske tehnike inž. Josip Boncelj za revijo »Življenje in svet«. Glede na nagel napredek naše mornarice bo treba vedno več inženjerjev te stroke in bi bilo pametno, če bi se tudi nekateri naši absolventi srednjih šol, ki se nameravajo posvetiti temu ali onemu tehniškemu poklicu, odločili za studij ladjedelstva, ker v tej strokj še ne bo tako skoraj kritične nadprodukcije, ki se že delj časa občuti v drugih panogah inženjerstva.

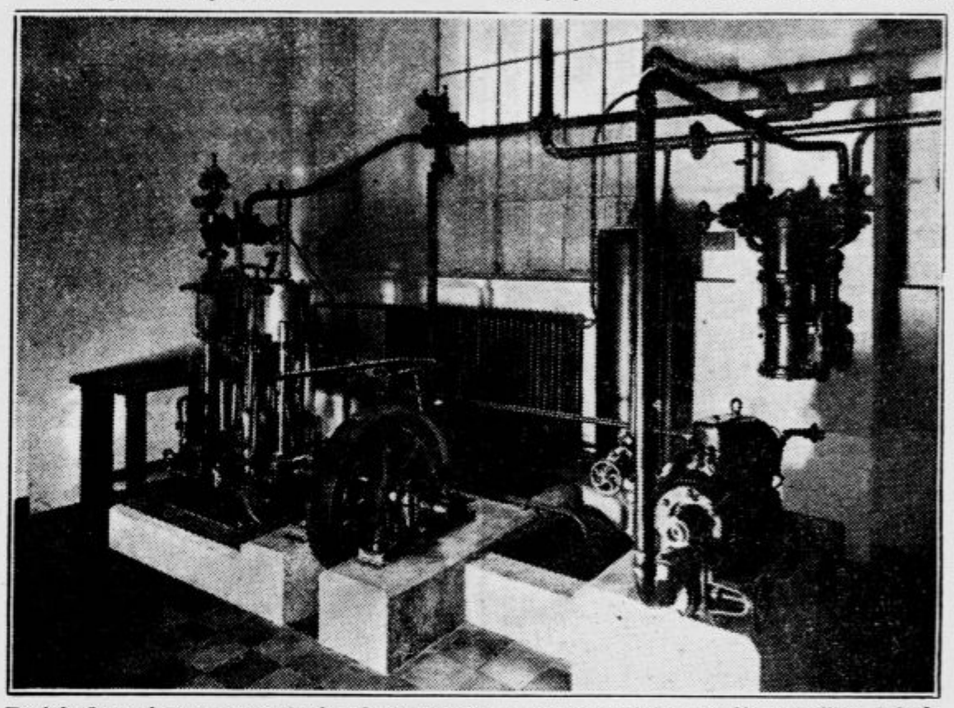

Preizkuševanje parnega stroja vlačilne ladje v strojnem laboratoriju tehnične fakultete v Zagrebu

»Vsako leto prejemam od staršev in dijakov vprašanja: kaj je z oddelkom za ladjegradnjo v Zagrebu, ali res obstoja, kaj se na njem uči, ali so absolventi inženjerji in slično? Na vsa ta vprašanja lahko odgovorim pozitivno. Ta oddelek obstoja in je njega cilj doma izobraževati ladijske inženjerje, ker si hočemo za lastnimi močmi graditi svoje brodovje.«

Načrt izobrazbe v tej stroki je v grobih obrisih naslednji: studij ladijske teorije, ki obsega v glavnem vse tehnične in gospodarske proračune, na podlagi katerih se projektirajo dimenzije in oblike ladij. Potlej izdelovanje načrtov, po katerih grade delavnice ladjedelnic projektirane oblike. Projektiranje in računanje posameznih elementov ladje: reber nosilcev, krmil, sider itd. In slednjič studij notranje opreme ladij, zlasti še pogonskih in pomožnih strojev.

»Seveda pa za ladijskega inženjerja ni dovolj, da zna graditi nove ladje, marveč znati jih mora tudi popravljati. In v ta namen je tudi treba znati vse tisto, kar je potrebno pri gradnji novih ladij, od prve črte osnutka, do poslednjega prijema, preden je ladja sposobna za plovbo.

Za vsakega absolventa srednje šole je seve važno: kaj bo po absolutoriju. V informacijo staršem in mladini moram povedati, da je v primeri z drugimi strokami doslej dovršilo ta specialni oddelek z inženjersko diplomo še razmeroma malo slušateljev, tako da je to polje še zelo odprto za naraščaj. Zlasti, ker se je začela ta stroka prav lepo razvijati šele zadnji dve leti. Razen ladjedelnice naše vojne mornarice v Tivtu imamo v naši državi še dve večji, privatni, in sicer ladjedelnico v Kraljevici, ki se tehnično opira na eno največjih angleških podjetij »Yarrow« v Glasgowu in ladjedelnico pri Splitu, ki je pod tehničnim vodstvom velike francoske tvrdke »Chantiers de Loire«. Razen teh imamo pa še delavnice Jadranske plovidbe na Sušaku in delavnice tvrdke »Sartid« v Smederevu, ki služijo rečni plovbi.

Vse te ladjedelnice dobo morale počasi prevzeti delo, ki smo ga doslej oddajali inozemstvu. Zato bo potrebnih dokajšnje število ladijskih inženjerjev in vsa mesta bodo lahko zasedli domači absolventi, ki so deležni popolnoma iste in enakovredne specialne izobrazbe kot absolventi inozemskih šol.

H koncu naj sledi še nekaj informacij naši mladini, ki se želi posvetiti temu studiju. Oddelek za ladjegradnjo na tehniški fakulteti v Zagrebu je osnovan slično kakor na vseh drugih inozemskih visokih šolah. Naslanja se namreč prav tesno na strojni oddelek in morajo slušatelji v glavnem poslušati vse predmete, ki so predpisani za strojne inženjerje, le v nekoliko skrajšanem obsegu, da niso preobremenjeni. Ta sistem pa ima prednost, da lahko vsak ladijski inženjer brez težav polaga diplomski izpit za strojnega inženjerja, če prilike tako naneso. Tako lahko vsak absolvent ladjedelskega oddelka izbera med dvema strokama.

Čisto formalno moram še pripomniti, da je ta specialni oddelek edini, ne samo pri nas, marveč tudi v onem okrožju inozemskih visokih šol, ki jih običajno posečajo naši dijaki. Ladjedelstvo se ne poučuje niti v Avstriji, niti v Švici, niti v Češkoslovaški. Prve fakultete te vrste so šele v Berlinu in Gdansku. Na podlagi programov teh zavodov, kakor tudi na studijskih potovanjih pa se človek lahko vedno iznova prepriča, kako nesmiselno je z velikimi stroški studirati to stroko v inozemstvu, ko se nam doma nudi popolnoma enakovredna izobrazba. Na tem oddelku v Zagrebu predavajo profesorji, ki so poprej delovali na vodilnih mestih v prvih svetovnih ladjedelnicah.

Vpisovanje, ki traja do 14. oktobra, je letos še posebno olajšano, ker je to pot prvikrat odpravljen na vseh oddelkih tehnike izpit iz opisne geometrije za absolvente gimnazij.

Še nekaj pripomb k pogostemu vprašanju: za katero stroko naj se kdo odloči? Vsak mlad človek, ki ima veselje do tehničnega dela, lahko uspe v vsaki stroki, če le ima zadosti energije, pridnosti in zdravega razuma. Časi, ko je spričevalo že garantiralo bodočnost, so minuli. Dandanašnji mora človek v delu pokazati svoje sposobnosti. In s tega stališča ni mogoče nikomur že vnaprej svetovati in prerokovati, katero stroko naj si izbere. Kvečjemu je mogoče opozoriti na to, da se ena stroka ta čas močneje razvija od druge in da bo človek tu morda nagleje napredoval kot tam, kjer je tempo razvoja počasnejši. In kolikor se nanaša ta preudarek na studij ladjedelstva, mislim, da sem v gornjih vrstah dovolj jasno izrazil svoje mnenje.«

Letalo bodočnosti

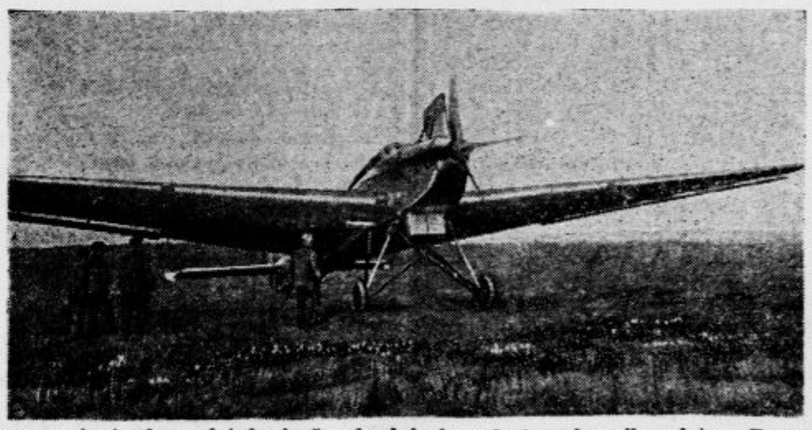

Junkersovo stratosferno letalo je že absolviralo nekaj poskusnih poletov. Po vnanjosti je dokaj slično navadnemu letalu, precej drugačen je pa motor. Zaradi redkega višinskega zraka se mora zrak, ki ga rabi motor, predkomprimirati s posebno centrifugalno stiskalko. Ostenki zrakotesno zaprte kabine so dvojni. Pravilni zračni pritisk oskrbuje kompresor

Iz uredniškega koša

Smirkovo. Na nekem zborovanju, ki se je pred kratkim vršilo tu, je neki govornik s sledečimi besedami pariral medklice: »Če bi smešnost mogla ubijati, bi bili vi najbolj ubiti ljudje, kar jih teče po svetu.«

Grdina. Hči neke tukajšnje družine bi morala za nedeljo speči gos. Ker ni gospodična še nikoli v življenju imela opravka z gosmi, ji je seveda delalo preglavice že skubljenje. Končno je vzela v roke škarje in gos enostavno ostrigla. Medtem je stopil oče v kuhinjo in dekle je v zadregi hitro vtaknila gos v pečico. Ko je oče odšel, jo je vzela ven — a takrat je bila, žal, že vsa počrnela. Tudi sedaj si je pomagala — z milom in krtačo in ker se koža gosi ni hotela dovolj hitro posušiti, je segla po električni pripravi za sušenje las. Končno je bilo vse v redu, samo po milu je imela pečenka okus.

Vsak dan ena

»Zakaj si pa pustila tako dobro službo?«
»Saj vendar veš, da je šef poročen!«

O. Hanstein:

Ali je kriva?

Roman

»Seveda.«

»Zakaj ste se tukaj drugače imenovali?«

»Ker me je grof posinovil.«

»Recimo, da vam verjamem. Najbrže je bil vzrok ta, da je tako imenovani Wellhorn zahteval. Zdaj se popeljeva skupaj k nekemu gospodu, od katerega dobiva ček, in potem boste na sodišču pod prisego ponovili svojo izpovedbo.«

»Na sodišču? Na sodišče ne grem.«

»Gospod Magarazzi, bodite pametni. Saj veste, da ste v mojih rokah.«

»Nu, naj bo.«

Spodaj je čakal avtomobil. Grofa Hohenheimskega sta našla v hotelu.

»Gospod komisar Schluter?«

»Gospod grof, prosim, dajte mi ček za dve sto tisoč mark in pojdite z nama.«

»Ali —«

»Nič vprašanj! Pozneje.«

Grof je napisal ček.

»Denar dobite kmalu nazaj.«

Vsi trije so se odpeljali na sodišče. Magarazzi je bil sicer bled, a delal se je brezskrbnega. Sodni svetnik je šepnil Schluterju:

»Wellhorn je pri Diederichu.«

»Izvrstno. Poskrbite, da ga zadržijo. Ta gospod je tako imenovani Boris Skobeljev, ena izmed obeh prič na zapisniku, ki je povzročil Wellhornovo vstajenje od mrtvih.«

»Ali, odkod —«

»Pozneje, gospod deželni sodni svetnik. Ptiček bi nam utegnil uiti.«

Sodnik je dal sodnemu slugi naročilo.

»Nu, gospod Magarazzi, pokažite gospodu deželnemu sodnemu svetniku svoje listine. Prave in Skobeljeve.«

Zlikovec je bil nekoliko v zadregi, a delal se je mirnega.

»Prosim.«

»Ali bi hoteli potrditi gospodu, da sme neovirano zapustiti deželo, čeprav je storil pred inozemskim sodiščem zločin? Obljubil sem mu.«

»Na vašo odgovornost, gospod komisar?«

Priznanje tega gospoda je za nas ogromnega pomena; razen tega nimamo povoda, da bi zasledovali kazenske slučaje, ki so se dogodili na Angleškem ali v Indiji, zlasti še, ker ni od ondod nikakega poziva v tem zmislu.«

»Dobro.«

»Slišite? S strani tukajšnjih oblasti ne boste imeli neprilik. In zdaj govorite odkrito.«

Italo Magarazzi je ponovil, kar je bil komisarju že povedal, in sodnik ga je strmé poslušal.

»Pripravljeni ste priseči — a, tako — — nu, podpišite se.«

Pisava je bila ista; in ko je moral Magarazzi na sodnikovo željo zapisati še ime »Skobeljev«, sta bila oba podpisa, ta — in oni na singaporskem zapisniku, enaka kakor dve jajci.

»Ali smem zdaj iti?«

»Samo trenutek še.«

Sodnik je pozvonil. Prišel je sluga.

»Pripeljite gospoda Wellhorna noter in zastražite vrata!«

Magarazzi je vzkliknil:

»Ali, prosim vas!«

Schluter ga je pomiril:

»Ne bojte se, vam se ne bo nič zgodilo.«

Alfred Wellhorn je vstopil, pogledal Magarazzija in se hotel obrniti; a že je stal Schluter med njim in med vrati.

»Ta gospod, ki se piše med drugim tudi Skobeljev, je bil tako prijazen in nam je potrdil, kar mi je že včeraj povedal gospod Jensen, bivši kapitan ‚Elizabete' — namreč, da se je v Singaporeu zmotil in da vi niste Alfred Wellhorn, ampak navaden slepar!«

Bled kakor smrt je Wellhorn pogledal okoli sebe; nato se mu je zabliskalo v očeh.

»Lopov!«

Z besnim vzkrikom se je vrgel na Magarazzija, a ta ga je pahnil od sebe:

»Sam si lopov!«

V naslednjem trenutku sta se valjala po tleh. Sodni sluga in Schluter sta ju komaj strgala vsaksebi. Lažnega Wellhorna so uklenili. Kar penil se je od gneva.

»Če sem že itak izgubljen, tedaj hočem — —«

»Tiho! Govorite, kadar vas bo kdo vprašal.«

Schluter je mignil Magarazziju:

»Náte svoj ček. Podvizajte se in glejte, da vas jutrišnji dan ne najde več na tej strani meje.«

Gospod Magarazzi je planil iz sobe, zdrevil po stopnicah in skočil v avtomobil, ki je v naslednjem trenutku izginil za vogalom.

SOKOL

Zbor društvenih načelnikov župe Ljubljana bo imel v nedeljo 11. t. m. ob 9. v mali dvorani na Taboru svojo sejo, kjer bo podal najprej svoje poročilo br. župni načelnik, nato bo razgovor o župnem zletu in drugih župnih prireditvah v letu 1932., nakar bo sledila informativna razprava o pripravah za vsesokolski zlet v Pragi. Nadalje bo zbor določil delovni program do konca tekočega leta. Potrebno je, da se ga udeleže vsi društveni načelniki in načelnice, oziroma njihovi namestniki in namestnice edinic župe Ljubljana. — Župno načelništvo.

Iz saveznega tehničnega odbora. Na vsesokolski zlet v Prago se bo poslalo prihodnje leto po 200 naraščajnikov in 200 naraščajnic. Vsaka župa bo postavila povprečno 10 naraščajnikov in naraščajnic. Prijave do 1. aprila 1932. Za savezno prednjaško šolo je sestavil vežbe za sprejemne izpite br. načelnik mariborske župe Mačus. Tečaj za lahkoatletiko bo priredil savez v Zagrebu, in sicer v sredini maja prihodnjega leta. — Isto tako bodo prihodnje leto v Beogradu avgusta meseca zopet savezne tekme v plavanju za moški in ženski naraščaj, člane in članice. Župni zleti se bodo vršili v znamenju 100 letne proslave Tyrševega rojstva ter bodo nekaki predpregledi za pripravljenost na vsesokolski zlet v Pragi. Savezno načelništvo in tehnični odbor priporočata, naj po možnosti vse župe prirede svoje zlete. — Za vodnike naraščaja in dece se bo najbrže priredilo v prihodnjem letu tečaj v Ljubljani.

Novo sokolsko društvo je bilo osnovano v Artičah kraj Brežic ter je bila društvena uprava po župi v Celju potrjena. Novo društvo pripada posavskemu okrožju celjske župe.

Razne vesti iz saveza. Splitsko župo vodi sedaj po smrti župnega načelnika br. Tomasea br. Franjo Lhotsky. Dne 13. oktobra se bo vršil zbor društvenih načelnikov v Splitu, ki bo razpravljal o župnem prednjaškem tečaju pričetkom leta 1932. v Splitu, dalje o vežbah dece za 1932 leto, o vsesokolskem zletu v Pragi itd. Jedva pred pol letom osnovana sokolska župa Varaždin šteje danes že 25 društev ter 31 četo in ima preko 10.000 pripadnikov. Članstva je 3655, članic 490, 1050 naraščajnikov in 243 naraščajnic ter 2429 moške in 1619 ženske dece. V Zagrebu se je vršil v septembru prvi sestanek vseh sokolskih društvenih uprav, ki je določil smernice za skupno nastopanje Sokolstva v Zagrebu ob raznih prilikah. Tak sestanek bi bil zelo potreben tudi v Ljubljani, ravno tako pa tudi ustanovitev rediteljskega zbora starejših bratov v kroju kakor ga imajo v Pragi.

Mednarodne tekme posameznikov v Pragi 1932. Mednarodna telovadna zveza je dovolila ČOS, da lahko priredi na vsesokolskem zletu 1932 v Pragi tudi mednarodne tekme posameznikov. ČOS je vprašala, predno se odloči, za mnenje tudi tehnično vodstvo našega saveza, ki je odgovorilo, da bi se strinjalo s to tekmo edino v tem slučaju, ako bi bila združena z ono za slovansko prvenstvo, ker ne gre, da bi se vršilo tedaj v Pragi kar toliko raznih tekem.

Iz službenih objav

Pri okrajnih sodiščih bodo naslednje dražbe nepremičnin:

V Šoštanju 16. t. m. ob 10. zemlj. knj. Ravne vl. št. 126, cenjeno 28.273 Din, najmanj 18.851 Din. — Istotam 21. t. m. ob 9. zemlj. knj. Št. Andraž vk. št. 37, zemlj. knj. Dobrič vl. št. 79, cenjeno 164.627 Din, najmanj 109.752 Din. — **V Mariboru** 28. t. m. ob 10. zemlj. knj. Krčevina vl. št. 203, cenjeno 1,304.957 Din, najmanj 652.478 Din. — **V Rogatcu** dne 29. t. m. ob 10. zemlj. knj. Sv. Mohor vl. št. 101, cenjeno 8.718 Din, najmanj 11.470 Din. — **V Šoštanju** dne 4. nov. ob 10. zemlj. knj. Št. Andraž vl. št. 269, cenjeno 4510 Din, najmanj 3006 Din. — **V Dol. Lendavi** dne 16. nov. ob 9. zemlj. knj. k. o. Melinci vl. št. 19, in to polovica pašniške parcele 373, sedaj stavbišča s hišo, cenjeno 3500 Din, najmanj 2334 Din. — **V Kamniku** 23. nov. ob pol 10. zemlj. knj. Jarše, polovica vl. št. 40 in 181, cenjeno 21.124 Din, najmanj 14.083 Din.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Direktna ponudba za Vaše gospodinjstvo:

Čajna garnitura »Bridge« v raznih barvah vel. namiznega prta, 87×87 cm, štiri serviete vel. 31×31 cm, . **Din 35.—**

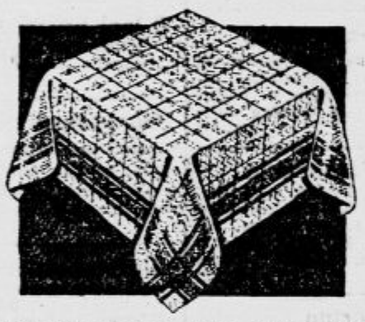

Namizni prt, panama tkivo, zelo dobra vrsta, za hišno uporabo, v rdeči, modri ali žolti bar., vel. 120×120 cm **Din 55.—**

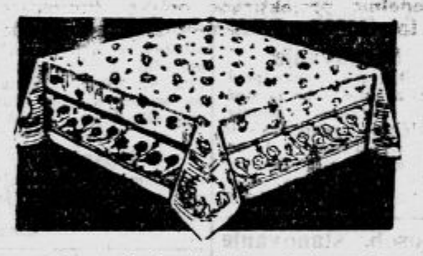

Damastni namizni prt iz bombaža, zelo prikladen za v kuhinjo in gostilno, v rdeči ali modri barvi, z ali brez res. vel. 135×135 cm . . . . . **Din 50.—**

Isti brez res v rdeči barvi, prima vrsta, vel. 135×135 cm . . . . **Din 65.—**

Odpošiljamo direktno na drobno. Garancija, zamena, denar nazaj. — Pošiljatve preko Din 250.— prosto poštnine. — Novim odjemalcem priložimo novi katalog s 164 stranmi, seveda brezplačno.

Trgovska in odpremna tvrdka 12515

Kastner & Ohler
Zagreb.

VELOUR, MODNI SEV. JOT, RIPS in PLIŠ za damske plašče
Velika izbira, nizke cene
R. MIKLAUC
»Pri škofuk« — Ljubljana Lingarjeva ul. — Medarska ul. — Pred škofijo.

Dobro urejeno kamnosestvo

zaradi smrtnega slučaja NAPRODAJ.

Najmodernejši stroji z lastnimi brezkonkurenčnimi kamnolomi v Zagrebu.

Pobližnja pojasnila pri kamnosestvu **V. BREZAK, ILICA 159.** 12571

Svinčnike, zvezke

in sploh vse, kar potrebuješ za šolo, kupiš najbolje in najceneje v

knjigarni Tiskovne zadruge,

MARIBOR, Aleksandrova cesta 13

Pletenine, mode in šport najnovejše vrste izdeluje mehan. ind. plet.

Anton Savnik 12506

Škofja Loka

Zahtevajte vzorce na ogled.

F. Čuden

Ljubljana Prešernova ul. 1

Žepne ure budilke kuhinjske ure zlatnina srebrnina

11441

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva št. 5

Novosti **Novosti**

Najnovejša služinska patentna železna zelo praktična složljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsako hišo, hotele, za potujuče osobe in nočne službe. Stane Din 390.— Razpošiljam poštom in železnicom po povzetju.

Lesena služinska patentna zelo praktična složljiva postela s tapeciranim madracom. — Stane Din 290.—

Poljska patentna postela složljiva praktična za touriste, vojake in za ferijalne kolonije. Stane Din 350.—

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 380.—

Po tem imam čisto čohano perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—

L. BROZOVIČ, ZAGREB Ilica 62. III.

Gospodi nudimo za zimo

za te rekordne cene:

Moške trikot rokavice, cele toplo podložene, v rjavi, drap, sivi ali črni barvi, par **Din 16.—**

Moške rokavice, volnene, dvojno pletene. V črni, drap, rjavi ali sivi barvi, par **Din 30.—**

Moške trikot - rokavice, obšite z usnjem, cele podložene z volno, na zaponko, v barvi sivi, drap, rjavi in črni, par **Din 45.—**

Moške rokavice, švedska imitacija usnja. Zelo elegantna rokavica za ples in promenado, v barvi krem, drap ali sivi, par **Din 50—**

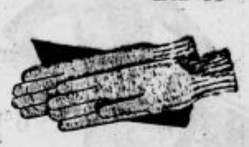

Moderne angleške pletene moške rokavice, na roko pletene, najbolj priznan angleški izdelek, v svetli, sivi barvi ali krem, par **Din 65.—**

Najmodernejše moške volnene rokavice, na roko pletene, najbolj priznan angleški izdelek v svetli, drap, krem ali svetli sivi barvi **Din 98.—**

Pri naročilih prosim za sledeče mere: 1. gornja širina plašča preko prsi, okoli vsega telesa, a pod pazduho; 2. širina boka okoli trebuha; 3. zunanja dolžina hlač; 4. notranja dolžina hlač v koraku.

Sakko obleka iz dobre suknaste tkanine, v solidnih barvah, izdelava po novem kroju, z dobro podlogo, v velikosti od št. 44 do št. 52 Din 220.—

Hubertus - plašč iz finega volnenega lodna, v zeleni ali temno sivi barvi, izdelan prvovrstno **Din 320.—**

Trenchcoat za jesen, iz dobre tkanine, podložen s kockasto podlogo in podložen z bilrotom (gumiranim platnom), tako da je nepremočljiv **Din 435.—**

»Mikado«, kratki zimski plašč iz dobre suknaste tkanine, v solidnih barvah, podložen z jagnetnim krznom **Din 520.—**

»Mikado«, kratki zimski plašč iz dobre suknaste tkanine, podložen z jagnetnim krzn. **Din 520.—**

Usnjati kratki plašč v lepi rjavi barvi, iz zelo dobrega ševro-usnja, podložen s finim toplim baržunom, izdelan prvovrstno **Din 840—**

Raglan iz dobre double tkanine, v solidnih barvah, lepo izdelan, s pasom ali na zaponko zadaj **Din 420.—**

Paletot črni zimski plašč iz dobre palmestron tkanine, podložen s plišem tako, da je zelo topel. Izdelava in kroj dovršena **Din 780.—**

Naravni črni plašč iz dobre palmestron tkanine, podložen s plišem in opremljen s krznenim ovratnikom, tako da je zelo eleganten in topel **Din 980.—**

Postrežba po pošti. Gospoda izven Zagreba naj se poslužijo naše postrežbe po pošti. Blago pošiljamo po povzetju, preko 250 Din franko. — Jamčimo: Ako blago ne odgovarja, to zamenjamo ali vrnemo denar. — Odjemalcem izven Zagreba pošljemo na zahtevo naš katalog s 164 stranmi brezplačno. 12562

Kastner & Ohler
Zagreb.

Žrebanje drž. razr. loterije

V drž. razredni loteriji so bili 6. t. m. izžrebani naslednji večji dobitki:

40.000 Din srečka štev.: 28.171,
30.000 » » » 75.405,
10.000 » srečke » 8.350, 46.370, 52.609, 64.853, 92.156,
4.000 » » » 1.168, 25.298, 31.556, 32.748, 38.332, 47.499, 94.569, 95.721.
2.000 » » » 6.401, 9.377, 18.304, 22.426, 17.445, 29.187, 31.286, 16.294, 19.178, 19.871, 19.627, 25.238, 29.046, 29.020, 33.086, 38.323, 39.409, 40.389, 43.150, 44.312, 46.001, 48.632, 50.875, 56.080, 61.763, 66.694, 64.092, 64.991, 66.267, 73.436, 72.593, 74.040, 75.451, 79.932, 84.118, 87.956, 89.518, 90.690, 90.942, 93.727, 95.758, 96.851, 99.790, 80.581, 87.149, 89.053.

Zaradi telefonskega sprejemanja ne jamčimo za točnost številk. Za male dobitke izžrebane srečke zamenjamo za neizžrebane, tako da bodo mogli naši igralci nadaljevati igranje na visoke dobitke. Zamenjavali bomo neobvezno in samo toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na razpolago. Zamenjavo bodo vršile tudi vse podružnice »Jutra« onim, ki so pri njih kupili srečke. Žrebalo se bo vsak dan skozi en mesec.

Opozarjamo naše igralce že sedaj, da je državna razredna loterija za prihodnje kolo znižala število srečk za polovico in bodo izgledi za dobitke zato znatno večji. Zato pa bo stala cela srečka za vsak razred Din 200.—, polovična Din 100.—, četrtinka pa Din 50.—.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Cene malim oglasom:

Ženitve, dopisovanja, naznanila ter oglasi trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za šifro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din Ostali oglasi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za šifro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbine je vposlati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate

Službo dobi

Pošteno dekle

vešče hišnih poslov, ki zna tudi kuhati in ki bi bila pripravljena nastopiti službo v Skoplju, iščem proti dobri plači in povrnitvi potnih stroškov. Javiti se je takoj pri ge. Elzi Bernatović, Mestni trg št. 5. 44596-1

Šofer

dobi takoj službo k težkemu tovornemu avtomobilu na olje, za prevoz desk. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Siguren vozač«. 44584-1

Vzgojiteljico

iz dobre hiše sprejmem k triletni deklici. Reflektiram samo na absolutno solidno in otroke ljubečo dobrodušno osebo. Plačilne zahteve, fotografijo, reference in prepise spričeval je poslati na generalnega direktorja Schlesinger, Donji Miholjac, Slavonija. 44540-1

Služkinjo

vajeno kuhanja in pospravljanja finih sob, iščem. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44598-1

Šteparico

tudi začetnico, iščemo za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44610-1

Dobro šiviljo

sprejmem takoj na dom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44606-1

Brivskega pomočnika

dobrega mladega delavca, z oskrbo v hiši sprejme takoj Martin Koprivnjak, Rogatec. 44593-1

Trg. učenca (ko)

sprejme boljša špecerijska in delikatesna trgovina v Ljubljani. Vsa oskrba pri starših. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44122-1

Gospod

spreten organizator, z mnogim poznanstvom s pridobitnimi sloji, dobi začasno zaposlenje proti dobri nagradi. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko: »Organizator 250«. 43935-1

Vajenca

proti takojšnji plači sprejme Gustav Puc, kleparstvo in vodovodna instalacija, Ljubljana, Tržaška cesta. 43158-1

Mesar. vajenca

sprejme takoj Leopold Jesih, mesar v Medvodah. 44559-1

Točaja

(pipničarja) ki se razume v konserviranju vina, neoženjenega, vojaščine prostega sprejmem v stalno službo proti mesečni plači 500 Din ter hrani in stanovanju. Ponudbe na naslov: Hotel »Central«, Zemun. 44542-1

Tonkino-operaterja

za Licht in Nadeltonaparat, izučenega elektrotehnika (ključavničarja), neoženjenega, vojaščine prostega sprejmem takoj v stalno službo proti 800 Din mesečne plače, hrani in stanovanju. — Ponudbe na naslov: Tonkino Central, Zemun. 44541-1

Pletiljo

popolnoma izvežbano sprejmem takoj na Celovški c. št. 96. 44514-1

Fanta

15—16 let starega, poštenega, za razvažanje paketov takoj sprejme Oblačilnica »Ilirija«, Mestni trg. 44638-1

Modist. vajenko

sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44639-1

Mizar. pomočnika

sprejme takoj Novak, Zbilje pri Medvodah. 44641-1

Samostojna kuharica

z dolgoletnimi spričevali, dobi takoj službo v večji hiši. Pismene ponudbe pod »Samostojna« na oglas. oddelek »Jutra«. 44624-1

Brivskega pomočnika

dobro izurjenega sprejme takoj Doležal Bernard, St. Vid nad Ljubljano. 44656-1

2 kuharski učenki

sprejme po znižani ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44661-1

Učenko

iz boljše rodbine, sprejmem v špecerijsko trgovino. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Inteligentna«. 44659-1

Strojnika

k Wolf lokomobili, veščega tudi žagarskih poslov in elektromontaže sprejme d. d. Novobor, Ljubljana, Kralja Petra trg štev. 2/I. 44668-1

Dekle

pridno in pošteno, ne pod 18 let staro, z znanjem kuhanja in večje nemškega jezika, sprejmem takoj v boljšo hišo. Zglasiti se je pri gospe Dr. Menzel, Lava štev. 3 — Celje. 44684-1

Šoferja-mehanika

za avtobus sprejmem proti plači po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod šifro »Zanesljiv«. 44664-1

2 dobra soboslikar. pomočnika

sprejme Viktor Tomazin v Novem mestu. 44665-1

Več krojaških pomočnikov

za fina konfekcijska dela sprejme v stalno službo Furman, Studenci pri Mariboru. 44687-1

Trgovski potniki

Fiksum in provizijo

nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolico ter vso dravsko banovino za manufakturno blago. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Fiksum in provizija«. 39877-5

Potnika za Jesenice

in bližnjo okolico takoj sprejmem za obisk privatnih strank. Služba stalna in dober zaslužek. Cenjene ponudbe pod »3000« na podružnico »Jutra« na Jesenicah. 44320-5

Potnike

poštene in marljive — za prodajo gramofonov iščemo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Gramofon«. 43880-5

Trgovsko potnico

za zelo dober predmet, ki bi hotela potovati za Beograd in vso dunajsko banovino, sprejmemo proti proviziji. Prednost imajo dame, vešče srbohrvatskega jezika in ki se že delale kot trgovske potnice. Ponudbe na poštni predal 302, Ljubljana — pod šifro »Etiketa«. 44622-5

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-Auto) telefon 2236.

Prva oblast. koncesijonirana Prospekt 15 zastonj — pišite ponji 251

Francoščino nemščino

pravilno gramatiko in konverzacijo nudim. Prevzamem tudi trg. korespondenco. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Učiteljica jezikov z večletno prakso«. 44464-4

Učiteljica nemščine

nudi pouk ali konverzacijo Vprašati med 10. in 14. uro na Zrinjskega c. 7/II, levo. 44649-4

Nemščino francoščino

pouk, prevajanje in korespondenco prevzame dipl. učiteljica. — Poučuje tudi italijanščino in klavir. — Groharjeva 5, vogal Aškerčeve 17, tramvajska postaja pri uri na Tržaški c. 44630-4

Knjige

Knjižnico

veliko in lepo zbirko leposlovnih nemških in slov. knjig prodam. Kompleten Ljubljanski zvon. Ogledati na Opekarski cesti št. 29. 43783-8

Službe išče

Vzgojiteljica

z letnim spričevalom, vešča nemščine, šivanja in gospodinjstva — ki ljubi otroke, prosi nameščenje, gre tudi kot hišna v boljšo hišo. Cenjene ponudbe pod »Zanesljiva, pridna in poštena« na oglasni oddelek »Jutra«. 44581-2

Ako potrebujete

zanesljivo, zaupno oporo, katera je zmožna v vseh poslovnih zadevah nadomestiti šefa, z vsestransko trg. naobrazbo, mirnim in samovestnim nastopom, z zmernimi zahtevami: dobite naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44605-2

Klepar. pomočnik

vojaščine prost, išče s 15. oktobrom službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44586-2

Kuharica

samostojna, išče službo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44603-2

Perfektna kuharica

samostojna in zanesljiva, želi mesto v boljši hiši. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Samostojna kuharica«. 44590-2

Gospodična

srednjih let, iz boljše družine, simpatične zunanjosti, ki se razume v gospodinjstvu, zna dobro kuhati in vsa domača dela ter je pridna vezilja, išče mesto družabnice. — Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Skromne zahteve«. 44679-2

Kuharica

želi službo — najraje v Novem mestu. Nastopi lahko takoj ali s 15. oktobrom. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod šifro »Pridna 25«. 44583-2

Natakarica

pridna in poštena, ki zna tudi dobro šivati, išče kjerkoli službo. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Trbovljah pod »Poštena«. 44538-2

Brivski pomočnik

dobro izurjen v moški stroki in bubi štucer, vešč tudi nekoliko onduliranja, išče službo. Ponudbe pod značko »Dober delavec« na oglasni oddelek »Jutra«. 44645-2

Izurjena pletilja

išče službo za takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44631-2

Gospodična

ki lahko položi kavcijo, želi mesto prodajalke v delikatesi, slaščičarni ali manufakturi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Služba takoj«. 44620-2

Prodam

Puhasto perje

čisto, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din raz pošilja po pošt. povzetju L. BROZOVIČ, ZAGREB, Ilica 82. 22-6

Ia premog, drva

kupite najugodneje pri tvrdki Fran Slovša, Kolezijska 19. 306-6

Sode

za namakanje sadja, mošt in vino, kislo zelje in repo, kakor druge pridelke, iz trdega lesa, ca 200 l vsebine, kupite v vsaki množini in najugodneje pri tvrdki Julij Zupan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

Inventurna prodaja

Večje število dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev in motorjev poceni naprodaj pri »Tribuna« F. B. L., Ljubljana, Karlovška cesta 4. 41804-6

6 štedilnikov

uzidanih, srednjevelikih — zelo dobro ohranjene takoj proda Uprava Oražnovega dijaškega doma v Ljubljani. Poizve se pri hišniku v Wolfovi ul. 12. 44650-6

Sobna vrata

z okvirjem, dobro ohranjena naprodaj v Verstovškovi ulici 12. 44621-6

Plinski štedilnik

na 4 plamene in 2 pečicama (Bratrohr) dobro ohranjen poceni naprodaj v Knafljevi ulici št. 17, pritličje. 44651-6

Radio

Tricevni radio

direkten priključek, zvočnik, poceni proda Stjepan Kralj, brivec, Dunajska c. št. 58. 44636-9

Motorna vozila

Odprt avtomobil

štirisedežen, ki je stal nov 120.000 Din, vsled preselitve v inozemstvo prodam za 18.500 Din — samo proti takojšnjemu plačilu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44595-10

Koncesionirana ŠOFERSKA ŠOLA Gojko Pipenbacher Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije. 43647-4

»Ford« avto

(limuzina) skoraj nov, vožen 14.000 km, radi bolezni za polovično ceno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44537-10

Motorno kolo

s prikolico, znamke B. S. A., 750 cm³, z Marschall razsvetljavo, zajamčeno v brezhibnem stanju etc. zelo ugodno naprodaj. Pojasnila daje Golebiowski, Ljubljana, Gosposvetska c. št. 10/I. 44653-10

Motorno kolo

novo ali rabljeno kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Motor«. 44662-10

Prikolico

Rudge Withworth, prav v dobrem stanju prodam za 3000 Din. — Na ogled pri St. Cyransky, mehanik v Kranju. 44667-10

Kolesa

Žensko kolo

dobro ohranjeno in nekaj pohištva vse po nizki ceni naprodaj v Florijanski ul. 33/I. 44597-11

Kupim

Poljske tračnice

najmanjšega profila kupi Rudolf Dergan, Laško. 44579-7

Zephir peč

malo rabljeno, dobro ohranjeno kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44467-7

Rabljen portal

z vhodom in izložbo v enem komadu, za trgovino kupimo. Ponudbe z navedbo mere na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 44627-7

Wertheim blagajno

št. 1 ali 2 kupim. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Blagajna«. 44618-7

Zephir peč

ali podobno kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zephir«. 44660-7

Wertheim blagajno

ognja varno, patentno, št. 1 kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Blagajna 671«. 44671-7

Kapital

Kompanjona

s 100—150.000 Din išče zelo rentabilno industrijsko podjetje. Ponudbe na Vlaškaličev oglasni zavod — Novi Sad. 44587-16

RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX RO-LEX KNJIGOVODSTVO »Kartoteka« Ljubljana Šelenburgova ul. 6.

Podjetje

(tovarna hranil) dobro vpeljano v dravski in primorski banovini, vsled bolezni ugodno naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »100.000«. 44372-16

Kdo posodi

do 1. marca 1932 drž. nameščenki 1000 Din proti 8 % obresti. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44445-16

Iščem posojilo

10—15.000 Din za dobo 3 mesecev, proti dobri garanciji in visokim obrestim. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Jamstvo«. 44370-16

15—20.000 Din

posojila iščem za dobo 6 mesecev proti dobri garanciji in visokim obrestim. Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurno posojilo«. 44637-16

Finansirja

išče trgovsko podjetje. — Gotovina ni neobhodno potrebna. Hranilna knjiga ali drugo poroštvo. Izven normalnega obrestovanja Din 2000—3000 mesečne odškodnine ali participacije na dobičku v najmanj navedeni vsoti. Dopise z navedbo visočine jamstva na podružnico »Jutra« v Mariboru pod značko »Strogo solidno«. 44688-16

Posest

Hiša

z dobro idočo restavracijo in trgovino, z vsem inventarjem, v prometnem kraju blizu železniške postaje naprodaj, ali se odda tudi v najem resnemu ponudniku. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Resen«. 44594-20

Hišo v Ljubnem

na Gorenjskem, skoraj novo, v najboljšem stanju, s kopalnico, vodovodom in električno razsvetljavo takoj ugodno prodam. Pojasnila daje Ivan Maier v Ljubnem. 44592-20

Valjčni mlin z žago

venecijanko, vzamem v najem. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod »Valjčni mlin«. 44582-20

Stavbne nasvete

daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/I 214-20

Načrte za stavbe

izvršujem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Inženjer« na oglasni oddelek »Jutra«. 316-20

Lepe stavb. parcele

pod Rožnikom ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44121-20

Hišo

novo, tristanovanjsko, solnčna lega, urejen vrt poceni prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 43884-20

Mlin

naprodaj na najbolj prometnem kraju pri železn. postaji v mestu. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Prometni mlin« 43507-20

Lepo posestvo

40 oralov njiv, polja in travnikov in 40 oralov gozda vse v enem kompleksu pri postaji Kozarac prodam. Vprašati pri Miču Brkoviču, Bosanski Prijedor. 42031-20

Vilo ali hišo

z 2—3 stanovanji, oziroma manjšo parcelo v bližini centra kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Resen reflektant«. 44477-20

Hišo ali vilo

dvo- ali večstanovanjsko, v Ljubljani kupim proti takojšnjemu plačilu v gotovini. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodna«. 44380-20

Predmete

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah

Černe — juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Pohištvo

3 stare omare

politirane in 2 kuhinjski kredenci radi selitve naprodaj na Gosposvetski c. št. 7/I, desno. 44629-12

Prehrana

Otroka

vzamem v dobro oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44681-14

Lokali

Lokal

en velik ali dva manjša, za trgovino ali pisarno, na prometni vogalni točki blizu glavnega kolodvora takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44607-19

Gostilno, mesarijo in trgovino

v prometnem kraju, blizu farne cerkve in šole, radi družinskih razmer prodam za 150.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dober promet«. 44325-19

Trgovski lokal

s skladiščem in stanovanjem, v zelo prometnem kraju bližnje okolice ljubljanske takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44322-19

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29/I so s 1. septembrom na razpolago. Poizve se istotam. 43374-19

Trgovino

z galanterijo, drobnino in modo, dobro idočo, na najboljši prometni cesti v Mariboru ugodno prodam. — Dopise pod »Sigurna eksistenca« na podruž. Jutra v Mariboru. 44566-19

Lep trgovski lokal

na prometnem prostoru v novi hiši takoj oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44476-19

Mlekarno

na prometnem kraju oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44646-19

Knjigovezmico

proda Feldstein, Kolodvorska ulica 18. 44647-19

Brivnico

dobro idočo prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44657-19

Pekarno

ki ima okoli 400 Din prometa dnevno, z vsem inventarjem oddam takoj v najem. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra« v Ljubljani. 44686-19

V najem

Trgovino

z vsem inventarjem in stanovanjem, blizu farne cerkve in železniške postaje, na prometni točki takoj oddam v najem. Prednost imajo samci in samice. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prometen kraj«. 44326-17

Pridelki

Lep jedilni kostanj

po Din 1.50 kg razpošilja Peter Šetina, Radeče pri Zidanem mostu. 44578-33

Namizna jabolka

prvovrstna po najnižji ceni razpošilja — kupuje pa **lepe suhe gobe** po najvišji ceni Peter Šetina, Radeče pri Zidanem mostu. 231-33

Starega vina

večjo količino od 1 do 1.30 Din za liter, po vsebini alkohola, franko železniška postaja Celje, kupim. Ponudbe je nasloviti na podružnico »Jutra« v Celju pod značko: »Staro vino«. 44297-33

Sadje

Namizna jabolka

vagonske množine in dnevno dobavo kupujem po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na naslov: Murko M. Maribor, poštni predal št. 1. 43624-34

Ia suhe slive

zaboj od 10 kg za 84 Din zaboj od 5 kg za 44 Din, suhe **hruške in jabolka** omot od 10 kg za 60 Din, omot od 5 kg za 32 Din franko razpošilja G. Drechsler, Tuzla, Bosna. 44539-34

Dijaška stanovanja

Pri učiteljici

dobi 12—14 let stara deklica stanovanje in hrano ter pomoč pri učenju, za 500 Din mesečno. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44616-22

Akademika

sprejmem kot sostanovalca v sobo z elektriko in posebnim vhodom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44608-22

Les.

Hlode

hrastove, bukove in jelove stalno kupuje Lavrenčič & Co., Ljubljana, Vošnjakova ulica 16. 44577-15

Stanovanja oddajo

Stanovanje

lepo in solnčno, 3 parketiranih sob, kuhinje, kopalnice in poselske sobe, v novi vili oddam s 1. novembrom pod Rožnikom. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Solnčno stanovanje«. 44600-21

Enosob. stanovanje

v I. nadstropju, Bežigrad, oddam odraslim ljudem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44506-21

Stanovanje

solnčno, 2 sob, balkona, verande in vseh pritiklin oddam s 1. novembrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44604-21

Sobo in kuhinjo

takoj oddam boljši stranki v Podjunski ulici štev. 11. 44615-21

Štirisob. stanovanje

pod Tivolijem oddam s 1. novembrom. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 44612-21

Stanovanje

sobe in kuhinje oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44602-21

Stanovanje

komfortno, s 3 sobami in obširnimi pritiklinami oddam z novembrom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44310-21

Stanovanje

3 sob, kuhinje, predsobe in pritiklin, v najlepšem stanju z novembrom oddam za 800 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 44512-21

Komfortno stanovanje

v centru mesta za 1800 Din mesečno oddam s 1. novembrom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 44498-21

Stanovanje

3 velikih sob, velike predsobe, kuhinje, sobe za služkinjo, shrambe, klozeta, kopalnice, garderobe in balkona oddam s 1. novembrom za 1780 Din mesečno Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 44643-21

Enosob. stanovanje

veliko, v suterenu, oddam stranki brez, event. z enim otrokom s 1. novembrom v Levstikovi ulici Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44644-21

Dvosob. stanovanje

solnčno, zračno in čisto takoj oddam v novi hiši v Povšetovi ulici št. 39 — Kodeljevo. 44633-21

Stanovanje

3 sob, kuhinje, pralnice itd. pri tramvaju z oktobrom oddam na Dolenjski c. 12. 44623-21

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritiklin oddam v Levčevi ulici 8. 44682-21

Stanovanja iščejo

Mirna stranka

treh odraslih oseb — mati, hčerka in sin — išče s 1. novembrom stanovanje 2 sob in pritiklin — najraje v neposredni bližini mesta. Stranka je zelo mirna, čista in redoljubna. Pismene ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Redoljubna«. 44571-21/a

Sobe oddajo

Dva sostanovalca

sprejmem takoj v Rožni ulici št. 27, dvorišče. 44334-23

Sobo za 2 osebi

s parketom in elektriko oddam v Jenkovi ulici 13/I desno. 44462-23

Sobico

čisto in zračno, z elektr. razsvetljavo oddam solidni gospodični ali gospodu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44617-23

Sostanovalca

sprejmem takoj blizu Tabora. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44611-23

Dva gospoda

sprejmem na stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44601-23

Sobo s štedilnikom

oddam takoj — najraje vrtnarju, mehaniku ali ključavničarju. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 44599-23

Opremljeno sobo

z vhodom iz stopnjic, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44635-23

Gospode

sprejmem na hrano in stanovanje. Naslov pove oglasni odd. »Jutra« 44158-23

Sobo

oddam v vili nasproti Leonišču, 4 minute od tramvaja — Na Kodeljevo 13. 44031-23

Pisarniško sobo

v pritličju oddam s 1. novembrom za 400 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44500-23

Prazno sobo

za pisarno oddam s 1. novembrom za 600 Din. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44499-23

2 lepi prazni sobi

v vili takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44378-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom — in veliko sobo s štedilnikom takoj oddam na Krakovskem nasipu štev. 26/I. 44642-23

Opremljeno sobo

event. s souporabo kopalnice in klavirja oddam solidnemu boljšemu gospodu ali gospodični. Po želji nemška konverzacija. Kolezijska ulica štev. 38/I. 44625-23

Prazno sobo

solnčno, v Koleziji ali neposredni bližini iščem, v ceni do 350 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kolezija«. 44636-23/a

Gospoda

sprejmem na stanovanje z vso oskrbo v Zeleni jami, Koroščeva ulica štev. 6. 44628-23

Sobo

novoopremljeno, s posebnim vhodom za 350 Din oddam v Prulah, Sredina št. 5. 44469-23

Sobico

čisto in solnčno oddam v Križevniški ulici 2 gospe ima ali dijakom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44670-23

Opremljeno sobo

z elektriko in separiranim vhodom oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 44666-23

Sobo z 2 posteljama

s poseb. vhodom in elektriko oddam solidnima osebama na Taboru št. 5/I — desno. 44672-23

Sobo

lepo opremljeno, v bližini glavnega kolodvora oddam boljši osebi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44675-23

Lepo sobo

na Miklošičevi cesti oddam boljšemu solidnemu gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 44676-23

Opremljeno sobo

z elektriko takoj oddam v Rožni ulici 19. 44677-23

Sobo

oddam za 150 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44619-23

Sobo v Celju

opremljeno, lepo, zračno in svetlo, z novim pohištvom in separiranim vhodom takoj odda 2 gospodoma ali zakoncema Ivana Kolar, Celje, Slomškov trg št. 7. 44683-23

Sobe iščejo

Mirno sobico

išče gospodična. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Bolj sredina«. 44572-23/a

Preprosto sobico

po možnosti s prostim vhodom iščem. Ponudbe s ceno na ogl. oddelek Jutra pod značko »Cimprej«. 44655-23/a

Prazno sobo

v pritličju ali I. nadstr., s separatnim vhodom išče soliden gospod. Ponudbe po »November« na oglas. oddelek »Jutra«. 44654-23/a

Dva gospoda

iščeta sobo s posebnim vhodom, kje za Bežigradom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »100«. 44673-23/a

Dopisi

Gospodična

išče pošteno prijateljico za skupne nedeljske sprehode Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Prijetna gospodična«. 44573-24

Katera gospodična

bi pripomogla tehniku s posojilom 5000 Din do eksistence. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poznejša ženitev«. 44658-24

P.

Moj zlati, pismo sprejela. Na veselo svidenje. — P. 44585-24

Ženitve in poroke

posreduje najbolj vestno in diskretno koncesijonirani Zavod za sklepanje zakonov »Rezor« Zagreb, pošta 3 — Informacije in prospekte pošilja proti vposlani poštni znamki za 10 Din. 213-24

7.

Oprosti tako hitremu odhodu. 44648-24

Sotrpin

V Z. mogoče samo 12. t. m. še to nesigurno. Ne telegrafiraj! Piši pismo. Nisem sama. 44690-24

Mimica

Pisal sem. 44663-24

Pozdrav

Sestanek prosim 10. ob 18. uri pred kop. Ilirija. Če mogoče pridi — piši. — M. 44680-24

Mladenič

star 27 let, želi resno znanje s simpatično, 18—25 let staro gospodično. Prednost imajo z dežele. Cenj. dopise s sliko, ki se na zahtevo vrne, na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Resnost«. 44685-24

Ženitve

Gospodinjo

okrog 40 let staro, s premoženjem, sprejmem. Ženitev ni izključena. — Ponudbe na podruž. »Jutra« v Mariboru pod »Trgovec« 44567-25

Glasbila

Novo harmoniko

nerabljeno, trivrstno, diatonično, zamenjam za dober pianino ali klavir. — Razliko doplačam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 44570-26

Klavirji in pianini

najboljših svetovnih tvrdk po znižanih cenah v zalogi. Izbira preigranih klavirjev. Na ugodna mesečna odplačila! Posojilo! — Vsa popravila in uglaševanje strokovnjaško! — M. Ropas, Celje. 39852-26

Klavir

zelo dobro ohranjen, radi pomanjkanja prostora prav ugodno proda Golebiowski Ljubljana, Gosposvetska c. št. 10/I. 44652-26

Stroji

Pisalni stroj »Ideal«

v dobrem stanju ugodno naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 44575-29

Čevljarski stroj

skoraj nov za 3500 Din naprodaj v Koroščevi ul. št. 2 (pri kemični tovarni) 44632-29

Motorje

za vrtilni tok 380 Volt, od 2—4 HP, kupimo več komadov. Cenjene ponudbe z navedbo cene in tur na oglas. oddelek »Jutra« pod »Takojšnje plačilo«. 44327-29

GOSTILNO PRI MAJARONČKU

(poleg bolnice) sva prevzela ter nudiva cenjenim gostom pristna ljutomerska, štajerska, dolenjska vina ter pristen zdravilni kraški teran iz lastnih vinogradov v Avberu. — Topla in mrzla jedila na razpolago ter prvovrstna kraška šunka. — Vina čez ulico ceneje, posebno kraški teran v večjih množinah. — Se priporočata

12608 **ALFONZ in VIKTORIJA GRMEK**

Francoska linija Cie. Gle. Transatlantique

(FRENCH LINE)

Havre - New - York

Najkrajša pot v

SEVERNO AMERIKO

s francoskimi brzoparniki velikani: »ILE DE FRANCE«, »PARIS« itd. Potnikom iz Ljubljane do Pariza ni treba nič presedati. Otroci in mladoletni dobijo vedno zanesljivo spremstvo v veliki domači družbi.

Najkrajša pot v ARGENTINO, v JUŽNO AMERIKO gre pa čez MARSEILLE s francoskimi brzoparniki.

Vsa pojasnila daje zastopnik:

IVAN KRAKER v LJUBLJANI

MASARYKOVA CESTA 14, nasproti izhoda glavnega kolodvora, v palači »GRAFIKE«. (Prej Kolodvorska ulica štev. 35.)

Samo kdor v miru izbira, kupi dobro!

Ako morate hiteti od prodajalne do prodajalne, da si ogledate blago, tedaj se morda v naglici in stiski odločite za nekaj, za kar vam bo pozneje žal.

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate časa, da si ogledate vzorce, komad za komadom, glede vrednosti, nikdo vas ne more pregovoriti za nakup česa, kar ni po vašem okusu.

Zahtevajte zato našo kolekcijo: svile, svil in tkanin za pranje,

in vi dobite to kolekcijo v par dneh, seveda brezplačno in neobvezno. Tedaj sédite, izberite ono, kar najbolj odgovarja vaši postavi, vašemu okusu!

Ker dobivamo mi blago naravnost iz tovarne in ga prodajamo naravnost vam, odpadejo zato razne provizije, vi torej kupite pri nas bolišo kvaliteto za manj denarja.

Največja trgovska in izvozna tvrdka

Kastner & Ohler Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga. V nekoliko dneh ga imate v rokah brezplačno!

Zahvala

Za vse izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli pismeno in osebno ob smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

dr. Franca Ferale

odvetnika v Škofji Loki

kakor tudi za vse poklonjene vence in cvetje se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Osobito smo dolžni posebne zahvale vsem društvom in korporacijam, zlasti Sokolskemu društvu in njegovemu pevskemu odseku, članstvu podr. Slov. planinskega društva, Mestnemu godbenemu društvu in Prostov. gas. društvu, nadalje sl. oficirskemu zboru škofjeloške garnizije, zastopnikom Advokatske komore, mest. občinskega predstavništva, okr. posojilnice in vseh drž. uradov, stanovskim kolegom, vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na zadnjo pot.

Z obveznostjo se tudi spominjamo dolžni zahvale g. dr. Lj. Merčunu za njegovo skrb za časa bolezni in preč. oo. kapucinoma gvardijanu in patru Otonu za tolažilne obiske v bolezni in smrti.

Vsem — tisočera hvala. 12603

Žalujoči ostali.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.